NAJER FOLKSBLAT
Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

פרייז 15 גראשען

דייטשלאנד

נייער פאלקסבלאט

№ 23 | Łódź, Poniedziałek, 27 stycznia 1936 | אדרעס: לאָדז, פּשטריקאָווער 21 טעל. 224-71. Adres: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. Skrz. poczt. 106. | לאָדז, מאָנטאָג פ׳ בא נ׳ שבט תרצ״ו | יאָר־גאַנג

אונדערען דאס אימיגראציע־געזעץ

און אריינלאזען די פליטים פון דייטשלאנד

פארשלאג אין אמעריקאנישען סענאט

וואשינגטאָן, 26 (יט״א טעלעגראַפיש)

אין אַמעריקאַנישן סענאַט האָט סענאַטאָר ווילי־יאַם קינג געהאַלטען אַ רעדע, אין וועלכער ער האָט געפאָדערט צו ענדערן דאָס אימיגראַציע־געזעץ און אַריינלאָזען קיין אַמעריקע פליטים פון דייטשלאַנד.

די לאַגע אין דייטשלאַנד — האָט דער סענאַטאָר געזאָגט — איז אַ צו־שרעקליכע, מ׳זאָל קענען איג־נאָרירען די פליטים.

אראבישע יוגענד גרייט זיך ארויסצוטרעטען

סאלידאריש מיט די אויפשטענדיגע אין סיריען

ירושלים, 26 (יט״א טעלעגראַפיש)

אין שייכות מיט די פרובען פון דער אַראַבישער יוגענד, סאָלידאַריש אַרויסצוטרעטען מיט די אויפ־שטענדיגע אין סיריען, האָט די רעגירונג איבערגע־נעבען די אַראַבישע יוגענד־אָרגאַניזאַציעס אַנ׳ערנ־סטע וואָרנונג, נישט דערלויבענדיג קיין שום דע־מאָנסטראַציעס.

* * *

ירושלים, 26 (יט״א טעלעגראַפיש)

צוליב די געשעהענישען אין סיריען, האָט די מאַכט גענומען שטאַרקער בעיואַכען די גרעניצען. צו דער סירישער גרעניץ זענען אַרויסגעשיקט גע־וואָרען 40 מיליטער־אויטאָס און 4 געפּאַנצערטע אויטאָס מיט מיליטער.

פראוואצירענדע קלאנגען פון אראבער

וועגען א טראנספארט־געוועהר וואס האט געזאלט אנקומען צו א יודישער פירמע אין ארץ־ישראל

ירושלים, 26 (טעלעגראַפיש)

די אַראַבער האָבען פערשפּרייט אַ קלאַנג, אַז אין אַ טראַנספּאָרט כעמישע פּראָדוקטען, וועל־כער איז אָנגעקומען פאַר אַ יודישער פירמע, האָט מען ענטדעקט אַ גרויסע צאָהל געוועהר. דער דאָ־זיגער קלאַנג האָט זיך פערשפּרייט איבערין גאַנ־צען ישוב מיט׳ן צוועק צו פּראָוואָצירען די יודישע בעפעלקערונג.

די פּאָליציי האָט היינט פערעפענטליכט אַ קאָמוניקאַט, אַז די גאַנצע מעשה מיט׳ן טראַנספּאָרט געוועהר איז אויסגעטראַכט.

צוזאמענפאהר פון „השומר הצעיר"

הויבט זיך היינט אָז איז וואַרשא

וואַרשא, 26 (טעלעפאָניש)

היינט מאָנטאָג עפענט זיך אין וואַרשא דער אַל־פּוילישער קאָנגרעס פון „השומר הצעיר", צו וועל־כען ס׳קומען איבער 1000 דעלעגאַטען. דער צוזאַ־מענפאָהר האָט געזאָלט פאָרקומען אין זאַל פון וואַרשאָווער קאָנסערוואַטאָריום, אָבער צוליב „טעכ־נישע" סיבות איז דער זאַל אין דער לעצטער מינוט צוגענומען געוואָרען. דער צוזאַמענפאָהר וועט דער־בער פאָרקומען אין אייגשטיין־זאַל פון אַקאַדעמישען הויז, דער צוזאַמענפאָהר וועט דויערן אַ וואָך צייט.

טאָג־טעגליך

אנציג האט נאכגעגעבען

האָט זיך געריכט אויף אַ שווערען קאָנפליקט ער פעלקער ליגע מכוח דעם ענין דאַנציג. דער ט פון הויך־קאָמיסאַר פון דער פעלקער ליגע ער וועגען די דאַנציגער פערהעלטנישען און פאָרשלאָג אַרויסצושיקען אַנ׳אינטערנאַציאָנאַלע פאָרשוטנס־קאָמיסיע קיין דאַנציג האָט אָנגעד אַ שטורעם אין דער פּראַסע, אויף דער בעשלוס אַנער טריבונאַל וועגען דעם, אַז דער דאַנצי־סענאַט האָט פערטראָדיגט די קאָנסטיטוציע אירע פערשידענע פעראָרדנונגען און דעקרע־האָט אָנגעוויזען דערויף אַז דער קאָמאָף וועט זיין ווערער.

ען דער פּרעזידענט פון דאַנציגער סענאַט גריי־ איז אַרויסגעפאָהרען צו דער סעסיע פון פעל־ ליגע־ראַט האָט ער ביים נשזענענען זיך ערקלערט רעסע־פאָרשטעהער, אַז ער גיט זיך אָפּ אַ חשבון אַז איהם שטעהט פאַר אַ טרויסע אויפגאַבע ערהאַלטען די סיבערעניטעט פון דער דאַנצי־ שאַט, אויפ׳ן געביט פון דער פריישטאַט.

ען ער איז געווען גערעכט. ער האָט אין דאַנ־ ישט אָנגעטראָפען אויף קיין אַטמאָספער פון ערהאַנדלונגען, אויף וואָס גרייזער האָט גערע די סטרוקטור פון דער פעלקער ליגע איז גוט אַט און מ׳ווייסט אויך ווי אַזוי די ענינים ווע־ ארט ערלעדיגט. מען אונטערהאַנדעלט: איינער אַראָפּ פון מקח און דער אַנדערער גיט ען דאָס נעשעפט ווערט געשלאָסען. אויפן פלער־ מט מען שוין מיט אַ פערטיגען ענין, און קיי־ עהמט אפילו נישט קיין וואָרט.

סמאָל האָט גרייזער אָבער געהאַט אַ טעות. די ספּער וועלכע האָט געהערשט אין גענף איז גע־ נישט ניטסטיג פאַר דער דאַנציגער פּראָגע, דער ליגע־ישראַביסינישער קאָנפליקט, די דיסיסיע פון ווישען קאַביטעט, דער טויט פון ענגלישען קע־ די פליטים־פראַגע א.א.וו. — דאָס אַלץ איז נעווען קיין גינסטיגער באָדען פאַר טרייזערן, זאָל קומען אונטערהאַנדלען. ער האָט באַלד הלט, אַז זיין ענין איז פערשפּילט און זיין טע־ ט האָט ער נאָר קאָנצענטרירט דערויף אַז עס ישט קומען צום שיקען פון אַ אינטערנאַציאָ־ אויספאָרשונגס קאָמיסיע קיין דאַנציג. ווי דאָס פערלאַנגט דער הויך־קאָמיסאַר פון דער פעלקער לעסטער, וועלכער זיצט אין דאַנציג און האָט לענגהייט זיך צוצוקוקען צו די האַרטיגע פער־ ישען, די אינטערנאַציאָנאַלע קאָמיסיע וואָלט ליכט בעמערקען ווי די נאַצישע האַנד פיהרט ט דער טאַנצער אַרבייט פון דאַנציגער סענאַט, די אינטערנאַציאָנאַלע פערפליכטונגען און גע־ פליכטען וואָס די פריישטאַט האָט אויף זיך ען, דערפאַר האָט דער פּרעזידענט פון סע־ רייזער נאָכגעגעבען אַלץ וואָס ס׳האָט פער־ פוילען און וואָס האָט פערלאַנגט דער הויך־ סאַר, אַבי ס׳זאָל נישט קומען צו דער קאָמי־ דאָס איז די סיבה פאַרוואָס דאַנציג האָט קאַר־ ירט.

ה׳.

אונזער וואָרט

צי זענען מיר שוין אַ שריט נעהנטער?

די פראַגע פון יודישען וועלט קאָנגרעס נורטע־ וועט אין דער יודישער געזעלשאַפט, אינוועניג אין די גרויסע און ברייטע יודישע מאַסען פיהלט זיך די בעדערפענישן און די נויטווענדיגקייט פון אַ יודישער אינסטאַנץ וואָס זאָל ווייז בכוח, זאָל האָבען דעם מאָ־ראַלישען און פאַקטישען כוח הרשעה צו רעדען און צו פאָדערען און נאָמען פון די יודישע מאַסען אין דער גאַנצער וועלט.

ס׳פיהלט זיך די נויטווענדיגקייט פון אַזאַ אינ־ סטאַנץ וואָס זאָל ריכטיג אָפּשאַצען די שווערע און שרעקליכע לאַגע אין וועלכער ס׳געפינט זיך די יודישע בעפעלקערונג און זאָל נעפינען דעם אָנהויב פון אַנ׳ אויסוועג פון דעם פינסטערען ווינקעל, אין וועלכע דאָס יודישע פאָלק איז אַריינגעיאָגט געוואָרען. בע־ זונדערס נאָכדעם ווי אין מאַמע האַרץ פון אייראָפּאַ האָט אָנגעהויבען הערשען דער היטלער רעזשים.

אָבער דאָס וואָס איז שוין פילשטענדיג רייף ביי די מאַסען האָט נאָך נישט אָנגעהויבען רייף צו ווע־ רען ביי די אָנפיהרער, געוויס וועט קיינער נישט האָ־ בען די חריסטקייט זיך אַרויסצוזאָגען אָפען געגען אַ געפּלאַנטען יודישען וועלט־קאָנגרעס, אָבער פון די שטעפערען, וועלכע ווערען געגעבען דורך פער־ שידענע פּאַרטיי־אָפיהרער פיהלט זיך אַרויס, אַז זיי איילן זיך נישט, זיי האָבען צייט און קענען וואַרטען.

דאָס האָט זיך אַרויסגעוויזען אויף דער לעצטער גרויסער בעראַטונג, וועלכע איז וועגען דעם דאָזיגען ענין פאָרגעקומען אין וואַרשאַ, יעדער דעלעגאַט אויף דער בעראַטונג האָט געהאַט עפּעס אַ פאַרבער האַלט, אַ וויכטיגען אָדער אַ נישט וויכטיגען. דאָס איז אַלץ איינס, אַבי טאָר דער ענין זאָל ווייטער אָפּגע־ שלעפּט ווערען, און ווען מיט אַלע אַנדערע וואָלט מען שוין געקעסט ווי שם איז אַרורכקומען האָט די איניציאַטיוויל דערוויטערט די „אַגודה", וועל־כע פיהרט איהר פּאָליטיק אַזוי, ווי שטענדיג צו ווייר זען דער וועלט, אַז זי האָט טענות און אַז זי איז די בעליידיגטע, אַמאָל האָט די „אַגודה" געקענט האָ־ בען פאָדערונגען בנוגע דעם וועלט קאָנגרעס, אַז די רעליגיעזע און קולטורעלע פראַגען זאָלען אויפן קאָנגרעס סנישט בעריהרט ווערען, איצט זענען די דאָזיגע טענות ביי זיי אַוועקגענומען געוואָרען דער־ פאַר ווייל די איניציאַטאָרען פון יודישען וועלט־ קאָנגרעס נישט בעריהרט ווערען, איצט דענען די זעלבע פאָדערונגען, נאָר כדי ס׳זאָל קומען צו אַ הסכם און דער וועלט קאָנגרעס זאָל וואָס ניכער קענען פאָר־ קומען. און ווען מ׳רופט איצט די „אַגודה" צו אַ בע־ ראַטונג, ענטפערט זי, אַז די שטעלונג פון דער „אַגודה" איז אָפּהענגיג פון זייער וועלט צענטראַלע אין לאָנדאָן.

און לאָנדאָן? די „אַגודה" — צענטראַלע איילט זיך נישט. זי האָט צייט. מ׳דאַרף וואַרטען ביז די „אַגודה" — וועלט צענטראַלע וועט געבען אַנ׳ענטפער.

ה.

אחרי מחלה ממושכה שבק חיים לכל חי איש האשכולות, סופר, הוגה־דעות ומרביץ תורה בריבים

ב״ר מאיר פאנר

בשנת השמונים ושתים לחייו.

הלויתו למנוחת עולמים תהיה היום, יום ב׳, ג׳ שבט בשעה 1.30 אחה״צ

ממעונו שדרת הראשון למאי 36 המודיעים מתוך שברון לב

ידידיו, אוהביו ותלמידיו.

ב ל י ל י ד

מיין ליבען שוואגער

אלי׳ ביין און פאמיליע

צוליב׳ן פריהצייטיגען טויט פון זייער אונפערגעסליכען זוהן

ב״ע שלמה לייב

דריק איך אויס מיין טיפסטען בייליד.

המקום ינחם אתכם בתוך שארי אבלי ציון וירושלים.

יצחק יאסקאוויטש.

נאָך לאַנגע שווערע ליידען איז געכטען געשטאָרבען אונזער הייס געליבטער פאָטער, שוויגערפאָטער, גרויספאָטער, אורגרויספאָטער, ברודער און אָנקעל

ב״ע

יעקב ישראל יצחק ז״ל בראָוו

אין עלטער פון 83 יאָהר.

די לויה קומט פאַר היינט, מאָנטאָג, 1 ש זייגער ביימאָג פון טרויער־הויז נאָוואָמיעסקע 3, (דורכגאַנג וויסאָדניע 13) הערען וואָס ס׳טיילען מיט אין גרויס צער

די טיפטרויערנדע פאַמיליע.

סאוויעטישער אמבאסאדאר ביי מוסאליני'ן

ס'זענען בעטראכט געווארען וויכטיגע פאליטישע פראגען

רוים, 26 (ספ. טעל.)

דער סאוויעטישער אמבאסאדאר באריס שטיין, וועלכער האט אפגעהאלטען א קאנפערענץ מיט מוסאליני'ן, איז אפגעפאהרען קיין מאסקווא. מ'זאגט, קענט אפ די ידיעות, אז אויף דער קאנפערענץ האט געזאלט בעטראכט ווערען די פראגע, אז רוסלאנד זאל צושטעלען נאפט פאר איטאליען. אויף דער קאנפערענץ זענען בעטראכט געווארען פאליטישע פראגען אין צוזאמענהאנג מיט די לעצטע שארפע אנגריפען אויף די סאוויעטען. יעדנפאלס איז מען אין די פאליטישע קרייזען זעהר געשפאנט וועגען וואס דער אמבאסאדאר שטיין האט גערעדט מיט מוסאליני'ן.

„יודענטום און קאטאליציזם

ווילען אומברענגען אלע פעלקישע קולטור-ווערטען"

בערלין, (יט"א). אין סעמינאר פאר היטלער'ישע פיהרער ביי דער בערלינער הויכשול פאר פאליטיק האט דער אויסענפאליטישער רעדאקטאר פון „פעלקישען בעאבאכטער" דר. וואלטער שמיט געהאלטען א רעפעראט וועגען די „קרעפטען פון דער אויסערן פאליטיק". דר. שמיט האט זיך אפגעשטעלט אויף די „אינטערנאציאנאלע כוחות" וואס ווילען „אומברענגען די פעלקישע וועלט, צו וועלכע ער פערעכענט דאס יודענטום (אדער „באלשעוויזם") און דעם קאטאליציזם, די דאזיגע קרעפטען — מיינט דר. שמיט — האט איין בשותפותדיגען ציל: „ראסען כאאס און פערניכטונג פון אלע פעלקישע קולטור ווערטען".

אומגליק מיט א חלוץ אין דייטשלאנד

ירושלים. 26 (יט"א טעלעגראפיש)

מיט דעם חלוץ פון דייטשלאנד מענדעל נאדלער איז געשעהען אן אומגליק-צופאל. ער איז אויפ'ן ארט דערהרג'עט געווארען. מיט א חודש צוריק איז ער געקומען פון דייטשלאנד.

א רעפערענדום וועגן לעגיסלאטיוו-ראט אין א"י

ירושלים, (יט"א) די דמשקער אראבישע צייטונג „אליף באי" פעהאנדעלט די פראגע פון דעם געפלאנטען לעגיסלאטיוו ראט אין א"י, און קומט צום אויספיהר אז אזא וויכטיגע פראגע מאר נישט איבערגעגעבען ווערען בלויז דער ענטשיידונג פון די אראבישע פיהרער, וועלכע רעפרעזענטירען א פאר טויזענט מענשען. די צייטונג פאדערט דאס מען זאל דורכפיהרען וועגען דער פראגע א רעפערענדום צווישען דער אראבישער בעפעלקערונג.

קאנפליקט צווישן סאוויעטן און אורוגוויי

פאר'ן ראט פון דער פעלקער-ליגע

זשענעווע, 26 (ספ. טעל.)

אין פעלקער-ליגע-ראט איז היינט פארגעקומען א גרויסע דעבאטע וועגען דעם סאוויעטיש-אורוגוואישען קאנפליקט.

ליטווינאוו האט געהאלטען א גרעסערע רעדע, בעקלאגענדיג זיך, אז אורוגוואי האט אהן שום סיבות איבערגעריסען די דיפלאמאטישע בעציהונגען, אויסטראכטענדיג, אז די סאוויעטישע אמבאסאדע אין אורוגוואי האט געשטיצט די רעוואלוציאנערע פראפאגאנדע אין דרום-אמעריקע.

— די אמת'ע סיבה איז אבער גאר אן אנדערע — זאגט ליטווינאוו — דער אמת איז, אז די סאוו. רעגירונג האט זיך ענטזאגט צו קויפען א פארטיע קעז אין אורוגוואי און האט זיך ענטזאגט אריינצונעמען אן אנארכיסט, וועלכער שטאמט פון רוסלאנד און איז אבער נישט קיין סאוויעטישער בירגער.

ליטווינאוו ווארפט אפ די בעשולדיגונג, אז די סאוויעטישע רעגירונג מישט זיך אין די ענינים פון די אנדערע מלוכות. ער בעווייזט אויך, אז רעוואלוציעס אין דרום-אמעריקא זענען א שטענדיגע ערשיינונג פאר די לעצטע 50 יאהר.

דער פערטרעטער פון אורוגוואי האט איבערגעחזרט א רייה בעשולדיגונגען אויפ'ן אדרעס פון דער סאוויעטישער רעגירונג און ערקלערט, אז זי שטעהט אין ענגען קאנטאקט מיט'ן קאמינטערן, וועלכע ווארפט ריזיגע סומעס אויף דער פראפאגאנדע אין אויסלאנד.

אין דער נאכמיטאג-זיצונג האט דער ראט בעשטימט דעם רומענישען דעלעגאט טיטולעסקו אלס רעפערענט אין דער פראגע.

ארבייטס-קארטעז פאר קינדער פון אויסלענדער אין פראנקרייך

ארבייטס-מיניסטער פערזיכערט, אז די ביטעס וועלען בעטראכט ווערן גינסטיג

פאריז, 26 (ספ. טעל.)

אויף אן אנפראגע פון דעפוטאט מאנזשאויס וועגען דער פראגע פון קארט ד'אידאנטיטע פאר קינדער פון אויסלענדער, האט דער ארבייטס-מיניסטער צוגעשיקט פאלגענדען ענטפער:

„קינדער פון אויסלענדער, וועלכע ווילען ארבייטען, מוזען האבען אן ארבייטס-קארטע פון דעם מאמענט, ווי זיי זענען אלט געווארען 12 אדער 13 יאהר, דאס געזעצליכע ארבייטס-עלטער.

לויט די פארשריפטען פון ארבייטס - מיניסטעריום איז דאס ארויסגעבען אן ארבייטס-קארטע פאר אויסלענדער-קינדער אפהענגיג פון דער לאגע אויפ'ן ארבייטס-מארק.

עס זענען דאך פארגעזעהן צוגונסטען פון די יונגע אויסלענדער, וועלכע זענען געבוירען אין פראנקרייך, אדער וועלכע וואוינען אין פ"אנקרייך, א געוויסע צאהל יאהרען, אבער יעדער פאל ווערט בעזונדערס בעטראכט.

אין פרינציפ איז קיין שום זאך נישט פערבאטען פאר די יונגע אויסלענדער.

אבער אין זייער אינטערעס זוי אויך אין אינטערעס פון דער פראנצויזישער ארבייטערשאפט בעמיהען זיך די שטאטישע ארבייטס - אמטען צו לענקען די יונגע אויסלענדער צו אזעלכע פאכען, וועלכע זענען וועניגער בעזעצט, און ספעציעל דארט וואו עס ארבייטען וועניג פראנצויזען.

די ביטעס פון קינדער פון אויסלענדער, וועלכע זענען געבוירען אין פראנקרייך, וועלען אין פרינציפ אויפגענומען גינסטיג, מיט דעם בעדינג, אז דער אנגעווייזענער לוין אויפ'ן ארבייטס-סערטיפיקאט, וועלכער דארף שטיצען די ביטע, איז אין דער הויך פון לוין, וועלכער ענטשפרעכט דעם נארמאלען ארבייטס-טאריף.

שרעקליכער אויפרייס אין א סאוו. צוג

100 מענשליכע קרבנות

כארבין, 26 (ספ. טעל.)

אויף דער אמורער באהן נעבען דער סטאציע סעמיאנאווסקאיא איז ביים אריבערפאהרען א בריק פארגעקומען א אויפרייס אין א מיליטער-צוג. די ערשטע 4 וואגאנען זענען אריינגעפאלען אין טייך, די איבריגע זענען פערניכטעט געווארען. 100 מענשען זענען דערהרג'עט און פערוואונדעט געווארען.

נעכטיגע פארלאמענט-וואהלען אין גריכענלאנד

אטען, 26 (ספ. טעל.)

היינט זענען פארגעקומען די וואהלען צום גריכישען פארלאמענט. דער רעזולטאט פון די וואהלען וועט בעקאנט ווערען ערשט מאנטאג. ווי מען זיך משער, וועלען די ווענזעליסטען בעקומען ... פראצענט שטימען, די קאנדאליס - טסאלדאריס פארטיי 50 פראצענט און די איבריגע פארטייען ... פראצענט.

ארגענטינע-עקספארט קיין א"י

בעריכט פון בארקליי'ס באנק וועגן דער ווירטשאפטליכער לאגע אין א"י

לאנדאן. (יט"א). לויט דעם מאנאטליכען בעריכט, וואס איז איצט פערעפענטליכט געווארען דער בארקליי'ס באנק, זענען פון אנהויב פון זאן ביז דעם 12טען יאנואר עקספארטירט געווארען פון א"י 2.794.165 קעסטלעך ציטרוס-פרוכט, היינט בעכליך אראנזשען, אין די אלגעמיינע האנדעלס-ציהונגען אין לאנד — ווערט געזאגט אין דעם בעריכט — האט וויטער נעדרויערט א שטילשטאנד און עס האט זיך נעלאזט בעמערקען א קנאפקייט, די רעגענס האבען אין געוויסע געגענדען איבערצואקערען די שוין פערזייטע שטחים.

800,000 פונט אויף פערבעסערן דעם ח'פה'ער פארט

ירושלים. (יט"א). די אראבישע צייטונג „א... פאע" טיילט מיט אז די הוצאות אויף צו פערבעסערן דעם חיפה'ער פארט וועלען בעטרעפען ... טויזענד פונט און די ארבייט וועט דויערען ... חדשים.

היינט צו טאג קענען נאר 5 קריגס שיפען און ... האנדעלס שיפען זיך פעראנקערען אין פארט. דיה רעגירונג וויל אבער דעם פארט אזוי פערברייטערן, אז עס זאלען אין איהם קענען שטעהען 12 קריגס שיפען און 4 האנדעלס שיפען.

Dr.
R. Zalcwasser
כירורג
צעגעלניאנא 19, טעל. 125-17
נעהמט אן פון 1—2 און פון 4—6.30

א בלינדער, אבער גליקליכער צופאל.

די אלע נייע „מיליאנערן" האבען שוין דערהאלטען פון דער נעזעץ דירעקציע פון דער מלוכה-לאטעריע געווינסען, ד.ה. צו 200 טויזענד אויף א פערמאל לאס.

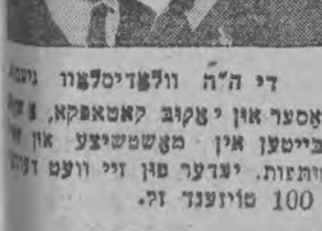

די ה"ה וואלאדיסלאוו ... שלאסער און יעקוב קאטאפקא, ... ארבייטען אין משטשיצע און ... בשותפות. יעדער פון זיי וועט דערהאלטען צו 100 טויזענד זל.

פרוי קאלאדוש, די פרוי פון ... כאניק אין משטשיצע בעזיצט אין ... משפחה פיל ארבייטסלאזע. יעצט ... נאר איהר אייגענע עקזיסטענץ ... כערט, נאר זי וועט אויך קענען ... שטיצען איהרע קרובים.

די אויסדערוויילטע פון דער ... טונע האבען דערוויל איינגעקויפט זייערע געווינסען אין „באנק ... דארסטווא קראיאוועגא"; זיי ... תיכף בעזארגט מיט לאטען צו דער ... קלאס פון דער 35-טער מלוכה-לאטעריע ... וועמעס ציהונג עס הויבט זיך אן ... 20-טען פעברואר ה. י.

א הערצליכען מזל-טוב ווינש איך דעם הערן אברהם חיים שווארצבערג און פאמיליע צו דער בר מצוה פון אייער זוהן מרדכי לייב און ווינש אייך צו האבען פיל נחת פון איהם.
אברהם בלאכמאן
לאדז, זגערזשער 64.

דערמיט דריקען מיר אויס אונזער הארציגסטען דאנק דעם ה' ד"ר איציקסאן פאלודניאווא 9 פאר זיין מיהזאמע אויסקורירונג פון מיין פרוי פון א שווערער קראנקהייט און ווינשען איהם ווייטערען ערפאלג אויפ'ן מעדיצינישען געביט.
מ. לעיזעראוויטש
פאלודניאווא 29.

Dr.
Wajnberg
ספעציאליסט פאר לונגען, הארץ און סקלעראז קראנקהייטען
פיעטריקאווער 145
טעל. 126-02.
נעמט אן פון 9-10 פריה, 3-5, 8-9 אוו.

פאר גארד, ביזשוטעריע און לאמבארד-קוויטעס צאהלט די העכסטע פרייזען
אליזלאר פיאלקא
פיעטריקאווער 7.

Dr. med.
A. Banasz
כירורג - אוראלאג
Wólczańska 23, tel. 139-88
האט בעניצט די אויפנאהמען.
נעהמט אן פון 4—6 נאכמיטאג.

צו דער פערלאבונג פון אונזער חשוב'ן מיטגליד משה טאראנטשיק מיט פרל. סאלא זעליגמאן ווינשט א הארציגען מזל-טוב די פערוואלטונג פון לאדזשער יוד. מוזיק-פעראיין „שיר"

צו דער פערלאבונג פון פרל. פייגה יאסקאוויטש מיט ה' ישראל קאטשקא גראטולירען הערצליך און ווינשען מזל-טוב
אסתר לאכמאן
און אברהם שווארצבארד

קארפאראציע פון דער גראפישער אינדוסטריע
לאדז, פיעטריקאווער 23.
זונטאג, דעם 2. פעברואר ד. י., 10 אינדערפריה צום ערשטען טערמין און 11 פארמיטאג צום צווייטען טערמין קומט פאר אין אייגענעם לאקאל פיעטריקאווער 23
יעהרליכע אלגעמיינע פערזאמלונג
פון דער קארפאראציע.
אלע מיטגלידער ווערען אויפגעפאדערט אונבעדינגט צו קומען.
די פערוואלטונג.

שיימלען מיט פאריזער שרינדן און פערטיגע שייטלען
ביי קערש.
סקווערא 15

אויערן, נאז און האלז-קליניק מיט בעטען פון Dr.
Z. Rakowski
פיעטריקאווער 67. טעל. 127-81
נעהמט אן שטענדיגע קראנקע (צוועס אפעראציע א. אז. וו. ווי אויך אמבולאטארישע פון 9-2 און פון 4-8 אוונט.

ביליג, רעעל, פינקטליך
לעזט !!!!! אויפמערקזאם!
עס איז שוין אריין אין קראפט די נייע פרייזען פאר
דרוק-ארבייט
אין דער בעקאנטער און לאנג און אומגעגנד
שנעל-דרוקעריי
בראמבערג
לאדז, צעגעלניאנא 8
טעל. 255-09
וועלכע האט זיך שוין בעריהמט געמאכט מיט די שעהנע אויספיהרונג און פינקטלישען צוזאמענשטעל

געדענקט, שטשעשליווי
ביי
א גרויסער אויסוואהל פון אריגינעלע ביליצער און טאמאשאווער סחורות אויף אנציגער און פאלטענס פון די בעסטע קוואליטעטען ווי אויך פערשידענע רעשטען
מיט 30% ביליגער
קומט און איבערצייגט אייך!
R. Szczęśliwy
לאדז, 5 נאוואמיעסקא 5
טעל. 156-09.
געדענקט פראנט II שטאק.

...וער שיסט מיט דום-דום-קוילען

איטאליענער באמבארדירען פון עראפלאנען און דערהרגענען 500 אביסינישע פרויען

...דיס-אבעבא, 26 (ספּ. טעל.)
...די אביסינישע רעגירונג פערעפנטליכט א נייעם ...קאט צוליב דער בעשולדיגונג פון איטאליען, ...ס אביסינישע מיליטער בענוצט זיך מיט דום-דום-...קוילען, צוליב דעם, וואס אויף דעם טיגרע-...ט האט מען געפינען דום-דום-קוילען, ערקלערט ...אביסינישע רעגירונג, אז איטאליען האט אדורכ-...רט דורך דעם סועץ-קאנאל 400 טויזענד דום-...קוילען דורך 3 חדשים.

...דיס-אבעבא, 26 ספּ. טעל.)
...אין די אפיציעלע אביסינישע קרייזען ווארט מען ...דעם בעשלוס פון דער פעלקער-ליגע וועגען ...פערשטארקען די סאנקציעס געגען איטאליען, הגם ...סט אז די נאפט-סאנקציעס וועלען נישט איינ-...הרט ווערען.

...דיס-אבעבא, 26 ספּ. טעל.)
...די אביסינישע רעגירונג האט פערעפענטליכט ...גענדען קאמוניקאט: די איטאליענישע אערא-...ען אטאקירען אהן אויפהער די פראווינץ, סו-... אין דער לעצטער וואך האבען די איטאליעני-...עראפלאנען דערהרגעט 500 פרויען און קינדער.

...דיס-אבעבא, 26 ספּ. טעל.)
...האבען זיך ווידער אנגעהויבען שטארקע רעגענס. ...אדיס-אבעבא זעהט אויס ווי א בלאטיגע ... די אביסינישע רעגירונג פערעפענטליכט נישט ...שום קאמוניקאטען וועגען די מלחמה-אפערא-...

...די אביסינישע סטאטיסטיק דערציילט, אז פון ...ניען קיין איראפא זענען זייט דער מלחמה ...געפיהרט געוואָרען 388 שיפען מיט 35627 ...קע און פערוואונדעטע. די איטאליענער האבען ...פארצ בעצאהלט 1½ מיליאן פונט שטערלינג ...איבערפיהרען מענשען דורכן סועץ-קאנאל.

...קאאירא, 26 (ספּ. טעל.)
...דער עגיפּטישער קאמיטעט פון סאניטארער הילף ...אביסיניען האט בעקומען א ידיעה פון זיין דע-...ט ד"ר אפד-על-האמיד-סייזא, אז די איטאליע-...ע פליהער האבען נעפען זאגאבור באמבארדירט ...עגיפּטישען אמבולאנס. דער אמבולאנס איז ...באמבארדירט געוואָרען 4 מאל.

Dr. REICHER
...לודביאווא 28. טעל. 201-93
ספּעציאליסט
...מענער - שוועכע - בעהאנדלונג
...סועלע בעראטונגען פון פסיכא - אנאליזען
...נעמט אן פון 8—11 פון 5—8 אוונט.
זונטאג און חגאות פון 9—1

די ערשטע זיצונג פון סאראָ'ס קאבינעט
אויסגעארבייט די רעגירונגס-דעקלאראציע

פּאריז, 26 (ספּ. טעל.)
די ערשטע זיצונג פון סאראָ'ס קאבינעט איז פארגעקומען היינט אין אוונט. ס'איז אנגענומען געוואָרען דער טעקסט פון דער רעגירונגס-דעקלאראציע, וועלכע וועט געלייענט ווערען אין פּארלאמענט דעם 30 יאנואר בעת דער נייער קאבינעט וועט זיך פארשטעלען דעם פּארלאמענט.

פּאריז, 26 (ספּ. טעל.)
די צייטונגען מעלדען, אז בעת פלאנדען וועט זיין אין לאנדאן אויף דער לויה פון ענגלישען קעניג וועט ער פיהרען אונטערהאנדלונגען וועגען א הלוואה פאר פראנקרייך אין דער הויך פון 3 מיליארד.

* * *

פּאריז, 26 (ספּ. טעל.)
בעת דעם לעצטען רעגירונגס-קריזיס האט זיך דער רעזערוו פון גאלד פערקלענערט מיט 600 מיל-יאן פראנק.

טויט-אורטיילען אין שפּאניען
פאר אנטיילנעהמען אין די אקטאבער-אונרוהען

מאדריד, 26 (ספּ. טעל.)
דאס קריגס-געריכט האט ארויסגעגעבען אַני-אורטייל געגען די בעשולדיגטע אין די אונרוהען פון אקטאבער 1934. 3 פערזאנען זענען פערמשפּט געוואָרען צום טויט, 20 אנדערע צו טורמע פון 3 ביז 20 יאהר.

5 טויט-אורטיילען
אין פּראצעס פאר די שפּיאנען אויפ'ן ווייטען מזרח

מאסקווא, 26 (ספּ. טעל.)
אין פּראצעס וועגען דער שפּיאנאזש און דיווער-סיע-אקציע אויפ'ן ווייטען מזרח און מיליטער-גע-ריכט אין כאבאראווסק איז ארויסגעטראגען געוואָרען דער אורטייל: 5 פערזאנען זענען פערמשפּט געוואָרען צום טויט, 16 אויף פערשידענע טערמינען טורמע.

כינעזיש-יאפּאנישע אונטערהאנדלונגען
נישט געגעבען קיין רעזולטאט

טאקיא, 26 (ספּ. טעל.)
די יאפּאנישע צייטונגען פערעפענטליכען א פאל-גענדען כינעזישען קאמוניקאט: די יאפּאניש-כינעזי-שע אונטערהאנדלונגען האבען דערווייל נישט גע-געבען קיין רעזולטאטען צוליב דעם, וואס כינא האט זיך נאך נישט געקענט ארויסזאגען וועגען די דריי בעדינגונגען, וועלכע יאפּאן האט געשטעלט.

ארום דער אויספארשונג וועגען געוועהר-שמוגעל קיין א"י

ירושלים. (יט"א). אין גוט אינפארמירטע אראַ-בישע קרייזען געהען ארום קלאנגען, אז די געהיימע אויספארשונג ארום דעם געשמוגעלטען געוועהר ווערט פארטגעזעצט מיט א פערשטארקטען טעמפּא. עטליכע געהיים אגענטען זענען צו דעם צוועק א-רויסגעשיקט געוואָרען פון א"י קיין דמשק. לויט דער לעצטער ווערסיע זענען די בעריהמטע פעסלעך גע-וועהר געשיקט געוואָרען קיין סיריען. אבער ווי זע-נען על פּי טעות אנגעקומען קיין א"י.

ירושלים. (יט"א). ווי יט"א האט שוין זיינער-צייט מיטגעטיילט זענען פון דעם פּאליצי אמט אין חברון ארויסגעגנבעט געוואָרען עטליכע ביקסען, דאס איבעריגע געוועהר איז נאך עד היום נישט געפינען געוואָרען, די געהיים פּאליציי זוכט פאר די אויס-פארשונג.

פערשטענדיגונג צווישען מופטי און נאשישיבי

ירושלים, 26 (יט"א טעלעגראפיש)
די אראבישע פּרעסע גיט איבער, אז ס'איז געקומען צו א פערשטענדיגונג צווישען די פּארטייען פון מופטי און נאשישיבי.

מיניסטער בעק צוריק אין ווארשא

ווארשא, 26 (טעלעפאניש)
היינט 6 אין אוונט איז צוריקגעקומען פון גענף דער אויסערן-מיניסטער בעק, וועלכער איז בעגעגענט געוואָרען דורכ'ן וויצע-מיניסטער שעמ-בעק און הויכע בעאמטע פון אויסערן-מיניסטעריום.

קריגס-צושטאנד אין כינא

שאנכאי, 26 (ספּ. טעל.)
אין קוי-יאנג אין דער הויפּט-שטאט פון דער פּראווינץ קווא-טשא איז ערקלערט געוואָרען קריגס-צושטאנד, ווייל דאס רויטע כינעזישע מיליטער דער-נעהנטערט זיך צו דער פּראווינץ.

קאטאסטראפעס אין יאפּאן

טאקיא, 26 (ספּ. טעל.)
אין קוילען-גרובען נעבען פוקלאקא איז אויס-געבראכען א שרפה. 20 בערג-ארבייטער זענען אומגעקומען.

טאקיא, 26 (ספּ. טעל.)
אין מיליטערישען פּארט סאסעהא איז אויסגע-בראכען א שרפה אין א נאפט-רעזערוואר. 6 מעכאניקער זענען דערהרגעט געוואָרען און 12 — פערוואונדעט.

פערפלייצונג אין פּארטוגאל

ליסאבאן, 26 (ספּ. טעל.)
אין גאנץ פּארטוגאליען קומט פאר א פערפליי-צונג צוליב די שטארקע רעגענס. די נידריגע טיילען פון ליסאבאן געפינען זיך אונטערן וואסער. די טייכען גיסען אויס.

גרויסע צאהל רעעמיגראנטען
זענען אנגעקומען פון פראנקרייך

פּוזנע, 26 (ספּ. טעל.)
היינט אינדערפריה זענען אנגעקומען קיין פּוי-זען גרויסע טראנספּארטען רעעמיגראנטען, וועלכע זענען ארויסגעשיקט געוואָרען פון פראנקרייך. היינט זענען אנגעקומען 1300 פערזאן.

א דאנק פון ועד הלאומי צו דער ווארשעווער קהלה

ווארשא, 26 (טעלעפאניש)
די יודישע קהלה האט היינט בעקומען א דאנק פון ועד הלאומי אין ארץ-ישראל פאר אונטערנעמען די פּראטעסט-אקציע געגען איינפיהרען דעם לעגיס-לאטיו-ראט אין ארץ-ישראל.

געפינען די אייז-קריע
מיט 118 אוועקגעפיהרטע פישערס

מאסקווא, 26 (ספּ. טעל.)
אין גוריעוו ביים קאספּישען ים האט מען אויף א מהלך פון 250 קילאמעטער ענטדעקט די אייז-קריע וועלכע האט פערטראגען 118 פישערס און 1400 פערד. מ'האט נישט געפינען די צווייטע קריע, אויף וועלכער ס'האבען זיך געפינען 40 פישערס. די עראפלאנען זוכען ווייטער.

צושלאגען א יודישען סוחר
וואס האנדעלט מיט דייטשע סחורות

ווארשא, 26 (טעלעפאניש)
אויף פּאוויא 12 איז בעפאלען געוואָרען דורך עטליכע פערזאן דער געוועלב בעזיצער משה אלטער (נאלעווקי 29). די אנפאלער האבען זיך געווארפען אויף אלטערן מיט אויסגעשרייען „דאס איז פאר ברענגען היטלערישע סחורות". און האבען איהם צו-שלאגען ביז בלוט. אלטער האט געמאלדען וועגען דעם אנפאל דער פּאליציי.

דער פאטאגראפישער אטעליר
„POLONJA"
31 גדאנסקא 31
פיהרט אויס אלערהאנט פאטאגראפיעס צו פּעסער, לעגיטימאציעס, מעטריקעס ווי אויך צו דער אובעזפּיעטשאלניע לויט פאר-שריפטען, בעשטעטיגט דורך דער האנדווערקער-קאמער. אלעס צו זעהר ביליגע פרייזען. אויפ'ן פערלאנג פון קליענט פערטיג איך אויס אין פערלויף פון עטליכע מינוט. אלעס שעהן און גוט רעטושירט. פאסטקארטען ווערען אויסגעפערטיגט לויט די נייעסטע זשורנאלען צו זעהר ביליגע פרייזען.
„POLONJA"
אינהאבער: דיפּל. פאטאגראף
גוטערמאן
לאדז, גדאנסקא 31a

...כבוד צו דער לויה פון קעניג דזשארזש
די דעלעגאציעס פון אלע מלוכות אין לאנדאן

פּאריז, 26 (ספּ. טעל.)
אין זיין רייזע קיין לאנדאן צו דער לויה ...קעניג דזשארזש וועלען דעם פּרעזידענט לעברען ...יטען די פארשטעהער פון ציווילען און מילי-...שען הויז. אין דער דעלעגאציע געהט אויך ...דער אויסערן-מיניסטער פלאנדען, פלאט-מי-...ער פּעטרי, גענ. זשאמעלען און אנדערע.

* * *

לאנדאן, 26 (ספּ. טעל.)
די פּוילישע דעלעגאציע צו דער לויה איז ...אנגעקומען קיין לאנדאן. אין פּארט דאווער זענען אפּגעגעבען געוואָרען 19 שאסען לכבוד דער דעלעגאציע.

מיט דער זעלבער שיף איז אנגעקומען די ליט-ווישע דעלעגאציע.

די פּוילישע דעלעגאציע איז בעגעגענט גע-וואָרען אין לאנדאן דורך א פארשטעהער פון קעניג און אויסערן-מיניסטעריום און פון דער פּוילישער אמבאסאדע.

* * *

לאנדאן, 26 (ספּ. טעל.)
פאר'ן טויטען קערפּער פון קעניג האבען היינט אדורכדעפילירט 170 טויזענד מענשען.

נישט ערקלערט געווארען קיין ספּעציעלען טרויער-טאג אין א"י
צוליב'ן טויט פון ענגלישען קעניג

ירושלים, 26 (יט"א טעלעגראפיש)
אין ארץ-ישראל איז אויפ'ן טאג פון דער לויה פון ענגלישען קעניג, נישט פּראקלאמירט געוואָרען קיין ספּעציעלער טרויער-טאג. דער הויך-קאמיסאר האט ערקלערט, אז יעדער בירגער קען טרויערן בעזונדער.

ועד-הקהלות אין ענגלאנד
שיקט א דעלעגאציע צו בעגריסען דעם נייעם ענגלישען קעניג

לאנדאן, 26 (יט"א טעלעגראפיש)
דער ועד-הקהלות האט אפּגעהאלטען א ספּע-ציעלע טרויער-זיצונג צוליב'ן טויט פון ענגלישען קעניג. ס'איז בעשלאסען געוואָרען ארויסצושיקען צו דער לויה א קאנדאלענץ-דעפּעשע. א ספּעציעלע דעלעגאציע וועט ארויספאהרען קיין לאנדאן בע-גריסען דעם נייעם ענגלישען קעניג עדוואַרד דעם אכטען.

גרויסער מענדעלע-אוונד אין קאפּוליע

קאפּוליע.
דעם 10 יאנואר איז פארגעקומען אין קאפּוליע א גרויסער אינטערנאציאנ. ליטעראַרישער אוונד, געווידמעט דעם 100-יאהריגען געבורטס-טאג פון זיידען פון דער יודישער ליטעראטור — מענדעלע מוכר-ספרים.

מיט א פארטראג וועגען מענדעלעס שאפונג איז ארויסגעטראטען דער פּראפעסאר בראנשטיין, וואס איז אויפגענומען געוואָרען מיט שטורמישע אפּלאדיסמענטען. אויפ'ן אוונד זענען ארויסגע-טראטען די יודישע פּאעטען: איזי כאריק, אקסעל-ראד, משה קולבאק, טייף, דער פּראזאיקער קא-צאוויטש, דער קריטיקער פינקעל, די ווייסרוסישע שרייבער בראַוקא און קראפּיוא, דער אַרמע-נישער שרייבער זאריאן. עס זענען ארויסגעטראטען אויך דער סעקרעטאר פון'ם ראיפּארטקאם כ. שטיינ-בארט, דער מיסגליד פון'ם שוסטער-ארטעל גראַ-זאק, דער פארויצער פון'ם אינטערנאציאנאלען קאל-חירט „אקטיאבער" עפּשטיין, פון דער לעהרערשאפט איז ארויסגעטראטען דער דירעקטאר פון דער יודי-שער מוסטער-שול שאפּירא. מיט קינסטלערישע נו-מערן זענען ארויסגעטראטען שילער פון דער יו-דישער און ווייסרוסישער שולען.

Dr. med.
Aleksander FOKSZANSKI
כירורג
נעמט איצט אן: אין דער לעטשניצע „POMOC"
לימאנאווסקי 1 (רוג באלוטער פלאץ) פון 11 - 1.
טעל. 101-29.
פּריוואט-וואוינונג פּעטריקאווער 101
פון 5—7 אוונט. טעל. 210-76.
ספר ארבעטסלאזע — הנחה.

KINO TEATR
MIRAŻ
11 LISTOPADA 16
היינט פּרעמיערע!
די פרעהליכסטע און שעהנסטע ווינער קאמעדיע, עסטרייכישע פּראדוקציע א. ג.
דאס ליבען
...מענער
אין די הויפּטראלען:
SZOKE SZAKALL,
ERNEST VEREBES
TIBOR V. HALMAY
אויסערן פּראגראם:
קלאנג-צונאבען פון Paramount
און P.A.T.

100-טער מיניסטער-קריזיס אין פראַנקרייך
זייט דער בעגרינדונג פון דער דריטער רעפובליק

דער רעגירונג קריזיס אין פראנקרייך איז ליק־ווידירט אין זעהר א קורצער צייט און אין שייכות דערמיט בעשעפטיגט זיך די אויסלענדישע פרעסע מיט דער פראגע פון די כסדרדיגע רעגירונגס קריזיסען וואס זענען פארגעקומען אין דער לעצטער צייט אין פראנקרייך.

אין א געוויסער אויסלענדישער צייטונג געפינען מיר פאלגענדע אינטערעסאנטע שילדערונג פון דעם פארלאמענטארישען לעבען אין פראנקרייך:

אין פראנצויזישען אינערן מיניסטעריום איז פאראהן א רעגיסטער אין וועלכע זעם ווערען אריינגעטראגען אלע רעגירונגס קריזיסען זייט דער ענטשטעהונג פון דער דריטער רעפובליק. דער איצטיגער קריזיס וואס האט זיך נאר וואס געענדיגט מיט לאַוואלס דימיסיע — ווייזט זיך ארויס איז א יובל קריזיס — עס איז נעמליך דער 100טער רעגירונגס קריזיס זייט 1875.

ביי דער איצטיגער קאדענץ פון פארלאמענט, וואס איז די 15טע זייט דער בעגרינדונג פון דער רעפובליק, זענען אין משך פון 4 יאהר פארגעקומען 10 קריזיסען, נאך דער רייהע נאך זענען ביים איצטיגען פארלאמענט ארפגעווארפען געווארען די רעגירונגען פון הערריא, פאל באנקור, דעלאדיע, אלבער סארא, שאטאן, דאלאדיע, דומערג, פלאנדען בואיסאן און ענדליך לאוואל און קיינער קען נישט גאראנטירען אז דאס איז שוין דער לעצטער קריזיס ביז צו די וואהלען.

וואס למשל האט ארויסגערופען דעם לעצטען רעגירונגס קריזיס? לאוואל האט געשאפען דאס מיניסטעריום פון נאציאנאלען שלום בעת דאס לאנד האט זיך געפינען אין א טראגישער לאגע. עס האט געהערשט א פינאנציעלע פאניק. א דאנק אויסערגעוועהנליכע בעמיהונגען געלונגט צו ראטעווען דעם פראנק, און דאן הויבט זיך אן דער פאליטישער הינטערקוליסען־קאמף.

דער „פאלקס פראנט" קען נישט דערלאזען אז לאוואל זאל מאכען די „וואהלען", עס ווערט אנגעהויבען א אטאקע אויף לאוואלן אויפן אפשניט פון דער אינערליכער פאליטיק. עס ווערט ארויסגערוקט די פראגע פון די פאשיסטישע ליגעס, דאן ווערט געמאכט דער אנגריף אויף לאוואל'ס אויסערליכער פאליטיק, אין משך פון 2 חדשים איז לאוואלן געלונגען אפצוקלאפען 5 אזעלכע אטאקעס. 5 מאל האט ער געשטעלט די פראגע וועגען צוטרוי און בעקומען א מעהרהייט. אבער האט זיך גענומען צום ענין די ראדיקאל סאציאליסטישע פארלאמענט פראקציע, דאס איז זעהר א אייגענטימליכע פראקציע, אין משך פון 4 יאהר האט זי קיין איינמאל נישט געשטימט איינהייטליך. א טייל די מינדערהייט — שטימט שטענדיג פאר דער רעגירונג. די מעהרהייט דאגעגען ציהט צו די סאציאליסטען און קאמוניסטען. א גרויסער טייל האלט זיך בכלל אפ פון שטימען.

איצט האט די מעהרהייט פון דער פראקציע אפען געפאדערט אז די ראדיקאלע מיניסטארען זאלען זיך אפגעבען אין דימיסיע. און הערריא האט זיך אונטערגעגעבען דעם דאזיגען אולטימאטום.

אויף הערריא איז לעצטענס מצד דער רעכטער נאציאנאלער פרעסע געמאכט געווארען געוואלדיגע אטאקעס. מען האט איהם בעשולדיגט אין אלע אומגליקען אלס מיניסטער און מיטגליד פון „קאבינעט פון נאציאנאלען שלום" האט ער נישט פרוי אפגעענטפערט זיינע שונאים. „מיר ראדיקאלען — האט ער ערקלערט אויף א זיצונג פון אויספיהר קאמיטעט פון די ראדיקאלען — ארבייטען אויפריכטיג מיט מיט לאוואל'ן און לאוואלס פרייער בעגיסען אונז כסדר מיט שמוץ". הערריא האט געהאט דאס בעוואוסטזיין אז הינטער דער נאציאנאלער רעכטער פרעסע שטעהט א געשיקטער דיריגענט. ער וואלט געקאנט מאכען א סוף געגען די אטאקעס אויף א מיטגליד פון קאבינעט מיט איין ווארט, ער האט אבער דאס ווארט נישט געוואלט זאגען...

— אט פארוואס איך האב ווידער געוואלט ווערען א פרייער בירגער און האבען דאס רעכט זיך צו פערטיידיגען!

ווען עס וואלט אוועק אין דימיסיע נאר הערריא וואלט דער קריזיס געקענט לאקאליזירט ווערען. אבער אויך די אנדערע ראדיקאלע מיניסטארען האבען אויסגעדריקט זייער סאלידאריטעט. דערצו נאך איז נאך דער זיצונג פון אויספיהר קאמיטעט פון דער ראדיקאלער פארטיי וואס האט שארף פעראורטיילט לאוואלס טאקטיק וואלטען די מיניסטארען געמוזט אויסוועהלען צווישען זייערע פארטעפעלען א־דער פארטיי... זייער דימיסיע און דערמיט אויך די דימיסיע פון גאנצען קאבינעט איז געווארען אונפערמיידליך.

די זיצונג פון אויספיהר קאמיטעט וואס האט פאקטיש ארפגעווארפען לאוואלס קאבינעט האט מאמענטענווייז גענומען א דראמאטישען כאראקטער. עס האט זיך בולט אפגעשפיגעלט די שנאה צווישען צוויי מענשען פון צוויי פאליטישע טענדענצען. עדוואארד I(הערריא) און עדוואארד 2 (דאלאדיע). הערריט האט אין די לעצטע חדשים פערלוירען א טייל פון זיין פאליטישען פרעסטיזש. מען האט איהם אויפגענומען מיט אפלאדיסמענטען. מען האט אבער אויך געפייפען. און דאס האט זיכער זעהר געטראפען הערריא, וועלכער איז ביז איצט געוואוינט געווען נאר צו אוואציעס. מיט גרויס מיה איז געלונגען איהם צו בערוהיגען, אז ער זאל נעמען א ווארט. דער געוועזענער פרעזעס פון דער פארטיי האט זיך דוקא געוואלט אויסמישען מיט דעם המון דעלעגאטען. ווען דאלאדיע איז אויסגעוועהלט געווארען איז אויסגעבראכען א שטורם פון אפלאדיסמענטען. פון אלע וואס זענען געזעסען אויף דער טריבונע האט נישט אפלאדירט נאר הערריא וועלכער האט שטארק אנגעהויבען צו מאניפולירען ביי זיין לולקע, דאלאדיעס טריאומף איז פאר איהם געווען אונאנגענעהם. דא האנדעלט זיך נישט נאר אין דער ריוואליזאציע פון צוויי מענשען.

עס האבען זיך צוזאמענגעשטויסען צוויי טענדענצען. דאלאדיע פערקערפערט די פאליטיק פון „פאלקס־פראנט" — דער וואהל בלאק מיט די סאציאליסטען און קאמוניסטען. די גרעסטע מעהרהייט פון די ראדיקאלען זענען איצט געניגט צו א בונד מיט די סאציאליסטען און אפילו קאמוניסטען. הערריא איז אבער געגען דעם, ער גלויבט נישט אין דער מעגליכקייט פון אזא בונד און האט מורא, אז א טאג נאך די וואהלען וועלען די איצטיגע פערבינדעטע זיך שטעהען אקעגען ווי צוויי פער שונאים.

ווי עס זאל אבער נישט זיין דער ציל איז דערגרייכט געווארען. צו די נאהענטע פארלאמענט לען האבען די ראדיקאלען אין דער פערזאן פון טיגען פרעמיער סארא, וועלכער איז אויך גלי טיג אינערן מיניסטער זייערם א מענש. וואהלען אלזא „מאכען" נישט לאוואל וואס האט רעכט פאטיעס נאר דער ראדיקאל סארא אגיב — פערשטעהט זיך, זיין קאבינעט וועט זיך דערהא ביז צו די נאהנסטע וואהלען.

ווי אזוי האט מען אין דייטשלאנד אויפגענומען
דעם טויט פון קעניג דזשאָרדזש

ווי אזוי האט מען אין דייטשלאנד אויפגענומען דעם טויט פון קעניג זשאָרזש און וואס פאר א איינדרוק האט דארט געמאכט דער פראקלאמירונג פון קעניג עדוואַרד דעם אכטען וועגען דעם דערצעהלט די „אי. ק. צ." אין א קארעספאנדענץ פון בערלין.

מען האט זיך אין בערלין מיט אמאל דערמאהנט אז טאקע דער פרינץ אף וועלס (איצט עדווארד דער אכטער) האט געזאגט אז די וואס דארפען בויען א בריק פון פערשטענדיגונג מיט דייטשלאנד זענען די געוועזענע פראנטזעלנער. און אזוי איז טאקע געווען. אז בעת דער קעניג איז שוין געווען שטערבליך קראנק האט זיך אין בערלין געפינען א גרופע ענגלישע פראנטסאלדאטען אלס ענטפער אויף דעם וויזיט פון די ענגלישע קאמבאטאנטען אין דייטשלאנד.

מען ווייסט נאך נישט, וואס פאר א אנשויאונגען עס האט דער נייער קעניג אבער, יעדענפאלס ווייזט אלץ אן דערויף, אז ער וועט אפהיטען זיינע אלטע סימפאטיעס צו פראנקרייך צו וועלכע ער האט נישט איינמאל געגעבען אן אויסדרוק. די דאזיגע פראנצויזישע סימפאטיעס פון נייעם ענגלישען קעניג זענען אין דייטשלאנד גוט בעקאנט.

ווי עס זאל אויך נישט זיין, קאמפליצירט זיך דאס פראבלעם פון פערשטענדיגונג צווישען בערלין און לאנדאן אלץ מעהר. דער לעצטער ראפארט פון דאנציגער הויך־קאמיסאר האט אין דער פראגע אויך גארנישט געקענט אויסבעסערען.

ביזן היינטיגען טאג איז נאך נישט דעמענטירט געווארען די ידיעה פון „דיילי טעלעגראף" אז קאנצלער היטלער האט אפגעווארפען א נייע אנטראגע מצד ענגלאנד, צי דייטשלאנד וואלט נישט געווען געניגט אנצוהויבען געשפרעכען וועגען בעגרעניצען די בעוואפענונגען, ווי עס זעהט אויס האלט מען נאך אלץ אין דייטשלאנד און מען איז נאך נישט ווי געהעריג בעוואפענט. און אזוי ארום האט זיך דער פארים פון א מעגליכער פערשטענדיגונג איבערגעריסען ווי פון זיך אליין. אויף דער ים קאנפערענץ איז נישט געווען קיין דייטשער פארשטעהער, הגם א סך וויכטישער אפסערוואטאר איז יא געווען.

די דייטשען פערשטעהען איצט אלץ מעהר, אז דער וועג צו דער ענגלישער פאליטיק דורך געווינען די עפענטליכע מיינונג פון ענגלאנד, וואס איז א כוח וואס לאזט זיך נישט גרינגשעצען, דעריבער געהען איצט אלע דייטשע בעמיהונגען אויסצובויען קולטורעלע געזעלשאפטליכע קאנטאקטען, א בעווייז דערפון איז דער וויזיט פון 30 מיטגלידער פון דער ענגליש־דייטשער געזעלשאפט אין בערלין, דער אויספלוג פון די פראנט סאלדאטען קיין לאנדאן, די פארלעזונג פון א ענגלישען פאליטישען פובליציסט אין בערלין. אבער די דייטשען ווייסען אויך אז די דערנעהענטערונג צו דער ענגלישער עפענטליכער מיינונג שטעהען געוויסע פאקטארען, למשל דער ליבעראלער ענגלישער גערעכטיגקייטס־זינג קען נישט בעגרייפען דעם דייטשען טאטאל סיסטעם, די רדיפות אויף יהודען געפינט אויך נישט דיאנערקענונג מצד דער ענגלישער געזעלשאפט. אזעלכע פאקטען ווי צונעהמען ביי דער פירמע סימאנסאן אין סוהל די פאבריקען זענען אין אויסלאנד א מאמענט וואס רופט ארויס א נאכטראכטען. די לאגע פון דער פראטעסטאנטישער קירך אין דייטשלאנד שטעהט אויך אונטער א זארגפעלטיגער ענגלישער אבסערוואציע.

אבער איבער דעם אלעם ציהענט זיך אן דער פרינציפיעלער אונטערשיד אין דער פאליטישער קאנצעפציע: ענגלאנד פארסירט דעם קאלעקטיוויזם, דייטשלאנד איז אבער איינגע'עקשנט ביים פרינציפ פון צווייזייטיגע אפמאכען, דאס איז א געגענזעצליכקייט פון די פרינציפען און קאנצעפציעס, וואס איז נישט אזוי לייכט צו בעזייטיגען. ערב דער סעסיע אין זשענעווע האט מיניסטער געבעלס אין זיין רעדע וואס ער האט געהאלטען פאר 20 טויזענד מאן געווארפען דעם לאזונג פון קאלאניעס, עס איז בעקאנט, אז דער שליסעל ליגט דא ווידער אין די הענד פון ענגלאנד און ווי בעוואוסט איז דאס קריגען די קאלאניעס און אפרייסען די פעלקער פון איהר יסחר פון ווערסאילער טראקטאט די בעדינגונגען אונטער וועלכע דייטשלאנד וואלט קים געווען צוריק אריינצוטרעטען אין דער ליגע. און הגם עס זענען בעקאנט די בעדינ אייגט מען זיך עפעס נישט מיט די אונטערהא גען. ענגלאנד, וואלט געוואלט אז דייטשלאנד ריק אריינטרעטען אין דער פעלקער ליגע א דעאישע מאטיווען, ווייל נאר אזא צוריקטער א בערייטונג און וואלט פערשטארקט דעם טייזש פון דער ליגע. א צוריקקעהר אבער צו פעם א פרייז האט נישט דעם ווערט און קען א געפעהרליכער פרעצעדענס פאר דער צוקונ

ביידע צדדים האבען זיך אלזא צוריקגע אויף פאזיציעס פון אפווארטען. דייטשלאנד נערן זיך געוואלט טרעפען מיט ענגלאנד אי דען אנדערען געביט אבער נישט אין זשענ ענגלאנד ווידער זעהט אויס ענטפערט אויף ד זיגע פרובען: „ביטע זעהר, דארט קום איך א אבער אמזיכערסטען קען מען מיך טרעפען אין נעווע". בערלין ווייסט אויך, אז ענגלאנד א טירט אלץ שטארקער דעם צוזאמענבונד צווישען ענינים און די ענינים פון פראנקרייך אין שי מיט דייטשלאנד. דאס פערלייכטערט אויך נישט ענין. ווי עס האט געזאגט א דייטשער פובליצי א געשפרעך אויף פיר אויגען איז שטענדיג לייכ ווי אויף 6 אויגען".

אין אזעלכע בעדינגונגען מאכט די דייטש ליטיק דעם זשעסט פון זעלבסט אויסקום און איבער מיט עקשנות און רוהע: „ווער קענען ווי שווימען". עס אונטערליגט אבער נישט קיין ספ דאס אדורכשווימען דעם לאמאנש קאנאל אי אמביציע פון די דייטשע שווימער.

דאס פענסטער אויף דער וועלט
דער טעלעפאָן־דינסט פון דער לאנדאנער צענטראלע

איינע פון די גרעסטע טעלעפאנישע צענטראלעס פון דער וועלט איז איצט די צענטראלע אין לאנדאן, וואס ווערט מיט רעכט אנגערופען „דאס פענסטער „אויף דער וועלט." די איינאָרדנונג פון דער צענטראלע איז דער אויסדרוק פון די לעצטע ערא־בערונגען פון דער טעכניק. מיט'ן דריקען אן געהעריגע קנעפלעך — רופען זיך אן די צענטראלעס, וואס זענען פערשפרייט איבער דער גאנצער וועלט. בעת אמאל האט מען געדארפט וואַרטען שעה'ן בכדי צו בעקומען א פערבינדונג מיט א שכניש שטעטל, בעקומט מען היינט שנעלע פערבינדונג מיט דער אנדערער עק וועלט. אין דער צענטראלע אין לאנדאן אויף דער קארטער סטריט אמטירען ביי לאנגע טישען — טעלעפאניסטקעס. זיי האבען פאר זיך אפאראטען און ציפערבלאטען מיט געהעריגע אויפשריפטען. זיי זיצען רוהיג און בעהערשט, מיט דער טיפישער ענגלישער קאלטבלוטיגקייט. ביים בעוועגען א געהעריג עלעקטריש קנעפעל — מעלדעט זיך טאקיא, שאנכאי, פאריז, רוים, ניו־יארק, ווארשא... א קליענט, וואס וויל זיך אדורכשמועסען מיט עמיצען, וואס וואוינט אין דער ווייטראפאליע פון דער וועלט, בעשטעלט ביים פענסטער א געשפרעך און בעקומט א פערבינדונג אין משך פון 10 ביז 15 מינוט. כסדר הערט מען אויסרופען פון די טעלעפאניסטקע: האלא! האלא! קאירא? באמביי? סידני? די לאנדאנער סטאציע איז אויך א פערמיטלערין. אויב עמיצער אין קאירא וויל רעדען מיט קאפשטאט פערבינדט מען איהם דורך לאנדאן. אויב אין סידני רעדט א סוחר מיט א קליענט אין באמביי — האט די פערבינדונג אדורכגעפיהרט די לאנדאנער טעלעפאניסטקע, וועלכע רעדט אויף איינציגע שפראכען. טאג טעגליך געפינען זיך אין דעם 8 מיליאנען־דיגען לאנדאן מענשען, וואס ווילען רעדען מיט עמיצען, וואס וואוינט אין א אנדערען ערד טייל, טאג טעגליך רופען די טעלעפאניסטקעס פון קארטער סטריט ארויס די צענטראלעס אין ריא־דע זשאנעירא, מאסקווע, בוענאס־איירעס.

די טעג האט די דירעקציע פון דער לאנדאנער צענטראלע איינגעלאדענט פרעסע פארשטעהער, פאר וועלכע מען האט געוויזען די מאדערנע איינריכטונגען פון דער צענטראלע. איינער פון די דירעקטארען האט געפרעגט א זשורנאליסט: צי ווילט איהר רעדען מיט קאפשטאט?" און, אין משך פון 5 מינוט איז דערהאלטען געווארען א פערבינדונג און דער זשורנאליסט האט גערעדט מיט זיין קאפשטאטער קאלעגע, וואס האט זיך געפינען ווייט פון איהם 10 טויזענד קילאמעטער. די שטימע איז געווען ריין און האט געקלינגען ווי אין א פארלעזונגס־זאל. די צענטראלע אין לאנדאן האט איצט 37 ליניעס לאנדאן—פאריז, וועלכע עס בעדינען 200 טעלעפאניסטקעס ווי אויך 45 ליניעס, וואס פערבינדען מיט דער גאנצער וועלט. אין דעם זאל פון דער לאנדאנער צענטראלע קען מען אין משך פון איין שעה הערען די פערשידענסטע שפראכען פון דער וועלט. אונאונטערבראכען קען מען הערען די שטימע פון די טעלעפאניסטקעס: „איגא, מאדריד? — האלא, האלא פאריז? וואס פאר א נומער האט איהר?" אקעי, פילאדעלפיא, איהר בעקומט דורך אונז א פערבינדונג מיט אסלא."

דאס רוב רעדען סוחרים, אבער עס רעדען אויך צווישען זיך מיטגלידער פון הערשענדע מלוכות, מיניסטארען, בערימטע יוריסטען אפילו. אפ'ז הערט מען אויך שטימען פון קעניגע, פירשטען, פירשטינס, מלוכה־מענער און דיפלאמאטען, פילם־שטערנס און בעריהמטע ספארטלער. אפט הערט מען אויך די שטימע פון סקאטלענד — יארד ווען עס פערבינדעט זיך מיט די צענטראלעס פון דער גאנצער וועלט בכדי אויסצוגעפינען א פערברעכער, טעגליך הערט מען דעם צושטאנד אויף די בערזעס, דער קורס פון די אקציעס, וואלוטעס, טויזענדער האנדעלס אויפטראגען, טשעקען אויף ריזיגע סומעס.

איינער פון די דירעקטארען פון דער צענטראלע דערצעהלט: א געוויסער לאנדאנער סוחר האט מיט א צייט צוריק אויסגעגעבען אין משך פון נישט קיין גאנצע 7 פירטעל שעה 270 פונט שטערלינג פאר געשפרעכען, ער האט בעצאהלט פאר 90 מינוט צו 3 פונט פאר א מינוט. אבער ער האט זיך צוריק אויסגעשלאגען די הוצאות — ווי ער האט שפעטער אליין ערקלערט דאס געשפרעך האט זיך געלוינט, ער האט געשלאסען א האנדעלס טראנזאקציע, וואס האט איהם אריינגעבראכט עטליכע טויזענד הכנסה.

אמאל איז א טעלעפאניסטקע געקומען צ ארבייט דירעקט פון קינא, פלוצלינג האט הערט סיגנאלען פון דער שיף „בערענגאריא האט זיך געפינען אויפ'ן ים, מען האט אין געזוכט א געוויסען הער. וועלכען די טעלעפאניס האט געקענט און וועלכען זי האט ערשט גע אין קינא, די טעלעפאניסטקע האט זיך באלד בינדען מיט דער דירעקציע פון קינא, האט אויפ'ן עקראן געווארפען א קלישע מי נאמען פון דעם ארויסגערופענעם הער. ער זיך תיכף געמעלדעט אין דער דירעקציע א אפאר מינוט ארום האט ער פון דארט שוין גע מיט א פאסאזשיר אויף דער שיף בערענג פאר א געוויסען אפצאהל זוכט די צענטראל מאל מענשען איבער גאנץ אייראפא. מיט א צוריק האט די דירעקציע פון מעטרא־גאלד מאיער אין לאס אנדזשעלאס געוואלט אונט רעדען מיט דעם לייטער פון דער רעקלאמע טיילונג פון דער דאזיגער פילם געזעלשאפט אוואילס, וועלכער איז ארויסגעפאהרען קיין א בכדי אויסצוזוכען אנטיטשנע מעבעל און מען צום פילם „ראמעא און יוליא". מען האט וואוסט, אז אוואילס געפינט זיך אין איינע אייראפעאישע הויפטשטעט און וואוינט אין א סען האטעל. מען האט געלאזט אין גאנג די ספ זשינע פון דער אינטערנאציאנאלער צענטראל מען האט אנגעהויבען צו זוכען. די טעלעפאניסט האבען ארויסגערופען די גרעסטע האטעלן לאנדאן, פאריז, בערלין, וויען, רוים און אין דערע שטעט — אנפרעגענדיג זיך צי עס נישט דארט מיסטער אוואילס פון האליוואוד זוכען פון די טעלעפאניסטקעס האט געדויערט טעג. ענדליך האבען זיי איהם געפינען אין האטעל" אין וויען. ארום צוויי א זייגער ביי האט אנגעהויבען צו קלינגען דער טעלעפאן אוואילס האטעל צימער און פון האליוואוד עס איז געווען 6 א זייגער נאכמיטאג, האט איהם ערטיילט א רייהע וויכטיגע אויפטרא

נאצי-פראפאגאנדא אין אמעריקע

אויפ'ן בעפעהל פון בערלין ווערט אראבגעזעצט איין פיהרער און עס ווערט בעשטימט אנ'אנדערער.— דייטשער אמבאסאדאר אין וואשינגטאן דר. לוטהער האט צרות צוליב דער נאצי-פראפאגאנדע אין אמעריקא

ניו־יארק, (יט"א). אין דער אמעריקאנער נאצי־פארטיי איז לעצטענס פארגעקומען א נייע איבערקעהרעניש. עס האט זיך געענדערט די גאנצע „פיהרערשאפט" פון דער היטלעריסטישער פארטיי אין אמעריקע, טעטיג אונטערן נאמען „געזעלשאפט פון פריינד פון נייעם דייטשלאנד". דער ביז איצטיגער „פיהרער" פריץ גיססיבעל, וועלכער איז געווען דער שעף פון די נאצים אין אמעריקע, זינט דער בערימטער היינץ שפאנקנעבעל איז אנטלאפען קיין דייטשלאנד (ווען עס זענען ארויסגעגעבען געווארען אויף איהם שטעק־בריף צו ארעסטירען), איז איצט אראפ פון בענקעל, און אויף זיין פלאץ איז ארויף דער ביז־איצטיגער „פיהרער" פון די נאצים אין מיטעל־מערב־אמעריקע פריץ קוהן פון שיקאגא..

די איבערקעהרעניש איז דורכגעפיהרט געווארען אין איינקלאנג מיט א בעפעהל, וואס איז געקומען פון בערלין, לויט וועלכען אלע „פיהרער" פון דער אמעריקאנער נאצי־פארטיי מוזען זיין אמעריקאנער בירגער. די נאצים ווילען דערמיט בעזייטיגען די מעגליכקייט פון די פארווארפען, וואס זענען געווארן זיי געמאכט געווארען, אז דייטשע נאצים פערברייטען נאצי־פראפאגאנדע אין אמעריקע און אז זיי פיהרען אן מיט א פאליטישער פארטיי אין א פרעמדער לאנד.

די פעראנדערונג איז געקומען פון דייטשלאנד נאכדעם ווי ד"ר האנס לוטער, דער דייטשער אמבאסאדאר אין וואשינגטאן, האט זיך א לאנגע צייט בעקלאגט פאר דער רעגירונג אין בערלין, אז ער האט שוועריגקייטען פון דער אמעריקאנער עפענטליכער מיינונג, וועלכע מאכט די דייטשען א פארווארף, אז זיי מישען זיך אין אינערליכע ענינים פון לאנד און אז דייטשע נאצי־אגענטען פערשפרייטען היטלעריסטישע פראפאגאנדע אין אמעריקע.

ווי די אמעריקאנער צייטונגען טיילען מיט, איז פריץ גיססיבעל דער ביז איצטיגער „פיהרער" פון דער אמעריקאנער נאצי־פארטיי מיט א צייט צוריק אויף אפגעפאהרען קיין דייטשלאנד, וואו מען האט איהם מיטגעטיילט וועגען דעם, אז ער מוז פערלאזען זיין אמט, און אז אויף זיין ארט מוז בעשטימט ווערען אן אמעריקאנער בירגער, גיססיבעל איז ערשט פון לאנג — אויך גאנץ געהיים — צוריקגעקומען פון דייטשלאנד און איצט איז די רעארגאניזאציע דורכגעפיהרט געווארען, צוזאמען מיט גיססיבעל אלס „פיהרער" איז אויך פון זיין אמט אוועק דער בערימטער ברוקלינער נאצי־פיהרער דושאזעף שוסטער, וועלכער איז געווען „פיהרער" פון דער ניו־יארקער קריגס־בעוועגונג.

ביידע גיססיבעל און שוסטער זענען מיט איינעגע טעג צוריק אויפגעטרעטען אין א פערזאמלונג פון נאצי־מיטגלידער אין ניו־יארק, וואו זיי האבען זיך אפיציעל רעזיגנירט און וואו דער נייער „פיהרער" האט פארמעל איבערגענומען די „פיהרערשאפט".

מען פערשטעהט זיך, אז די דאזיגע „רעזיגנאציעס" זענען נישט מעהר ווי א פערפיהרעריש מיטעל צו בעזייטיגען די מעגליכקייט פון א פארווארף, אז דייטשע נאצי אגענטען פיהרען אן מיט פאליטישער פראפאגאנדע אין אמעריקא. פאקטיש וועלען שוסטער און גיססיבעל ווייטער ארבייטען אלס אגענטען פון דער נאצי רעגירונג.

זאלען די יודען אין אמעריקא אוממיסט זיך נישט דערפרייען, מיר פערשווינדען נישט פון קאמפס־פעלד, דעם דער נאצי אגענט שוסטער ארויסגערופען אין די רעדע אויף דער דערמאהנטער פערזאמלונג.

שוסטער און גיססיבעל האבען אין זייערע „רעזיגנאציע" ערקלערונגען געזאגט אז לויט דער בערלינער פעראהדנונג מוזען זיי אלס דייטשע בירגער זיך אפיציעל צוריקציהען פון דער פאליטישער פיהרערשאפט פון דער נאצי פארטיי, אבער זיי וועלען ווייטער ארבייטען אין די ווירטשאפטליכע נאצי־ארגאניזאציעס אין אמעריקע, זיי וועלען זיין טעטיג אין די אנטי יודישע באיקאט ארגאניזאציעס, וואס די נאצים האבען ארגאניזירט אונטערן נאמען „דויטשער קאמפס־פערבאנד".

העכער אכט טויזענט „געשטעמפעלטע" יודישע פאספארטען אין בייערן.

בערלין, (יט"א). די פאליציי אין בייערן האט העכער 8 טויזענט פאספארטען פון יודען פערזעהען מיט א שטעמפעל, וואס מאכט זייערע בעזיצער אוממעגליך ארויסצופאהרען קיין אויסלאנד סיידען זיי וועלען איינצאהלען א דעפאזיט אין דער הויך פון א דריטעל פון זייער פערמעגען אלס ערבות אז זיי וועלען צוריקקומען קיין דייטשלאנד. דערוויל איז די דאזיגע מאסנאהמע אנגעווענדעט געווארען בלויז לגבי יודען אין בייערן.

דאס ניי-דייטשע גט'ן-געזעץ ערלויבט אריער צו גט'ן זייערע יודישע פרויען.

בערלין, (יט"א). די טעג איז פערעפענטליכט געווארען א געזעץ־פראיעקט וועגען גט'ן, וואס איז אנגענומען געווארען דורך דער אקאדעמיע פאר דייטשען רעכט לויט דעם דאזיגען פראיעקט איז דאס נייע דייטשע שיידונגס רעכט געבויט אויפן פרינציפ פון „פאלקס געמיינשאפט" און גיט אריער דאס רעכט צו שיידען זיך מיט זייערע יודישע פרויען (אדער מענער) אונאפהענגיג פון דער צייט, ווי לאנג דאס הייראט פערהעלטעניש האט געדויערט.

אין דער איינלייטונג צום געזעץ־פראיעקט ווערט געזאגט, אז די קאמיסיע פאר פאמיליען אנגעלעגענהייטען ביי דער אקאדעמיע פון דייטשע רעכט האט „אלס יסוד פאר איהר ארבייט גענומען די נאציאנאל סאציאליסטישע אידעאלאגיע".

ראסען-פלוידערייי אהן אנ'עק.

בערלין, (יט"א). אין דער צייט־שריפט פון דער אקאדעמיע פאר דייטשען רעכט איז פערעפענטליכט אנ'ארטיקעל פון רייכס אינערן־מיניסטער דר. פריק, וועלכער שטעלט ווידעראמאל פעסט, אז די ראסען פראגע איז דער גרונד יסוד פאר'ן קיום פון שטאט. דער מיניסטער „ארגומענטירט" באותות ומופתים אז די ראסע איז דער אלף און דער תו פון יעדען שטאט און אז די פעלקער, וואס האבען געמישט בלוט וועלען מיט דער צייט מוזען... פערשווינדען.

דער לייטער פון ראסען דעפארטאמענט פון דער נאצי פארטיי הר. וואלטער גראס האט אין אנ'אינטערוויאו מיט דער „פרייסישער צייטונג" (קעניגסבערג) בעהויפטעט אז פאר דער דערהאלטונג פון דער דייטשער ראסע זענען נישט גענוג בלויז די ראסען שוץ געזעצען, וואס די דייטשע רעגירונג האט ארויסגעגעבען. עס איז העכסט וויכטיג אז די פרינציפען פון די דאזיגע געזעצען זאלען אריינדרינגען וואס טיפער אין בעוואוסטזיין פון דער גאנצער דייטשער בעפעלקערונג, בעזונדערס אויף וויפיל די דאזיגע פרינציפען בעציהען זיך אויף דער ראסען־ריינהייט און נישט פערמישונג מיט יודען.

אפשוואכונג פון אנטיסעמיטישער בעוועגונג אין אמעריקא

אנטיסעמיטישע אגיטאטארען דעמאסקירט אלס קרימינעלע פערברעכער און שאנטאזשיסטען

ניו־יארק (יט"א) דא איז פארגעקומען די 29־טע יעהרליכע קאנפערענץ פון יודיש־אמעריקאנער קאמיטעט. אין דער קאנפערענץ האבען זיך בעטייליגט 200 דעלעגאטען, וואס האבען רעפרעזענטירט פופציג לאקאלע קאמיטעטען.

די קאנפערענץ האט אנגענומען א רעזאלוציע, אין וועלכער עס ווערט אפעלירט צום פעלקער־בונד, אין הסכם מיט דזשעמס מאקדאנאלדס רעזיגנאציע בריף, אנצונעהמען מיטלען געגען די יודען רדיפות אין דייטשלאנד.

פארשטעלענדיג דעם בעריכט פאר דער קאנפערענץ, האט דער פארזיצער פון דער עקזעקוטיווע פון יודיש־אמעריקאנער קאמיטעט קאל. מ. סמרוק. פעסטשטעלענדיג אז אין משך פון יאהר 1935 האט זיך אין אמעריקע עטוואס פערקלענערט די געשפאנונג פון דער אנטיסעמיטישער בעוועגונג, וועלכע ווערט געפיהרט פון דער רכילות'דיגער פרעם דער אגיטאציע און וועלכע שטיצט זיך הויפטזעכליך אויף דער אלגעמיינער עקאנאמישער דעפרעסיע, ארבייטסלאזיגקייט א. אז. וו. צו דער אפשוואכונג פון דער אנטיסעמיטישער אגיטאציע האט בייגעטראגען דער אומשטאנד, וואס א ריהע אנטיסעמיטישע העץ־אגיטאטארען זענען דעמאסקירט געווארען אלס קרימינעלע פערברעכער און שאנטאזשיסטען.

אלס פרעזידענט פון יודיש־אמעריקאנער קאמיטעט איז ווידערגעוועהלט געווארען ד"ר סירוס אדלער. אויף זיין ביז־איצטיגען אמט איז אויך ווידערגעוועהלט געווארען דער פארזיצער פון דער קאמיטעט־עקזעקוטיווע, קאל. מ. סמרוק.)

בעציהונג פון נייעם ענגלישען קעניג צו יודען

די לאנדאנער „צייט" שרייבט וועגען דער בעציהונג פון נייעם קעניג עדווארד צו יודען:

„עס איז דא דער בעסטער גלויבען און האפנונג, אז דער נייער קעניג וועט פארטזעצען די זעלבע פריינדליכע בעציהונג צו יודען פון זיינע עלטערן, און פון זיינע אור עלטערן, די איצטיגע ענגלישע דינאסטיע האט זיך ארויסגעוויזען פון די נאבעלסטע אין דער בעציהונג צו יודען. נישט נאר האבען זיי צו איטליכען זיך בעצויגען ווי צו בירגער, נאר מיט אפענע פריינדשאפט, וואס ווערט זעהר שטארק געשעצט פון די יודען. נישט נאר פון דעם לאנד, נור פון דער גאנצער וועלט.

ערשט נישט לאנג איז ערשינען א בילד פון זיין בעזוך ביי מר. און מרס. לייאנעל דע ראטשילד, מיט וועלכע ער איז צוזאמען פאטאגראפירט.

אין זיינער א רעדע האט דער נייער קעניג אמאל געזאגט.

„די קרוין שטעהט העכער פון אונטערשידען אין לענדער, ראסען און פארטייען, און דינט צו שאפען צוזאמען פעראייניגונג, וואס נעהמט ארום די אלע פערשידענארטיגקייטען

„אויב עס וועט אמאל אויספאלען אויף מיין גורל איבערצונעהמען די דאזיגע העכסטע פעראנטווארטליכקייט, האף איך, אז איך וועל זיין ראוי דערצו".

אזוי האט געזאגט דער נייער קעניג זעלבסט און אזוי האפען אלע, אז ס'וועט טאקי זיין.

Dr.
Wołkowyski
ציגעל־גאס 11, טעל. 238=02
פאר טריפער, סיפיליס און הויט־קראנקהט.
בעהאנדלונג פון מענער־שוואכע
אן פון 8—11 ביינאג און 4—9 אווענר.

ראדיא - ווינקעל

פאלעסטינע האט שוין אנ'אייגענע ראדיא סטאציע.

אין דאמאללאה, ב ייא אנדערהאלבען קילאמעטער צו צפון צו פון דעם ארט, האט די טעג אנגעהויבען צו פונקציאנירען די ארץ־ישראלדיגע ראדיא־סטאציע, פאר דער ערעפנונג פון דער סטאציע האט די ארץ־ישראלדיגע רעגירונג איינגעלאדען די גאנצע דארטיגע פרעסע אויף א בעזוך אין דער סטאציע, וואו דער הויפט־אינזשיניער פון דער ארץ־ישראלדיגער פאסט, ה' בראשער, האט געגעבען ערקלערונגען וועגען דעם בוי און דער טעכנישער איינארדענונג פון דעם דאזיגען ראדיא.

די ארץ־ישראלדיגע ראדיא־סטאציע פערנעהמט א שטח פון 60 דונאם, ד. ה. פון העכער 60.000 קוואדראט־מעטער, וועלכער ליגט אין דער הויך פון 850 מעטער איבער'ן ים־שפיגעל. די געביידע פון דער סטאציע שטעהט אויף א פלאץ, וואס האט זעהר א סך מעלות: פון דער הויך זעהט מען די בערגעס פונ'ם לאנד, די באדען־אייגענשאפטען זענען זעהר גוטע, איז נאהענט צו דעם סטודיא פונ'ם ארץ־ישראלדיגען ראדיא אין ירושלים און איז אויך נאהענט צום עלעקטרישען שטראם.

די אנטענע פון דער סטאציע הענגט אויף צוויי ריזיגע זיילען אין דער הויך פון 100 מעטער.

די סטאציע ארבייט אויף א מיטעלע כוואליע, האט די קראפט פון 20 קילאוואט, אזוי שטארק ווי די עגיפטישע סטאציע אין קאאיר און נאך שטארקער פון דער רומענישער סטאציע אין בוקארעשט. אבער לויט דער ההחייבות, וואס די ארץ־ישראלי אינטערנאציאנאלער ראדיא־קאנפערענץ, איז די סטאציע בעשטימט בלויז צו בעדינען דאס לאנד גופא. לויט דער דאזיגער קאנפערענץ איז די לענג פון דער כוואליע בעשטימט געווארען אויף 449,1 אדער 668 קילאציקלען. עס איז אבער אויך בעשטימט געווארען א רעזערוו־כוואליע פון 307 מעטער די לענג. ביי דעם אלעם וועט די דאזיגע סטאציע אויסקומען צו שוואך, מ'וועט זי קענען הערען אין אויסלאנד. נאענטע אין יענע לענדער, שכנותדיגע — מצרים, דרום־אייראפא — וואו מען וועט זי יא הערען, וועט אויסקומען נישט סיסטעמאטיש און נישט אזוי קלאהר.

דאס איז איז נוגע דער טעכנישער זייט פון דער ארץ־ישראלדיגער סטאציע.

איצט א פאר ווערטער אויך וועגען דעם פראגראמאטישען טייל איהרען.

די ספעציעלע רעגירונגס־קאמיסיע פאר די ענינים פון דער ראדיא־סטאציע, וועלכע בעשטעהט פון דריי רעגירונגס־בעאמטע, פון איין פערטרעטער פון יודישען ישוב — ד"ר אברהם קאצנעלסאן (פרעזידיום־מיטגליד פון ועד לאומי) און פון איין אראבער זארגט דערפאר, אז די בעדערפענישען פון דער פאלעסטינישע בעפעלקערונג זאלען בעפרידיגט ווערען אויך ווי ווייט מעגליך אויפ'ן בעסטען אופן. א חוץ דעם הויפט־לייטער, אנגלילענדער, איז דא אויך א ספעציעלער לייטער פאר דעם העברעאישען טייל פונ'ם פראגראם, דאס זעלבע אויך א בעזונדער לייטער פאר'ן אראבישען טייל.

די ערשטע צייט איז די סטאציע טעטיג 5 שעה א טאג, דערונטער: 1 שעה אין העברעאיש, 1 שעה אראביש און 3 שעה אויף איבערגעבען אלגעמיינע און ארץ־ישראלדיגע ידיעות, רעגירונגס־מעלדונגען אין אלע דריי אפיציעלע שפראכען און פאר מוזיק א. ד. גל. איינמאל אין דער וואך מינדעסטענס וועט אויסגעפיהרט א ספעציעל פראגראם פאר קינדער און פאר קינדער־מוזיק אין העברעאיש און אראביש. א בעזונדער ארט אין די פראגראמען פערנעהמען די יודישע און אראבישע מוזיק. ביי די דאזיגע אוידיציעס זאל אויך זיין א ספעציעלער מוזיק־ראטגעבער.

מצד דער יודישער מוזיק קאנדידירען דערווייל אויף דעם דאזיגען אמט דער פידלער הויזלער (לימער פון דעם ירושלים'ער קאנסערוואטאריום), קארל סאלאמאן (דיריגענט פון אוניווערזיטעטס־כאר און ארקעסטער), מוזיק־קריטיקער מנשה ראבינאוויטש און פרוי עליזע יאקאב־לעווינזאהן (מוזיק רעדאקטארין פון דער „יודישער רונדשוי".

ליבע אומעטום

(ערצעהלונג) פון ק. מיכאל

מיר ביידע, איך און ער, זענען געזעסען אויף א באנק אין פארק, אין א זומערדיגען אווענד און געבען צווישען זיך שטיל גערעדט.

— זעה, לקאן, — האט ער א זאג געטון, — איבעראל איז ליבע...

און מיט א שמייכעל האט ער מיר אנגעוויזען אויף צוויי קליינע פויגעלעך.

איך האב א קוק געטון אויף די פויגעלעך. דערנאך האב איך נישט־ווילענדיג איבערגעפיהרט מיין בליק אויף מיין חבר'ס פנים.

ער האט מיר אויסגעזעהען אין יענעם אווענט בלאסער און עלטער ווי שטענדיג.

זינט ער איז זיך צוזאמענגעקומען מיט פרוי ד. (וועגען דעם האבען אלע געוואוסט), איז ער שטארק אראפ פונ'ם פנים. פון איהם איז עפעס אונטער די גאנצע יוגענטליכקייט זיינע און די לוסטיגקייט. ער האט ארונטערגעלאזט די פליגעל, געווארען ערנסטער, אומעטיגער.

— אפנים נישט אויף אלע האט ליבע דיזעלבע ווירקונג — האב איך ביי זיך א קלער געטון, און פונקט מויל האב איך זיך אנגערופען:

— יא... איבעראל — ליבע...

שארענדיג מיט'ן שטעקעלע אין זאמד, האט ער פערקלערט ארויסגערעדט:

— אט האב איך נאר וואס איבערגעשראקען א מוראשקע, ווער ווייס, אפשר איז זי גאר געלאפען אויף א „ראנדעוואו".

ער האט קרום א שמייכעל געטון.

— ס'קען זיין — האב איך געזאגט, און ביי זיך האב איך א טראכט געטון:

„פרעגען איהם וועגען זיין ראמאן? סיי־ווי־ ווייסען דאך שוין אלע וועגען דעם".

דערמאנענדיג זיך אבער אן דער פרוי ד., אן איהרע צושראקענע בלאהע אויגען, אהן איהר נערוועזער צורודערטקייט; דערמאהנענדיג זיך אהן איהר מאן, דעם געזונטען, לוסטיגען, זעלבסטצופרידענעם מענשען, אן זייער מיידעלע וואס איז שטארק עהנליך אויפ'ן פאטער, אן דער גאנצער פאמיליע זייערער, וואו מען האט מיך נישט איינמאל אזוי הארציג אויפגענומען, — בין איך עפעס צומישט געווארען און האב שוין נישט געקאנט אנהויבען צו רעדען וועגען דעם.

„א שרעקליכע זאך!" — האב איך געקלערט. „אט זיצען מיר דא, צוויי פריינד, נאהענטע חברים, זיצען און רעדען וועגען אלץ, — בלויז דעם עיקר דאס סאמע וויכטיגסטע, וואס פלאגט איהם און וואס איך ווייס, און עס פלאגט איהם — דאס פערשווייגען מיר ביידע אזוי זארגפעלטיג. עס איז אפנים טאקע אמת, אז ווערטער זענען בעשאפען געווארען צוליב דעם, מען זאל פערמאסקירען די געדאנקען".

ער האט אפגעריסען א בלימעל, און בעטראכטענדיג עס האט ער ווידער אמאל איבער'געחזר'ט.

— איבעראל — ליבע... אפילו אין בלימעל.

„און וואס אייגענטליך האט ער אין איהר געפונען?" — האט זיך ווייטער געשפינט דער פאדים פון מיין געדאנק — „מיט וואס האט זי איהם אזוי פערכאפט? ס'איז טאקע באמת עפעס א געהיימניש, א סוד, א מיסטעריע. דער גאנצער ענין ליבע איז א סוד. פארוואס געפעלט איינעם גראד דער פנים און נישט קיין אנדערער? פארוואס ווירקט אויף איינעם גראד די שטימע און נישט קיין אנדערע?

פערביי. אונז איז מיט'ן שטעג פערבייגעגאנגען א יונג מיידעל אין זומערדיגען, אין ווייסען. זי האט געשפרייזט, צושטרייט קוקענדיג אראפ צו דער ערד, גלייך ווי זי האט עפעס פארלוירען, און איצט זוכט זי דאס. ער האט זי אומעטיג בעגלייט מיט די אויגען.

— א פראכט! — האט ער ארויסגערעדט און האט א זיפץ געטון.

— יא, א פראכט... — האב איך עפעס אויך א זיפץ געטון, און צוגעגעבען:

— אויך זי זוכט ליבע...

מיר האבען געשוויגען א ווילע. דערנאך האט זיך אשר פלוצלינג א ציה געטון, א קוק געגעבען אויפ'ן זייגער און איז אויפגעשטאנען:

— נו, איך דארף אהיים געהן... מ'ווארט אויף מיר... קום אמאל אריין... — האט ער לאנגוויליג געזאגט.

— יא, געה! — האב איך זיך אנגערופען.

— איך וועל אריינקומען ווען נישט־איז...

און מיט אנ'אויסגעמישטען געפיהל פון רחמנות און אומעט האב איך גענומען נאכקוקען נאך זיין פיגור, וואס האט זיך מיט שנעלע טריט דער'ווייטערט אין דער אווענדיגער שטילקייט פון פארק. איך האב געטראכט:

„ליבע — איבעראל ,אומעטום... אין דער נאטור ביי אלע לעבעדיגע בעשעפענישען איז דאס — פרייד. בלויז דער מענש האט זיך אויסגעקליגעלט צו מאכען דערפון אנ'אומגליק. אט איז אוועקגעגאנגען א מענש, אנ'אנשטענדיגער, אנ'עהרליכער; אבער גאט מיינער! וויפיל ליגענס! אט אילט ער זיך צו זיין ווייב, צו א פרוי וואס ער האט נישט ליב, און זיין אמת'ע ליבע, די גרויסע פרייד זיינע, בעהאלט זיך ווי עפעס א שאנדע. ניין, אין דער נאטור איז נישט פארהאן אזא מין פאלשקייט, אזא מין ליגנעריי, ווי דער מענש האט פאר זיך אויסגעקלעהרט! און — צו וואס?...

בעלגישער פּרעמיער געגען בעלגישן נאַצי־פיהרער יאַנסענס

אין בעלגיען טומעלט זיך איצט מיט'ן פּראָצעס פון פּרעמיער וואַן־זעעלאַנד געגען אַרמאַן יאַנסענס. דעם פיהרער פון דער „רעאַליסטען־פּאַרטיי".—ווער איז יאַנסענס?—ווי אַזוי עס איז אַדורך דער ערשטער טייל פונ'ם פּראָצעס

אין בעלגישען פּאָליטישען וועלטעל איז איצט טומעלדיג. עס האָט זיך נעמליך די טעג אָנגעפאַנגען פאַרן בריסעלער ציווילען טריבונאַל א פּראָצעס, וואָס ווערט בעטראַכט פאַר איינעם פון די סענסאַציאָנעלסטע, וואָס די בעלגישע פּאָליטישע וועלט האָט געהאַט זינט יאָהרען, נישט קיין אַנדערע, ווי דער בעליבטער בעלגישער פּרעמיער ה' וואַן זעעלאַנד — וועלכע איז, ווי בעקאַנט, איינער פון די מוטיגסטע קעמפער אין בעלגיען פאַר דער אויפהאַלטונג פונם דעמאָקראַטישען רעזשים, נישט געקוקט דערויף וואָס ער געהערט צו דער קאַטוילישער פּאַרטיי — האָט אָנגעקלאָגט אין געריכט דעם טרויעריג בעריהמטען נאַצי טומלער פון אַנטווערפּען, אַרמאַן יאַנסענס פאַר רכילות און פערליימדונגען, וואָס זענען ערשינען אין דער צייטונג „רענאָוואַסיאָן".

אַזאַ מין פאַל איז אַ זעלטענהייט אין דער מערב־אייראָפּעאישער פּאָליטיק; קיינער פון די ערנסטע מלוכה־מענער אין אונזערע מקומות רעכענט זיך נישט מיט פליאָטקע־מאַכעריי און מיט דער „פּאָליטיק" פון אַזעלכע הערען ווי יאַנסענס, און אין דער בעלגישער פּאָליטישער געשיכטע איז עס דער ערשטער פאַל פון דעם מין.

סיידער אָבער ביי אונז וואונדערט זיך נישט אויפן פאַקט פון פּראָצעס: איטליכער ווייסט אז דעם פּרעמיער געהט נישט אין די דריי הונדערט טויזענט פראַנק ענטשעדיגונג, וואָס יאַנסענס וועט דאַרפען בעצאָהלען, אויב ער זאָל פערלירען דעם פּראָצעס. נאָר אין דעם, אז אויב יאַנסענס וועט פערשפּילען קאָן זיין גאַנצע בעוועגונג פולשטענדיג צעבראָכן ווערען.

אגב, פּרעמיער וואַן זעעלאַנד איז נישט דער איינציגער וואָס קלאָגט אָן יאַנסענען אין געריכט: צוזאַמען מיטן פּרעמיער האָבען איהם פערקלאָגט אין געריכט פאַר דיזעלבע חטאים דער שעף רעדאַקטאָר פון דער קאַטוליש - דעמאָקראַטישער „לאַ ליבר בעלזשיק", ה' פאָל סטהאַיע און פּראָפעסאָר אַרבאַן פונם גענטער אוניווערזיטעט.

ווי געזאָגט, האָט זיך אין בריסעל אָנגעפאַנגען דער פּראָצעס פון פּרעמיער וואַן זעעלאַנד געגען יאַנסענען.

הונדערטער פּאָליטישע פּערזענליכקייטען זענען

(ספּעציעלע קאָרעספּאָנדענץ)

געקומען ביזוואוינען די פערהאַנדלונגען.

אָבער גלייך אין אָנפאַנג האָט דער „גרויסער" נאַצי־פיהרער זיך געמאַכט לעכערליך: אין געוויסע מאָמענטען פלעגט ער אפילו ווערען היסטעריש — אַזוי האָט איהם אויפגעבראַכט דער פּראָצעס....

אין א געוויסען מאָמענט האָט יאַנסענס מיט זיין אויפפיהרונג אַרויסגעבראַכט פון גלייכגעוויכט דעם פּאָרזיצער, וועלכער האָט איהם געמאַכט פאָלגענדע בעמערקונג:

— צו דער אומפערשעמטקייט פון אייערע שריפטען דאַרפט איהר נישט מעהר געבען בעווייזען אז איהר קאָנט זיך אויפפיהרען ווי א חוצפהניק. איהר וואָלט דאָ געדאַרפט זיין כדי זיך צו אנטשולדיגען און נישט אום צו מאַכען חוזק!

נאָך דער דאָזיגער בעמערקונג האָט יאַנסענס זיך אויפגעזעצט ווי אַן אָפּגעשמיסענער.

* * *

די דאָזיגע ערשטע זיצונג פונם געריכט איז א דורך זעהר גיך מען האָט נאָר אויסגעהערט די אָנקלאַגע.

די פאָרטזעצונג פונם פּראָצעס וועט פאָרקומען דעם 29טען יאַנואַר.

אויך די פּראָצעסען פון סטרויע און פּראָפ. אַרבאַן זענען אָפּגעלעגט געוואָרען אויף דערזעלבער דאַטע.

פערשטעהט זיך אז אין בעלגיען וואַרט מען מיט אויסערגעוועהנליכער שפּאַנונג אויף דער ענטוויקלונג פון דער דאָזיגער העכסט סענסאַציאָנעלער געשיכטע.

ביי אונזערע נאַציס איז אָבער צוליב דעם זעהר טרויעריג...

מ. י. נירענבערגער

אַביסעלע קיבּיץ
(הומאָר פון טאָג)

איינעם א פרעהליכען קבּצן האָט מען א פרעג טון: ווי געהט עס?

„נישט צו פערזינדיגען", האָט ער געענטפערט. האָב מיר מיין אייגען קרעמעל מיט שטענדיגער סחורה מאַנדלען — אין האַלז, צוקער — אין די ביינער, גען — אין קעשענע".

* * *

אַ הויז אָהן אַ דאַך,
א סוכה אָהן סכך,
און א מיידעל אָהן געלט
זענען אויסגעשטעלט
צו אַלערליי געפאַהרען
פון שלעכטע גוריעס.

* * *

אַ קאַרגער גביר האָט אַ היים גענומען אַן אורח שבּת. ווען מען האָט איהם דערלאַנגט דאָס פלייש, דער אורח אויף זיין טעלער און זיפצט.

„ר' יוד, וואָס זיפצט איהר?" פרעגט דער גביר.

„איהר פערשטעהט", ענטפערט דער אורח", אַזאַ קליין שטיקעלע פלייש האָט מען געשאָכטען אַזאַ מען אָקס".

דאָס לעבען אין וואַרשא
(טעלעפאָנישע ידיעות פון דער הויפּט־שטאָט)

וועגען דעם פּרייז פון קרקעות.

די פּראַגע וועגען אָפּצאָהל פאַר קרקעות אויפן יודישען בית עולם איז פערענדיגט געוואָרען. די אויספאָרשונג וועלכע איז אונטערגענומען מיט עטליכע חדשים צוריק איז אנוליערט געוואָרען. און די פּראַגע פון אָפּצאָהל וועט רעגולירט ווערען אויפן אַדמיניסטראַטיווען וועג דורך פעסטשטעלען דעם טאַריף פון די אָפּצאָהלען.

ווידער בעשווינדעלט 40 פּערזאָן.

צוליב די פיל אָנקלאַגעס זוכט די פּאָליציי דריי פערשווינדלער י. פאַפלער, מ. ראָטשטיין און י. קוליש וועלכע זענען ענטלאָפען קיין אויסלאַנד. זיי ווערען בעשולדיגט אין בעשווינדלען 40 עמיגראַנטען פון וועלכע זיי האָבען גענומען 30 טויזענד זלאָטעס, די עמיגראַנטען האָבען בעקומען פון די שווינדלער פאַלשע „הרישות" און אַנדערע דאָקומענטען אויף צו פאָהרען קיין ארץ ישראל.

וועגען דער עקסמיסיע פון דעם אַרבּייטער-לאָקאַל קאַרמעליצקא 23.

מיר האָבען שוין מיטגעטיילט וועגען דער עקסמיסיע פון די לינקע פּועלי ציון פון לאָקאַל קאַרמעליצקא 23. אין לאָקאַל איז געקומען א קאָמיסיע פון דער סטאַראָסטווע וועלכע האָט ערקלערט אז דער לאָקאַל אייגענט זיך נישט פאַר קיין אָרגאַניזאַציע, נאָר פאַר פּריוואַט וואוינונגען.

זי האָט געהאַט גרויסע אַספּיראַציעס

שבּת האָט זיך פערענדיגט דער פּראָצעס געגען דער פּראָקוראַנטקע פון דער פירמע „ראָט" רחל וויילאַנד וועלכע איז בעשולדיגט געוואָרען אין צונעהמען 50 טויזענד זלאָטעס.

די פרוי וויילאַנד האָט זיך פערטיידיגט דערמיט וואָס דאָס געלד האָט זי אויסגעגעבען אויף... רייזעס אויף דער ריוויערא און זי האַלט אַז איהר איז דאָס געקומען צוליב דער טייערער אַרבּייט פאַר דער פירמע, ווען און דער פירמע זענען די מיספּרויכען ענטדעקט געוואָרען האָט די פרוי וויילאַנד געדראָהט צו פערמסרן די פירמע פאַר דער פינאַנץ מאַכט, דאָס געריכט האָט די דעפּראָודאַנטין פערמשפּט אויף 2 יאָהר טורמע.

פּאָדלאָגעס פון גומי.

ס'איז פּאַטענטירט געוואָרען א זעהר אָריגינעלע ערפינדונג ביים בויען וואוינונגען און ביוראָ־בנינים. די ערפינדונג בעשטעהט אין בעדעקען די פּאָדלאָגעס מיט א ספּעציעל־פּרעפּאַרירטע גומי. גומי־פּאָדלאָגעס מאַכען לייכטער צו האַלטען די ריינקייט און צו האַלטען די רוח. די גומי איז אויך א מיטעל געגען פייער. אין צוויי וואַרשאַווער קאָאָפּעראַטיווען זענען שוין געלעגט געוואָרען גומי פּאָדלאָגעס.

מיספּרויכען אין דער מיליטערישער דרוקעריי.

ס'זענען ענטדעקט געוואָרען מיספּרויכען אין דער מיליטערישער דרוקעריי אויף פּשעיאַזד 10.

די מיספּרויכען איז בעגאַנגען דער דירעקטאָר פון דער דרוקעריי זשעפּקאַ, וועלכער איז געשטאַנען אין קאָנטאַקט מיט די ליפעראַנטען. זשעפּקא האָט געצאָהלט העכערע פּרייזען פאַר די צוגעשטעלטע מאַטעריאַלען און גענומען דערפאַר הויכע פּרייזען מיספּרויכען דערנעהנטען צו אונגעהויערע סומע.

נאָכן ענטדעקען די אַפערע האָט די אינזשע שונגס־מאַכט אַרויסגעגעבען אַ בעפעהל צו אַר טירען זשעפּקאַן. ס'האָט זיך אָבער אַרויסגעוויזן אז זשעפּקא איז ענטלאָפען. מ'האָט נאָך איהם שיקט שטעקבריף.

יורידישע קינדער שוץ.

ביים צענטראַל ראַט פון די פּראָפ. פאַראיינ וואַרשע, איז איצט טעטיג א ביוראָ א.נ. „יורידי קינדער שוץ". וועלכע פערנעהמט זיך מיט עיצ אינפאָרמאַציעס און יורידישע הילף ביים אויס בייטען פערזענליכע דאָקומענטען, ווי חתונה נישען, געבּוירטס מעטריקעס, א.א.וו. עס האַנדל זיך דערביי וועגען פערזיכערען די אינטערעסען די קינדער וועלכע ליידען אָפט צוליב דעם פון די גוטינע דאָקומענטען, למשל ביי אומגליק פאַלען אָדער נאָכן טויט פון די עלטערען, קינדער נישט בעקומען קיין ענטשעדיגונג, טיר (פון וופּו) און אזוי ווייטער. דאָס ביוראָ אין צוזאַמענהאַנג דערמיט זיך אויך פערנעמ מיט אויסאַרבּייטען ציווילע חתונה אַקטען סמך פון די רעליגיעזע דאָקומענטען.

דאָס ביוראָ איז טעטיג יעדען טאָג פון 5־7 נאָכ אין לאָקאַל אויף לעשנאַ 3, וו. 5.

שריפטליכע ענטפערס ווערען ערטיילט אַריינשיקען בריף מאַרקען פאַר 50 גראָשען

אַדרעס: Prawna Opieka Nad Dzieckiem
Warszawa, Leszna 3, m. 5.

Dr. med.
HALTRECHT
ספּעציעל־אַרצט פאַר הויט-, געשלעכטס־
קראַנקהייטען און מענער־שוואַכע
פּיעטריקאַווער 10, טעל. 245-21
נעהמט אָן פון 8 פריה ביז 2 מיטאַג און פון 5 ביז 9 אָוו.
זונטאָג פון 10—1 בייטאָג. אַלע אַרט אַנאַליזען
פאַר אונבעמיטעלטע לעטשניצע־פּרייזן
א ספּעציעלער וואַרטע־זאַל פאַר פרויען.

אבא קאמפּאַניעיעץ

ווי איך בין געוואָרען דירעקטאָר
פון וואַרשאַווער מוראַנאָווער טעאַטער
(אַביסעל ערינערונגען)

די געשיכטע פון יודישען טעאַטער אין וואַרשא, אין הארץ פון פוילישען יודענטום, איז עפּעס מעהר ווי סתם געשיכטע. ס'איז א שטיק לעבען פון די גרויסע יודישע מאַסען, ס'איז א שטיק פרייד, וואָס איז יאָהרען לאַנג איבערגעלעבט געוואָרען דורך יודישע פאָלקס־מענשען אין פוילען.

דער פלאַץ פון דעם מוראַנאָווער טעאַטער האָט זיך געפונען אין דעם אַזוי גערופענעם מוראַנאָווער פּאַרק, וועלכער האָט געהערט צום אַמאָליגען „נאַראָדני דאָם". דער שעף פון דעם „נאַראָדני דאָם" און פון מוראַנאָווער פּאַרק איז געווען דער דעמאָלטדיגער וואַרשאַווער אָבערפּאָליצייםייסטער פאָן מאַיער. אין 1905 האָט דירעקטאָר ראָזענטאַל און עדעלשטיין געדונגען דעם פלאַץ אויף אַ יאָהר און דאָרט אויפגעשטעלט א טעאַטער, און עס איז אַנגאַזשירט געוואָרען א טרופּע, אונטער דער דירעקציע פון סעם אַדלער און נעראַסלאַווסקאַ. לאַנג האָט זיך אָבער די טרופּע נישט געקאָנט דערהאַלטען. זי האָט זיך נישט געקענט צופּאַסען צום געשמאַק און פאָדערונג פון המון, און נאָך א קורצער צייט שפּילען, איז די טרופּע אויפגעלעזט געוואָרען. עס ווערט אַנגאַזשירט א צווייטע טרופּע, פון אברהם פישזאָן, גלייכצייטיג ווערען אַנגאַזשירט פריוויליגע 12 אַזוי גערופענע „טשלאָנקעס" פון די וואַרשאַווער „וואָלילע יונגען", אַלס אָרדנונג־האַלטערס פאַר'ן טעאַטער, בכדי אויסצומיידען סקאַנדאַלען. אָבער אויך די טרופּע האָט נישט געקענט לאַנג זיך דערהאַלטען און זי איז נאָך א קורצער צייט אַריבער אין דעמאָלסדיגען יודישען טעאַטער „זשאַרדען ד'היווער", כמעלנאַ 9. דאָס מוראַנאָווער טעאַטער איז געבליבען שטעהען לעדיג.

דאָס מאָל האָט זיך אָבער פּערזענליך אינטערעסירט מיט'ן גורל פון טעאַטער דער אָבערפּאָליצייםייסטער פאָן מאַיער. ער האָט געראַטען די אונטערנעהמער, זיי זאָלען אויפזוכען דעם דירעקטאָר א. קאַמפּאַניעיעץ וועלכען ער האָט שוין געקענט פון לאַנג, נאָך פון ווילנא, וואו ער איז געווען פּאָליצייםייסטער.

און ער האָט מיך טאַקע פאַר דער דירעקציע פון טעאַטער פּראָטעזשירט אַלס א פּאַסענדע פּערזאָן, אָנצופיהרען מיט'ן מוראַנאָווער טעאַטער.

זיין סימפּאַטיע צו מיר האָט זיך, ווייזט אויס, גענומען פון פאָלגענדער געשיכטע:

ווען דער אָבערפּאָליצייםייסטער איז געווען א פּריסטאַוו אין א שטעטעל, און איך בין צו איהם געקומען בעטען אַנ'ערלויבניש צו שפּילען, האָב איך איהם טיטולירט מיט דעם טיטול „פּאָלקאָווניק". ער האָט דעמאָלט געזאָגט צו מיר: „ווי קום איך צו זיין פּאָלקאָווניק, איך בין קוים א קאַפּיטאַן", האָב איך איהם געזאָגט, אַז אין גיכען, וועט ער זיין פּאָלקאָווניק, אין איינגע יאָהר שפּעטער, בין איך געקומען קיין ווילנא, און געטראָפען איהם אלס פּאָליצייםייסטער אין טאַקע פּאָלקאָווניק, האָב איך איהם ווייטער נישט געזשאַלעוועט קיין טיטול און גערופען איהם גענעראַל, „וואַשע פּרעוואָסכאָדיטעלסטוואָ" און טאַקע אין מיין זכות איז ער געוואָרען אין וואַרשע אָבערפּאָליצייםייסטער מיטן טיטול גענעראַל... דערפאַר האָט ער מיר זעהר פיל טובות געטאָן און געוועזען מיט מיר א גוטער פריינד...

איך האָב דאַן גראַד מיט מיין טרופּע געשפּילט אין שאַוועל (קאָוונער גובערניע) און די בויער און גרינדער פון מוראַנאָווער טעאַטער, ראָזענטאַל און עדעלשטיין, זענען געקומען צו מיר קיין שאַוועל, און דאָרט איז געשלאָסען געוואָרען א קאָנטראַקט צווישען אונז, אַז איך, קאַמפּאַניעיעץ, נעהם איבער דאָס טעאַטער און הויב אָן צו שפּילען מיט מיין טרופּע.

אין אָנפאַנג 1906 בין איך אַראָבגעקומען קיין וואַרשע און געעפנט דעם סעזאָן אין מוראַנאָווער טעאַטער, אונטער מיין דירעקציע. די טרופּע איז בעשטאַנען פון יונגע גוטע קרעפטען: לאה קאַמפּאַניעיעץ ז"ל, קלאַרא גאָטליב, זינא טעקס (שפּעטער ראַפּעל), סאָפיא שוואַרץ, רודאָלף זאַסלאַווסקי, בּראַנדעסקאַ, באָריס ראָזענטאַל, זשאָרזש, מישא הערמאַן, ל. ראַפאַעל א. א. וו.

דער וויסענדיג זיך, אַז דאָס פּובליקום אין טעאַטער מוראַנאָווע פלעגט זיך פערהאַלטען אָפט נישט רוהיג בעת'ן שפּילען, זיי צום ביישפּיל, זיי רעדען זיך אַדורך פון זייערע פּלעצער מיט די אַקטיאָרען אויף דער ביהנע, און טאָמער געפעהלט זיי עפּעס נישט אויף דער ביהנע, מאַכען זיי גלייך בעמערקונגען מיט פערשידענע אויסרופען — האָב איך בעשלאָסען צו ווערען א דיקטאַטאָר. קודם כל האָב איך פערקלענערט דעם פּערסאָנאַל פון די אָרדנונג האַלטערס, פון 12 אויף 4. מחמת זיי אַליין האָבען אַרויסגערופען די גרעסטע סקאַנדאַלען, דאַן האָב איך געבעטען דעם אָבערפּאָליצייםייסטער, מען זאָל ספּעציעל בעשטימען אַ „נאַדזיראַטעל" מיט א „גאָראָדאָוואָי" אין מוראַנאָווער פּאַרק און אין טעאַטער אַכטונג צו געבען אויף דער אָרדנונג, און טאַקע אויף מיר אַליין, מען זאָל מיך נישט צוברעכען די ביינער... מיין ביטע איז דערפיהלט געוואָרען און מען האָט בעשטימט א „נאַדזיראַטעל" מיט דעם נאַמען זאַיטשיק און א „גאָראָדאָוואָי" מיט א לאַנגער באָרד, וועלכען דער עולם האָט גערופען דאָס רבּי'לע (ווייל ער איז שטענדיג געגאַנגען מיט א קאַנטשיק און האָט געטריבען די קינדער).

און איך האָב זיך גענומען מיט דעם גאַנצען ברען, פון מיין יונגער נשמה און מיט מיין ביסעל פּראַקטיק צו בעהערשען די אומאָרדנונג, וועלכער האָט דעמאָלט געהערשט אין דעם אַזוי גערופענעם מוראַנאָווער טעאַטער. איך פלעג פאַר יעדער פאָרשטעלונג אַרויס פאַר דעם פאָרהאַנג און האַלטען פייערדיגע רעדעס וועגען דער בעדייטונג פון טעאַטער קונסט א. א. וו. די רעדעס מיינע האָט מען זעהר וואַרים אויפגענומען, און איך האָב גאַר שנעל געוואונען די סימפּאַטיע פון פּובליקום.

בכדי צו זיין געזיכערט מיט א שטענדיגער עקזיסטענץ אין דעם דאָזיגען טעאַטער האָט געמוזט די ערשטע פאָרשטעלונג אַדורך מיט'ן גרעסטען דערפאָלג, און דאָס איז מיר דעמאָלט געלונגען. צוליב דעם צוועק, האָב איך, צוזאַמען מיט איינגע מענשען, טעאַטער־סימפּאַטיקער אָנגעהאַלטען 2 בעראַטונגען, וועלכע פּיעסע מען זאָל די ערשטע שטעלען. כאָטש דעמאָלט האָט זיך געפונען א גרויסער רעפּערטואַר ביי מיר, האָבען מיר דאָך בעשלאָסען אָנצוהויבען מיט דער קאָמעדיע „שפּרינצע די אָדעסער מעקלערין" און מיר האָבען טאַקע מיט דער פּיעסע געהאַט דעם גרעסטען ערפאָלג, ווי געזאָגט, אַריינגעטראָפען מיט'ן ריכטיגען פּוס.

ענדע 1906 האָט זיך געענדיגט דער קאָנטראַקט צווישען די גרינדערס פון טעאַטער מיט דעם אָבערפּאָליצייםייסטער. און דער לעצטער האָט דעם פּאַרק מיט דעם טעאַטער איבערגעגעבען דירעקט מיר. איך האָב דורכגעפיהרט אַ אינערליכע און אַנאויסערליכע רעאָרגאַניזאַציע פון טעאַטער. אַלס דראַמאַטישען רעזשיסער ווערט אַנגאַזשירט דער בעוואוסטער דראַמאַטורג מאַרק אַרנשטיין און אַלס אָפּערעטען רעזשיסער מאַרק מעיערסאָן, די פיהרערדיגע טרופּע ווערט פערגרעסערט און עס ווערען אויפגעפיהרט „זשאַן און מאַדלענא" פון מירבא, „אַרביים און קאַפּיטאַל", רעזשיסירט פון מ. אַרנשטיין און פיל אויסשטאַטונגס־אָפּערעטען רעזשיסירט פון מ. מעיערסאָן. דאָס מוראַנאָווער טעאַטער הויבט בעזוכט צו ווערען פון א מעהר בעזאָוסטויטע פּובליקום. דאָס טעאַטער ווערט אַלע פאַר מאָנאַ פון מיר רעמאָנטירט. איך פיהר איין צענטר בעהייצונג. דאָס טעאַטער ווערט אַלע מאָל בריי און שענער.

עטליכע יאָהר איז די אַרבּייט אין מוראַנאָווער טעאַטער געגאַנגען נאָרמאַל. די פּאָפּולאַריטעט געוואַקסען פון טאָג צו טאָג און דער פינאַנסיעלער ערפאָלג איז געווען אַ קאָלאָסאַלער. אָנהויב יעדען יאָהר, ווען עס האָט זיך געענדיגט קאָנטראַקט מיט'ן „נאַראָדני דאָם", איז די קאַנצלאַריע פון אָבערפּאָליצייםייסטער געוואָרען בעהאָפען מיט הונדערטער אָפּערטען פון דירעקטאָר וועלכע האָבען געוואָלט נעמען אין אַרענדע די ביידע מיט דעם פּאַרק. און נישט קוקענדיג אויף דעם, וואָס מען פלעגט פאָרלעגען פיל בעסערע דינגונגען און מעהר דירה־געלד, ווי איך פלעג צאָהלען, האָט דאָך דער אָבערפּאָליצייםייסטער מייער יעדען געענטפערט:

„מיר דאַרפען נישט קיין בעסערען דירעקטאָר פון קאַמפּאַניעיעץ. מיר דאַרפען נישט קיין צייט קאַמפּאַניעיעץ איז אַ גוטער פאַכמאַן און אָרענטליכ מענש".

און טאַקע מיט מיר פלעגט ער מאַכען קאָנטראַקט אויף ווייטער פאַר דעם זעלבען פּרייז וואָס איך פלעג צאָהלען. דורך דער צייט פון דירעקציע זענען אויף די ברעטער פון מוראַנאָווער טעאַטער אויפגעטרעטען אַנדערע טרופּעס. ביישפּיל, פּרץ הירשביינס טרופּע, די אַזוי גערופ פעראייניגטע טרופּע פון אסתר רחל קאַמינסקא געקליבענע קינסטלער. פון מיין כאָר, וואָס געזונגען ביי מיר אין טעאַטער, זענען שפּעטער שטאַרק בעקאַנט געוואָרען דער בעריהמטער אָפּער זינגער קיפּניס, זינא גאָלדשטיין, פאָגעלנעסט, מאַן, יוואַרגאַטש, לערמאַן, דער בעריהמטער קינאָ לער סאַמועל גאָלדינבורג און א. דירעקטאָר מוראַנאָווער טעאַטער זענען געווען: יצחק בערג. פּרץ סאַנדלער, קומאַק, האָכבערג.

אָבער דאָס גליק האָט נישט לאַנג געדויערט און אין 1912 האָב איך בעקומען א מעלדונג מיניסטעריום, אַז דער פּלאַץ איז נויטיג פאַר ציטאַדעל, און נישט קוקענדיג אויף אַלע מיינע בעמיהונגען, איז דאָס טעאַטער ענדע 1912 געשלאָסען געוואָרען און אַביסעל שפּעטער איז עס אין גאַנצען פערשוואונדען געוואָרען.

און אַזוי אַרום האָט זיך געענדיגט דאָס קאַפּיטעל „מוראַנאָווער טעאַטער".

ניי'ער פאלקסבלאט

דאס לאדזער לעבען

ניי'ער פאלקסבלאט

דרייסטע איינברוך-גנבה

אין דעם ווייגהאנדעל-געשעפט פון י. וואלסקי, אויף פעטריקאווער 3

שבת בייגאכט האבען גנבים אדורכגעפיהרט א דרייסטע איינברוך-גנבה אין דעם ווייגהאנדעל-געשעפט פון י. וואלסקי, אויף פיעטריקאווער 3.

די אדורכגעפיהרטע אויספארשונג האט ארויס געוויזען, אז די גנבים האבען זיך אריינבעקומען אין געשעפט דורך א קעמערל פון דעם זעלבען הויז, וואס געהערט צו דעם לאקאטאר באקין, א שניידער.

אין געשעפט גופא האבען די גנבים מיט אנ'אזויגערופענעם „ראק" אויפגעריסען די אייזערנע קאסע. קיין געלד האבען זיי אבער דארט נישט געפונען. דאן האבען זיי אויפגעבראכען דאס קעסטעל פון ביוראָ-טיש און צוגענומען פון דארט 60 זל. קליינגעלד, וואס זיי האבען דארט געפונען ליגען.

דאס איז אבער פאר זיי געווען א קנאפער „מיסמאטען", האבען זיי נאך איינגעפאקט אין זעק א פאר צעהנדליג פלעשער שאמפאניער, און זע-נען זיך בשלום אוועק דורכ'ן טויער, וואס איז שטענדיג אפען, ווייל אין דעמזעלבען הויז געפינט זיך א האטעל.

דער היזק בעטרעפט אנ'ערך 3,000 זלאטעס.

אין שייכות מיט דער גנבה איז דערווייל פער-האלטען געווארען דער אנגערופענער שניידער באקין, און וועלכען פאליציי האט דערקענט אנ'אמאליגען פאסער.

געקומען פון ביאליסטאק

א יודישער סוחר בעגאנגען זעלבסטמארד אין א האטעל

(א) נעכטען איז אין האטעל „פאלאניר-פאלאס" אויף רוג קילינסקיעגא און נארוטאָוויטשא בעגאנגען זעלבסטמארד, דער 46-יאהריגער ביאליסטאקער סוחר יצחק קויפלער.

געקומען איז ער אינ'ם האטעל בייטאג, פערנומען א צימער אויף א טאג, פאר וועלכען ער האט באלד בעצאהלט, און בעפויהלען זיך אריינצוברענגען א גלאז קאווע.

נאך דעם ווי ער האט אנגעשריבען עטליכע בריוו, אין וועלכע ער האט דערקלעהרט די סיבה פון דעם, וואס עס צווינגט איהם צו נעהמען זיך דאס לעבען, האט ער אריינגעגאסען אין דער קאווע א גרויסע דאזע זאלץ-זויער, און אויסגעטרונקען.

ער האט אבער נישט געהאט פריהער צוגעשלאָסען די טיר, אזוי אז אויף זיינע געשרייען און קרעכ-צען איז מען תיכף אנגעקומען מיט הילף.

די אנגעקומענע פאגאטאָוויע האט איהם א דורכגעשווענקט דעם מאגען און אפגעפיהרט אין שפיטאל.

די סיבה פונ'ם טראגישען שריט איז געווען שווערע מאטעריעלע לאגע.

ווילסט בעקעמפען די נויט און הונגער, טו עס דורך דער פערמיטלונג פון בירגער-קאמיטעט צו העלפען די ארימסטע!

אלגעמיינע פערזאמלונג פון דער ארבייטער-ספארט-געזעלשאפט „מארגענשטערן"

אקציע געגען דער בערלינער ספארט-אלימפיאדע

אין אייגענעם לאקאל איז פארגעקומען די אל-געמיינע פערזאמלונג פון „מארגענשטערן".

דער פארזיצער פון „מארגענשטערן" ה' פרידמאן עפענט די פערזאמלונג. עס ווערט בעעהרט מיט אויפשטעהן פון די ערטער די פערשטארבענע אין דעם יאהר: דער גרויסער דיכטער אנרי באַרבוס, די בונדיסטען ארקאדי קרעמער, יוסף כמורנער, דער בעקאנטער דייטשער ארבייטער-טוער רודאלף קלאוס וועלכער איז געקעפט געווארען פאר זיין איבערצייגונג, דער טוער פון צוקונפט ליובעלע אלשאנעצקי און די געשטארבענע יוגענדליכע מיטגלידערין כאלא קריש-טאל.

אלס פארזיצער פון דער פערזאמלונג ווערט אויס געוועהלט ה' יאסני, וועלכער פערבעט אין פרעזידיום אלס סעקרעטאר ה' קעניג, בייזיצענדע: זשאק כיימאן און רייזמאן. א רעפעראט וועגען דער איצטי-גער פאליטישער לאגע און די אויפגאבען פון אר-בייטער-קלאס האלט ה' גאמיינער.

דעם בעריכט פון דער טעטיגקייט פון „מארגענ-שטערן" גיט אפ ה' פרידמאן. דער אלגעמיינער קרי-זיס, פון וועלכען עס ליידט דער ארבייטער-קלאס האט זיך נאטירליך אויך אפגערופען אויף דער אר-בייטער ספארט-אינסטיטוציע „מארגענשטערן". די מיטגלידער צאהל האט זיך נישט פערקלענערט, נאך געוואקסען. אין מארגענשטערן איבען קרוב 350 מיטגלידער. די ארבייטער - ספארט - אינסטיטוציע איז געבליבען טריי איהר אידעאישער איינשטעלונג בנוגע דער ספארט - ארבייט. מאסען-ספארט און גימנאסטיק. אין „מארגענשטערן" זענען פאראן ביז 9 גרופען, וועלכע צעהלען אין דורכשניט צו 40 מיטגלידער א גרופע. די גימנאסטישע ארבייט ווערט געפיהרט דורך א ספעציעלע אינסטרוקטארען-קאמי-סיע, וועלכע בעארבייט טעאָרעטיש און פראקטיש די פערשידענע גימנאסטישע איבונגען.

דער בעריכט-אפגעבער שטעלט זיך אפ ספעציעל וועגען דער בעציהונג פון די אינסטרוקטארען צו זייער ארבייט.

דער זומער טורן-פעסט אויפ'ן ספארט-פלאץ אין „העלענאוו" האט זיך גלענצענד איינגעגעבען, ס'זע-נען געקומען ביז 3000 צושויער. איצט ווערט גע-גרייט א טורן-פעסט אויף סוף ווינטער.

אין „מארגענשטערן" זענען טעטיג פאלגענדע סעקציעס: לייכט-אטלעטיק, וועלכע פיהרט א פרוכט-בארע טעטיגקייט, פינג-פאנג, וועלכע געפינט זיך אין א קלאס, שאך-סעקציע געהערט צו דער ב. קלאס, די פוטבאל סעקציע פיהרט א שוואכע טעטיגקייט. די פערוואלטונג בעמיהט זיך דעם קומענדיגען סעזאן אויפצולעבען די סעקציע. די קולטור און טוריסטיק סעקציע האט איינגעארדענט א גאנצע רייהע פארלע-זונגען, אוועקטרען און אויך ארגאניזירט דעם זומער-לאגער אין זאקאפאנע. דער דאזיגער לאגער איז גע-ווען בעפרידיגענד הן אין קולטורעלען, הן אין ספארט-ליכען הינזיכט. עס זענען איינגעארדענט געווארען א גאנצע רייהע אויספלוגען אין די בערג. א חוץ דעם האט „מארגענשטערן" אויפגעהאלטען אין די זומער חדשים אין דארף סאקאלובעק א וויקענד-לאגער פאר די רוה-טעג אין דער וואך. מיט די סעקציעס פיה-רען אן געוועהלטע ראטען. א ספעציעלע גרופען-ראט פערנעמט זיך מיט די ענינים פון די גימנאסטישע גרופען. עס איז אויך טעטיג א סאניטאר-קאמיסיע פון מיטגלידער, וועלכע האבען געענדיגט א סאני-טארען-קורס. מיטגלידער פון דער קאמיסיע די-זשורירען בעת די ספארט-לעקציעס, כדי צו געבען אין עווענטועלע פאלען די נויטיגע הילף. ס'זענען אויך טעטיג נאך אנד. סעקציעס, ווי שווים און גליטש-סעקציעס.

אין ר.ס.ק.א פערנעמט „מארגענשטערן" א ספע-ציעלען ארט, דורך „מארגענשטערן" איז אין דער צענט. ארב. ספארט-אינסטיטוציע אויפגעהויבען גע-ווארען די פראגע וועגען בעקעמפען די בערלינער ספארט-אלימפיאדע. עס האט זיך געהאנדעלט וועגען דעם, אז דער ר.ס.ק.א. זאל רופען עפענטליכע מיטינגען געגען דער בערלינער אלימפיאדע. די אונ-טערהאנדלונגען מיט ר.ס.ק.א וועגען דעם ענין זענען נאך אין גאנג.

נאך דעם בעריכט האט זיך אנגעהויבען א לע-בעדיגע דיסקוסיע. מצד די מיטגלידער איז געמאכט געווארען א גאנצע רייהע אנווייזונגען, ווי אזוי צו פערבעסערן די ארבייט אין מארגענשטערן און איינ-צושטעלען א הארמאניש צוזאמענלעבען צווישען אלע מיטגלידער.

ס'איז אריינגעטראגען געווארען א פארשלאג אויסצודריקען צוטרוי דער אפטרעטענדער פערוואל-טונג. דער פארשלאג איז איינשטימיג אנגענומען גע-ווארען. ס'ווערט אויך אנגענומען דער קאסע-בע-ריכט פון לעצטען יאהר.

פון דעם דאזיגען קאסע-בעריכט איז צו זעהן, ביי וואס פארא שווערע מאטעריעלע בעדינגונגען עס קומט אויס צו ארבייטען די ארבייטער-ספארט-אינסטיטוציע.

דער בעריכט פון דער רעווידיר - קאמיסיע האט פעסטגעשטעלט די מוסטערהאפטע ארדנונג אין דער קאסע, וועלכע פערדינט דעם צוטרוי פון די מיט-גלידער.

צום סוף איז געוועהלט געווארען א נייע פער-וואלטונג פון פאלגענדע ה'ה: פרידמאן ל., קרוק ל., קעניג א., רייזמאן ה., וויינבערג ה., אבראם, ניימאן, וואלקאוויטש ה., העפנער ז., הילער י., נאכמאנא-וויטש י., נאוואטני וו., כארמאן מ.

רעווידיר-קאמיסיע: יאקובאוויטש, פאסאלסקא, בארנשטיין און שעפס.

די קאנסטיטואירונג איז פארגעקומען אין פאל-גענדען אופן: פארזיצער קעניג, סעקרעטאר פרידמאן קאסירער קרוק.

מ'טאר נישט גענייצען ביי דער ארבייט...

(א) דער 23-יאהריגער טאפעצירער יואצלאוו היידע (לימאנאָווסקיעגא 35) האט ביי דער ארבייט געהאלטען קליינע נעגעלעך אין מויל — ווי עס טוען געוועהנליך טאפעצירער.

אין אגעוויסען מאמענט האט ער א גענייך-געטון, און דערביי ארונטערגעשלונגען א היפשען זאפאס נעגעלעך...

פאגאטאָוויע האט איהם אפגעפיהרט אין שפי-טאל, כדי דורכצופיהרען אנ'אפעראציע.

זעלבסטמארדען

(א) אויף גראנאָדע 4 האט זיך געהאנגען דער 43-יאהריגער פראנצישעק קוביאק. די שטריק האט נישט אויסגעהאלטען די שווערקייט פון זיין קער-פער און האט זיך איבערגעריסען. קוביאק איז ארונטערגעפאלען און זיך שטארק צושעדיגט.

פאגאטאָוויע האט איהם אפגעפיהרט אין שפי-טאל.

* * *

(א) אויף עמיליע 4 האט געוואלט בעגעהן זעלבסטמארד די 42-יאהריגע זאפיא פראנטשאק. אזוי ווי מען האט איהר דערין געשטערט, איז זי אריינגעפאלען אין א שגעון און אנגעהויבען צו דעמאלירען די שטוב-איינריכטונג.

מ'האט צו איהר געמוזט ארויסרופען פאגא-טאָוויע, וועלכע האט איהר געמאכט א בערוהיגונגס-איינשפריצונג.

Doktór
Henrykowski
ספעציעל - ארצט פאר מענער - שוועכע-בעהאנדלונג און סעקסועלע בעראטונג:
טראוגוטא 9 טעל. 262-98
נעמט אן פון 8—11 און פון 6—9 אווענד.
זונטאג פון 9 פריה ביז 12.30 בייטאג

Dr.
B. Robinzon
אינערליכע קראנקהייטען
האט זיך איבערגעצויגען
אויף 10 פאמארסקא 10
פראנט, 2טער שטאק, טעל. 131-86.
נעהמט אן פון 6 ביז 8 אין אוונט

מיטינגען פון פוילישע און יודישע ארבייטער געגען אנטיסעמיטיזם

נעכטען זענען אין לאדז פארגעקומען עטליכע גרויסע מיטינגען איינגעארדענט דורך דעם פעפעס-שען „טור" און דער בונדישער „צוקונפט" געגען פאשיזם און אנטיסעמיטיזם. אויף אלע מיטינגען זענען ארויסגעטרעטען פוילישע און יודישע פאר-שטעהער, וועלכע האבען אין די שארפסטע ווערטער געשטעמפעלט די שרעקליכע אנטיסעמיטישע העצע און די ברוטאלע אנפאלען געגען יודען. ס'איז אנ-גענומען געווארען, אז דער קאמף געגען אנטיסע-מיטיזם דארף געפיהרט ווערען דורך אלע ארבייטער.

פון די יודישע רעדנער זענען ארויסגעטרעטען די ה'ה: מילמאן, נוטקעוויטש און לערמער, אומע-טום זענען אנגענומען געווארען ענטשפרעכענדע רעזאלוציעס.

Dr. med.
Sadokierski
כירורג פון צייהן און יאסלעס
Piotrkowska 164 tel. 114-20.

מאנטאג, 27 ג' שבט תרצו

יאנואר

זון-אויפגאנג 7.02
זון-אונטערגאנג 4.12

צוגאב-פאבאר-קאמיסיע

(א) מארגען, דעם 28, 8 א זייגער אינדערפריה ... צו אמטירען אין לאקאל פון שטאטישען ...-ביורא, פעטריקאווער 165 די צוגאב פאבאר-קאמיסיע פאר פ. ק. או. אויף לאדז 2.

ס'דארפען זיך מעלדען די פאבאראגווע פון יאהר-... 1914 און עלטערע, וועלכע האבען זיך ביז ... נישט געשטעלט צו די פאבאר-קאמיסיעס, הא-... נישט רעגולירט זייער פערהעלטניש צום מילי-... אין וואוינען אויפ'ן שטח פון 1, 4, 6, ... 10, 12, 13 און 14 פאליציי-קאמיסאריאטען.

לעצטע 2 טעג

צו איבערקוקען דעם שטאטישען בודזשעט-פראיעקט

(א) דער אדמיניסטראטיווער פרעלימינאר-ביו-... פון דער לאדזער זעלבסט-פערוואלטונג אויף 1936, וואס איז ארויסגעלייגט געווארען צום עפענטליכען איבערזיכט, וועט נאך צוטריטליך זיין פאראינטערעסירטע פערזאנען 2 טעג — ביז ..., ד. 28 ד. ח. איינשליסליך.

פאראינטערעסירטע פערזאנען קאנען איהם בע-... אין דער שטאטישער הויפט-קאסע (פריי-... 14) און בעלייגען זייערע בעמערקונגען.

דאס האנדווערקטום

... ארגאניזירען אנ'איינגענעם פער-זיכערונגס-סיסטעם

(א) מיר דערוויסען זיך, אז אין די האנדווערקער-...ציעס, וועלכע זענען שטארק אומצופרידען ... „אובעזפיעטשאלניע", האבען זיך אנגע-... הכנות צו ארגאניזירען אנ'איינגענעם סיסטעם ... פערזיכערונגען אין הסכם מיט די פערפליכטענדע ...

זונטאג-דוה-קרבנות...

(א) נעכטען איז פאגאטאָוויע ארויסגערופען ... צו פאלגענדע קרבנות פון אנפאלען און ...:

אויף זאווישא-גאס צום 37-יאהריגען וולאדיס... טשיאלקאָוויטש; אויף לענטשיצקא 46 — ... 28-יאהריגער העלענא קאזאלסקא; אויף ... 5 — צו פראנצישעק פיליפ; אויף בזשעזשי... 32 — צו יוזעף יאניאק און יוזעף פאקטארעק.

...אטעסט-מיטינג פון פרויען

(א) די פראגע פון די אנגעקינדיגטע רעדוקציעס ... — חתונה-געהאטע און פערמעגליכע — ... ארויסגערופען גרויס בעאומרוהיגונג אין די ... ארגאניזאציעס, און אין שייכות דערמיט ... נעכטען אויף אליעא קאשטשושקי 57 פארגע-... א גרויסער פראטעסט-מיטינג פון פרויען, ... וועלכען עס זענען אויך אנגענומען געווארען ... ענטשפרעכענדע רעזאלוציעס.

אפטייקען.

היינטיגע נאכט - דיזשורען

(א) היינט בייגאכט דיזשורירען: סאדאָווסקא (...ער 57), וו. גראשקאָווסקי (11 ליסטאפאדא ...), ... קארלין (פילסודסקיעגא 54), ר. רעמבעלינ-... (...אנדזשעיא 28), י. כאנדזשינסקי (פעטריקאווער 165), ע. מילער (פעטריקאווער 46), ג. אנטא-... (פאביאניצער 56).

קלאנג-קינא-טעאטער
ZACHĘTA
זגערזשער 26.
היינט און פאלג. טעגן
נאך נישט געוועזענער פראגראם.
„אלע מענשען זענען שונאים"
טעהנע ליבעס-דראמע אין די הויפטראלען
Helen Twelwetreest, H. William
און
„FRASQUITA"
ווינער מעלאדישע אפערעטקע פון פראנץ לעהאר
מיט די ארטיסטען פון דער ווינער אפערע,
אין די הויפט-ראלען
Jarmila Nowotna און Hans Hejnz
אויך די בערימטע קאמיקער
Buchman און Moxer.
אנהויב 4 נאכם. שבת און זונטאג 12 בייטאג.

טעאַטער
„ראָזמאַיטאָשטשי“
ציגעל־גאַס 27
דיר. דוד צעלמייסטער.
בילעטען פון 11—2 און פון 5 נ״מ אין קאַסע.

יעדען טאָג אויספערקויפט!
נאָר נאָך איינציגע, געציילטע פאָרשטעלונגען!
פון 54 גר. ביז 2 זל. 1־טע רייה

היינט, מאָנטאַג, 9 אַוונט — יצחק נאַזשיק׳ס פרייליכע סאַטירע
תל־אביב
די טעג — פרעמיערע „סערטיפיקאַטן“

גוט מאָרגען!

ער איז א סוחר אויך...

אין זיין קרוין־דעקלאַראַציע האָט דער נייער ענגלישער קעניג עדוואַרד דער 8־טער געזאָגט:

„איך דערקלער און בעשטעטיג פייערליך, אַז איך בין אַ גלויביגער פּראָטעסטאַנט, און די פּראָטעסטאַנטישע ירושה וועל איך דערהאַלטען אין קראַפט“. (פון דער פּרעסע)

דער „געטרייער לעזער“ האָט זיך, ווי תמיד, נאָך א וויכטיגע געשעהעניש — ווידער טעיאַוועט אין רעדאַקציע כאַפּען א שמועסל. דאָס מאָל וועגען דער טראָהן־רעדע פון נייעם ענגלישען קעניג. דער „געטרייער לעזער“ האָט זיך אויסגעוויישט די ברי־לען־גלעזער, אויסגעהוסט זיך און גענומען געבען לשון:

— צ׳ווייסט וועגען וואָס כ׳בין היינט געקומען אין רעדאַקציע? א שמועס טון וועגען דעם נייעם ענגלישען קעניג.

אַנומעלטען, האָב איך געלייענט אין די צייטונגען, אַז דער ענגלישער קרוינפּרינץ איז א סטראַשנער פּאַ־צעט, אַז דאָס, וואָס ער טוט, טוען נאָך אַלע ענגלישע פּאַצעטען, און כּמעט גאָר די ענגלישע, נאָר אין דער גאַנצער וועלט, טוט מען נאָך דעם ענגלישען פּרינץ.

כ׳געדענק מיט יאָהרען צוריק, איז געווען א מאָ־דע טרויסע, געדרעהטע וואַנסעס, וואָס מעהר די וואָנ־סעס זענען געווען געדרעהט, אַלץ מעהר פּאַצעטיש איז דאָס געווען.

פאַלט איין דעם ענגלישען קעניג, און שניידט אָפּ די וואָנסעס, איבערנעכטיג האָט ער פּיצלעך וואָנסעס אַלס זכר פון וואָנסעס.

זעהענדיג דעם פּרינץ אָפּ אויעלס מיט די וואָנסע־לעך, איז אין גאַנץ ענגלאַנד געוואָרען א מורא׳דיגע „שחיטה“ אויף וואָנסעס. די פריזיערס האָבען גע־אַרבייט, אַז דער שווייס האָט פון זיי גערונען. מיט איינמאָל האָבען אַלע ענגלישע מענער געטראָגען „וואָנסישיקעס“ ווי שטיקלעך שנורוואָרלעס ביי דער נאָז...

אַנומעלטען האָט מען געטראָגען ענגע מאַרי־נאַרקעס מיט א „ווטשענט“, פּלוצים, האָט דער פּרינץ אָנגעטון א ברייטע מאַרינאַרקע, האָבען אַלע ביזנעס־פּאַטריאָטען די „שפּינטצעגלעך“, און זיך אָנגעטון מאַרינאַרקעס ווי זעק.

אַנומעלטען האָט מען געטראָגען הויזען מיט שמאָלע נאָגאַווויצעס, האָט מען געזעהן דעם פּרינץ מיט ברייטע נאָגאַווויצעס, האָט מען עס באַלד נאָכגעמאַכט — ברייטע נאָגאַווויצעס. האָט ער נישט גע־וואָלט חתונה האָבען, איז געוואָרען א מאָדע אַלטע בחורים.

דאָס זעלבע איז געווען מיט שיך, מיט מאַנטלען, מיט קראַוואַטען, מיט קעלנער. וואָס דער פּרינץ האָט אָנגעטון, איז עס באַלד אריין אין מאָדע־זשורנאַל.

ביז איצט האָב איך געוואוסט, אַז דער נייער ענגלישער קעניג איז א פּאַצעט, איצט זעה איך, אַז ער איז א סוחר אויך, ער האָט בפירוש געזאָגט אין זיין טראָהן־רעדען, אַז ער איז א „פּראָטעסטאַנט“, און אַז די ירושה וועט ער ווייטער האַלטען.

נו, שטעל איך מיר פאָר, אַז איצט וועט דער האַנ־דעל אין ענגלאַנד אויפבליהען. אַזוי ווי ס׳פּאָלק האָט איהם ביז איצט אַלץ נאָכגעטון, וועט עס איהם אויך איצט נאָכטון. דער קעניג איז א „פּראָטעסטאַנט“, וועט דאָס פּאָלק אויך ווערען „פּראָטעסטאַנטען“, מ׳וועט לאָזען פּראָטעסטלעך, אַז ס׳וועט געהן א רויך, אַז ס׳וועט ווערען א מאָדע פּראָטעסטאַנטכיץ, וועלען פערדינען רעזיענטען, ביי די קאָמאָרניקעס, וועט מען אַרבייטען מיט „נאַכטזומיאַנעס“, די אַהוואָקאַטען וועט ווערען „הויך־סעזאָן“. אין די סאָנדעס וועט מען אַרבייטען אויף דער גאַנצער פּאַ־רע, ס׳וועט זיין „רוך וו׳ אינטערעשע“.

ביז איצט, האָט דער „געטרייער לעזער“ גע־ענדיגט זיין דרשה — האָב איך געוואוסט, אַז דער פּרינץ אָפּ אויעלס איז א סטראַשנער פּאַצעט, איצט זעה איך, אַז ער איז א סוחר אויך...

אַב—נעק

וויכטיגע ענטשיידונגען פון העכסטען געריכט

קאַסאַציעס.

אַ קאַסאַציע אין אַ געלד־פּראָצעס קאָן מען דער־לאַנגען בלויז אין פאַל, יוען ס׳האַנדעלט זיך וועגען אַ סכסוך, וואָס איבערשטייגט די סומע פון 5 הונ־דערט גילדען.

דעסגלייכען קאָן מען אויך נישט דערלאַנגען קיין קאַסאַציע אויף אַנ׳אָפּזאָג צו אַנערקענען אָרימ־קייט־רעכט, יויבאַלד די תביעה איבערשטייגט נישט די סומע פון 5 הונדערט זל.

דירות קאָנטראַקטען.

בלויז צוליב דעם אַליין, וואָס אַ לאָקאַטאָר אין אַ דעקרעט־הויז ענטזאָגט זיך צו בעניייען שריפט־ליך אַנ׳אָפּגעלאָפענעם דירה־קאָנטראַקט איז נאָך נישט פאַרהאַן קיין גרונד פאַר אַנ׳עקסמיסיע.

אויב אין אַ קאָנטראַקט יועגען א 4־שטוביגע דירה אָדער אַ האַנדעלס־לאָקאַל, געשלאָסען אויף אַ בעשטימטען טערמין, איז פאָרגעזעהען, אַז נאָכ׳ן אַפּלויף פון אָפּגערעדטען טערמין יוערט ער אויטאָמאַטיש פאַרלענגערט, פאַרפליכטעט ווייטער די זעלבע סומע דירה־געלד.

יויבאַלד אין א קאָנטראַקט וועגען א 4־צימער־דיגע דירה אָדער יועגען אַ געשעפטס־לאָקאַל איז בפירוש אויסגערעדט געוואָרען, אַז נאָכ׳ן אַפּלויף פון בעשטימטען טערמין, יועט דער קאָנטראַקט בע־גייט יוערען, הייסט עס, אַז אין משך פון דער ווייטערדיגער צייט איז אויך געשלאָסען געוואָרען א שריפטליכער אָבמאַך.

אויסלענדער.

מעג דאָס געריכט האָבען פערמשפּט אַנ׳אויס־לענדער אין צוזאַמענהאַנג מיט א בעגאַנגענעם פערברעך אַרויסגעשיקט צו יוערען פון לאַנד, קאָן אָבער פאַקטיש דאָס ארויסשיקען אויסגעפיהרט יוע־רען בלויז אויפ׳ן סמך פון דער איינציגער דערצו בערופענער מאַכט — פון דער סטאַראָסטיוואַ.

פאַנטען־לאָטעריע.

בעשטראָפט פאַר איינאָרדנען אַ לאָטעריע קאָן מען יוערען בלויז אין דעם פאַל, אויב דער פאַנט איז טייערער, יוי דער בילעט.

אָרימקייט־רעכט.

דער טערמין פון 7 טעג אַריינצוטראָגען אַנ׳ אַפּעלאַציע פאַר דער דערלאַנגטער אַפּעלאַציע איז נישט קיין ענטגילטיגער, אויב דער פּעטענט האָט זיך צייטליך געיואָנדען וועגען אנערקענען איהם אָרימקייט־רעכט.

כל זמן די פראַגע יועגען אַנערקענען אָרימ־קייט־רעכט איז נישט ענטגילטיג דעצידירט גע־יואָרען איז דער דערמאָנטער 7־טאָגיגער טערמין נישט קיין פאַרפליכטענדער.

אַמאָרטיזאַציע פון אינווענטאַר.

אפילו אין דער צייט, יוען די אונטערנעהמונג איז נישט טעטיג, קאָן אויך פאָרקומען אַנ׳„אַמאָרטי־זאַציע פון אינווענטאַר. אַלענפאַלס — אויב א שטייער־צאָהלער גיט אָן אזא פאָזיציע, איז די שטייער־מאַכט מחויב דורך אַנ׳עקספּערט פעסטצושטעלען דעם זאַך־בעשטאַנד.

דירה - געלד.

יויבאַלד א הויזווירט האָט גוטוויליג רעדוצירט דאָס דירה־געלד מיט׳ן בעדינג, אַז דער בעטרע־פענדער לאָקאַטאָר זאָל ווייטער בלייבען וואוינען אין געגעבענעם לאָקאַל, קוים האָט ער זיך אין אַ צייט אַרום אַרויסגעצויגען, מוז ער בעצאָהלען דירה־געלד פונקט אַזוי פיל, יוי די רעדוקציע וואָלט נישט געיוען.

ענטשעדיגונג צוליב א צושאַנדענע קוך.

אויב די קוך איז צושאַנדען און דער יוירט מאַכט זי נישט באַלד צורעכט, מעג דער לאָקאַטאָר פערקלענערען דאָס דירה־געלד.

וויל ער אָבער מאָהנען פון יוירט אַנ׳ענטשע־דיגונג: אַז ער זאָל אומקערען די קאָסטען פאַר׳ן עסען אין אַ רעסטאָראַן, מוז דער לאָקאַטאָר בעווייזען, אַז דער יוירט איז שולדיג אין דעם שאָדען.

Dr. med. H. LUBICZ
ספּעציאַליסט פאַר הויט, ווענערישע און געשלעכטס־קראַנקהייטען
צעגעלניאַנאַ 7 (פריהער 43), טעלעפאָן 141-32
עמפּפאַנגס־שעה׳ן 8-10, 2-12 און 5-8 אָוונט

יורידישע תשובות

אַ טראָפּיק־בעזיצער.

ס׳איז פאָרגעקומען אַ מיספאַרשטענדניס, אַמנעסטיע איז יאָ חל אויף אַ פערברעך, יואָס פאָרגעזעהען אין אַרט. 69 פון פינאַנץ־שטראָף רעכט (פערבאָט צו פערקויפען טיטיך־אויסאַר טונגען טייערער פון טאַריף).

אַזוי יוי איהר האָט פערקלאָגט די דעציזיע פינאַנץ־אַמט אין געויכט, איז נאָר דאָס געריכט רופען אָנצוויענדען די אַמנעסטיע. די פערהאַנדלונג וועט דעריבער פאָרקומען, די שטראָף יועט אויפ׳ן סמך פון דער אַמנעסטיע אייך געשענקט יוערען.

אַ פּאַטער פון אַ נישט געמאָלדענער טאָכטער.

איהר קאָנט אייער טאָכטער איצט הגם דאָס פערברעך טראָגט אַ דויער׳ענדען כאַראַקטער פונדעסטוועגען וועט די אַמנעסטיע אין דעם פאַל נאָך האָבען אַנ׳אָנווענדונג .בכלל זעהט דאָס פאַר אַ נישט הארבע שטראָף פאַר אַזאַ אַרט פון טרעטונג.

די גאָלדענע טויערן אויף׳ן...

דאָס אַלטע און נייע—יפו

די פּלאַן־פּראָיעקטען פון אויגעם פון די שטעט פון דער וועלט און איבערבוי פון די דערגענצונגען פון דער נאָהענטער צוקונפט, זענען שוין בעצייכענט, אויב זיי זענען נאָך נישט קירט מיט געלט. די דאָזיגע שטאָט איז יפו, און בעריהמטער פּאָרט פון דער הייליגער גאָלד — דאָס געלד פון די פּאָמעראַנצען.

אַלס בעווייז פון דעם קאָלאָסאַלען וואוקס דעל מיט פּאָמעראַנצען קען דינען דער פאַקט, משך פון די לעצטע 10 יאָהר איז די עקספּאָרט פּאָמעראַנצען פלאַנטאַציעס געוואַקסען פון 7600 טויזענד אַקערס, שוין מיט 30 יאָהר צוריק האָט קענט אָהן שוועריגקייטען לאָדענען א האַלבען קאָסטענס פּאָמעראַנצען, וואָס האָט אויסגעמאַכט צען עקספּאָרט, און מיט דער אונאיבערשטייגבאַרן לויטעט פון די יפו׳ער פּאָמעראַנצען האָט זי א וועלט־רעקאָרד, נאָר זי האָט וואָס אַמאָל מעהר קויטען ביים עקספּאָרטירען די 20 מיליאָן קאַסטען.

אַזוי מיט 80 יאָהר צוריק זענען די ערשטע פּאָמעראַנצען געשיקט געוואָרען קיין אויסלאַנד פון ברימישען קאָנסול אין יפו, פאַר זיין קעניגין וויקטאָריאַ, די יפו׳ער פּאָמעראַנץ וואָרבען א וועלט־רוהם. דורך איהר זוסקייט קייט און גרוים וואָס איז פערבונדען און אין האָט דורך דער וועלט נישט געקענט וווערען.

Dr. med. L. Berman
צעגעלניאַנאַ 15, טעל. ...07
ספּעציעל־אַרצט פאַר מענער - שוואַכ...
האַנדלונג און סעקסועלע בעראַ...
נעמט אָן פון 8—11 און פון 4—8 אָוונט
זונטאָג פון 9—1 פאַרמיטאָג

אויפ׳ן דערנער־וועג

שפּאַנענדער סענסאַציאָנעל־ראָמאַנטישער ראָמאַן

20)

דער לאָקאַי האָט זיך אָזועקגעשלייכט אין זיין דינער־צימער. יוען העקאַילאַ איז געבליבען אַליין, האָט ער שנעל אַרויסגענומען א פּעקעל פּאַפּירען, זיי געוואָרפען אין פייער אַריין און צעשאַרט דאָס אַש.

העקאַילאַ האָט איבערגעצעהלט דאָס געלד, יואָס האָט זיך ביי איהם געפינען: ער האָט געהאַט פינף טויזענד קראָן. מיט דעם דאָזיגען געלד יואָלט ער זעהר לייכט זיך געקאָנט אַריבערכאַפּען די גרע־נעץ, פאַרשטעהט זיך, נאָך איידער די מיליטערישע מאַכט שיקט אַרויס אַ בעפעהל איהם צו אַרעסטי־רען. דערנאָך יואָלט עס איהם אָנגעקומען פיל שיוערער.

ער האָט איינגעפאַקט פערשידענע זאַכען אין א יואַליזקע, נאָכדעם האָט ער אַ־יינגערופען דעם לאָקאַי און געזאָגט:

— יאהאַן, געה ברענג א דראָזשקע און טראָג אַראָב די יואַליזקע.

— דער הער מאיאָר פאָהרט אַיועק? — האָט דער לאָקאַי געפרעגט.

— דו הערסט, יואָס מ׳רעד׳ט צו דיר, אָדער נישט?! — האָט העקאַילאַ א געשריי געטון, — טראָג אַראָפּ די יואַליזקע און רוף צו צום טויער א דראָזשקע.

דער אַלטער לאָקאַי, האָט שווייגענדיג, זיך געלאָזט געהען צו דער טיר, טראָגענדיג די יואַליזקע אין זיינע ציטערענדיגע הענט.

אָבער פּלוצלינג האָט זיך דערהערט א שטאַר־קער קלונג ביי דער טיר. דער לאָקאַי האָט שוין געוואָלט א פרעג טון: „יוער איז עס?“ אָבער העקאַילאַ איז שנעל צו איהם צוגעלאָפען און מיט א שעפּטשענדיג און ציטערענדיג קול אַ זאָג געטון:

— שווייג! געה אַריין מיט דער יואַליזקע אין דינער־צימער!

— א, גאָט! — האָט העקאַילאַ פערבראָכען מיט די הענט און געבליבען שטעהן, יוי אַ צו־געשמידעטער צום אָרט.

— 25 —

אין דער ערשטער מינוט האָט העקאַילאַ נישט געוואוסט יואָס צו טון: עפענען, אָדער נישט? אפשר איז עס גאָרנישט קיין פּאָליציי, אפשר איז מען גאָרנישט געקומען נאָך איהם? ער איז אַריינ־געלאָפען אין דינער־צימער, יואו דער לאָקאַי האָט זיך געפונען מיט דער יואַליזקע, און האָסטיג א זאָג געטון:

— יאהאַן, געה צו צו דער טיר און פרעג זיך, יוער דאָס איז. אויב מ׳יועט ענטפערען, אַז פּאָליציי אָדער זשאַנדאַרמעריע — זאָג, אַז איך בין נישטא און לאָז נישט אַריין, בשום אופן נישט, דו הערסט?

— איך הער, אָבער... — יויל דער פעריואונ־דערטער לאָקאַי עפּעס זאָגען.

— קיין שום אָבער! אַזוי יוי כ׳זאָג דיר, אַזוי זאָלסטו טאָן!

— אָבער... אויב מ׳יועט מיך אָפּנאַרען?.. — פרעגט דער לאָקאַי.

— יואָס מיינסטו דערמיט צו זאָגען? יואָס הייסט — מ׳יועט דיך אָפּנאַרען?

— אויב מ׳יועט מיר זאָגען, אַז ס׳איז אימיצער אַנדערש און אין דער יוירקליכקייט וועט עס טאַקע זיין זשאַנדאַרמעריע?

— ביזט געריכט, יאהאַן — אָטעמט העקאַילאַ שיוער און זיינע אויגען פינטלען נערוועז, — טאָ רוף זשע זיך נישט אָן — זאָל מען קלינגען... פער־פאַלען... זאָל זיין, יואָס ס׳יועט זיין!..

— אויב דאָס זענען זשאַנדאַרמען, וועלען זיי דאָך אָבער אויפברעכען די טיר, — זאָגט דער אַלטער לאָקאַי, וועלכער פיהלט, אַז דאָ קומט פאָר נישט קיין גלאַטיגע געשיכטע.

העקאַילאַ שטעהט א ווילע אַ פערטראַכטער. דאָס קלינגען הערט נישט אויף, ס׳ווערט שטאַרקער פון מינוט צו מינוט. „וואָס טוט מען?!“ דאָס מוז זיכער זיין זשאַנדאַרמעריע“, טראַכט ער א פער־צווייפעלטער.

פּלוצלינג פאַלט איהם איין א געדאַנק. ער געהט צו צום פענסטער פון דינער־צימער און קוקט אַראָפּ. דאָס פענסטער געהט אַרויס אויף א שמאָלען, מיט מעך־בעוואַקסענעם הויף. אויפ׳ן הויף איז טונקעל, עס געהען דאַ אַרויס בלויז דריי פענ־סטער פון דינער־צימער, מען זעהט דאַ נישט קיין לעבעדיגען נפש.

— יאהאַן, יואוהין פיהרט אַרויס דער דאָזיגער הויף? — פרעגט פּלוצלינג העקאַילאַ.

— אויף אַ לעדיגען פּלאַץ, יואָס גרענעצט זיך מיט א סקלאַד פון ברעטער.

— און פון דאָרטען?

— פון דאָרטען קען מען זיך אַרויסבעקומען אויף דער גאַס.

— האָסטו שטריק?

— צו יואָס, הער מאיאָר? — פרעגט דער לאָ־קאַי דערשראָקען.

— האָסט שטריק? — סאָפּעט העקאַילאַ שיוער, רויט יוערענדיג פאַר כעס.

— יאָ, גראָבע שטריק, אויף יועלכע מען הענגט יועש.

— זי קאָן זיך נישט איבעררייסען? זי איז גענוג פעסט?

— ס׳איז פעסטע שטריק.

— בינד מיך צו און לאָז מיך אַראָפּ דורכ׳ן פענסטער! ס׳איז אַנ׳ערשטער שטאָק, ס׳יועט זיין לייכט. אָ״ער — איינס־צוויי!

— הער מאיאָר, הערט נאָר, ווי מען קלאַפּט אין דער טיר גאָט מייגער, איך האָב מורא...

— האָט דער לאָקאַי אָנגעהויבען צו ציטערען, — זיי קאָנען נאָך אויפרייסען די טיר...

— שנעלער, גיב אַהער די שטריק! — האָט העקאַילאַ אַ שעפּטשע געטון און אָנגעכאַפּט דעם לאָקאַי ביים אָרעם.

דער לאָקאַי האָט דערלאַנגט די שטריק.

— נו, בינד מיך פעסט אַרום, דערנאָך, וועסטו אַראָפּלאָזען די יואַליזקע, צום טייוועל, ריהר זיך, צאַפּעל זיך נישט אַזוי! יועסט זאָגען, אַז דו ביזט געשלאָפען און האָסט נישט געהערט יוי מען קלאַפּט אין דער טיר, נו, שטעה זשע נישט, מאַך עס שנע־לער, שנעלער, דו הערסט?

— אָבער, הער מאיאָר, הערט נאָר, הערט נאָר וויי דונערען אין דער טיר! — האָט דער לאָקאַי פערי כען מיט די הענט. הערט נאָר קולות זייערע. טוט מען? יואָס טוט מען?

— הער שוין אויף צו אָכצען, דו פגירה — האָט העקאַילאַ איהם אָנגעכאַפּט ביים האַלדז — דו לאָזט מיך אַראָפּ דורכ׳ן פענסטער, אַדער צעקוועטש דיך, ווי אַ פלוי!..

— אך, לאָזט אָפּ... באַלד... — האָט דער לאָקאַי געגומען קרעכצען און מיט ציטערדיגע הענט אַרומגעבונדען די שטריק אַרום העקאַילאַ׳ס קערפּער.

העקאַילאַ האָט אויך צוגעהאָלפען אין דער אַרבייט און אויסגעפּרובירט די פעסטקייט פון שטריק.

— גיכער, גיכער, צום טייוועל! — האָט ער שיוער געסאָפּעט און פון זיין שטערען איז געגאַנגען אַ קאַלטער שוויס.

אין עטליכע מינוט אַרום איז ער שוין געווען אַרומגעבונדען מיט דער שטריק. די אַרויפגעשפּרונגען אויפ׳ן פענסטער און דער לאָקאַי האָט איהם גענומען אַראָפּלאָזען. אין אַ מינוט אַרום איז העקאַילאַ שוין געווען אונטען. ער האָט שנעל מיט א מעסער אָפּגעשניטען די שטריק, דער לאָקאַי האָט זי צוריק אַרויפגעצויגען. נאָכדעם דער לאָקאַי אַראָפּגעלאָזט די יואַליזקע.

און אין דער צייט, יוען די זשאַנדאַרמען זענען אַריין אינעווייניג אין דער וואוינונג, איז העקאַילאַ שוין געזעסען אין אַ דראָזשקע און איז שנעל געפאָהרען צום וואָקזאַל...

נאָכדעם יוי יאהאַן האָט פערמאַכט די טיר, האָט ער אַנ׳אויסגעהן פערריבען אַלע שפּורען, יואָס האָבען געקאָנט בעווייזען, אַז זיין בעל־הבית איז אין געיוען אין דער וואוינונג, איז דער אַלטער לאָקאַי אַיועק עפענען די טיר.

די זשאַנדאַרמען זענען אַ־יינגעפאַלען ווי אין חיות. איינער פון זיי האָט דעם אַלטען לאָקאַי געטון אין געזיכט, אויסהאַקענדיג איהם עטליכע ציין.

— פאַר־וואָס האָסטו נישט געעפענט טער פאַר?

(פאָרטזעצונג קומט)

ספּאָרט=בעוועגונג

באָקס=מעטש

„הכח" בעזיגט „וואַוועל" — קראַקאָ 7:9

באָקס־מאַנשאַפט פון לאָדזער „הכח" האָט נאָמען אין דער באָקס־וועלט אין פוילען. בעזיצט איצט אַ גוטע מאַנשאַפט און האָט ...טען נאָך פיל זי אויסצובעסערן, פער־...ליך, אויב עס וועט געלינגען ווערן אַכט אויף ...טעריאַל, וועלכען „הכח" בעזיצט. „הכח" מאַנשאַפט בעזיצט יונגע ספּאָרטלער, ...קאָנען זייערע באָקס־קענטנישען פיל אויס־...ען אין אַזאַ מאָס, אַז זייערע לייסטונגען זאָ־...רגעהן צו אַ העכער מדרגה.

...נעכטיגען מעטש איז געקומען אַ זעהר ...עולם און נאָך פאַר'ן אָנהויב פון מעטש ...הונדערטער מענשען אַיועק פון דער קאַסע, ...ער זאַל איז געווען איבערפולט. פערשטעהט ...כמעט בלויז יודען, וועלכע ווילען זעהען ...יודישע מאַנשאַפט מיט שטאַרקע פויסטען.

...דער פליגען־וואָג האָבען זיך געטראָפען ...בעקאַנטע באָקסער ליבערמאַן אַלס הכח'אַנער ...ער (איצט אַלס באָקסער פון „וואַוועל"). ...פליגען" קעמפען זעהר עהנליך און כמעט ...גלייכען קאַמף איז דאָס מאָל אַלס זיגער אַנער־...קענט געוואָרען קומער.

...דער האַן־וואָג האָט גאָטפריד בעקומען אַלס ...דעם בעקאַנטען באָקסער שטשורעק. גאָט־...פריד וואָס אַנ'אמת, זיך גענוג אָנגעשטרענגט, ...ער האָט געהאַט אין אַלע דריי רונדען אַנ־...אַכט און געזיגט אויף פונקטען.

...דער פעדערן־וואָג האָט פאַגאַט נאָך אַ ...שענעם קאַמף געוואונען ביי וונענק'ן (וואַוועל). ...האָט דאַסמאַל געקעמפט שוואַכער ווי תמיד. ...ביאַליסטאָק האָט געהאַט אַ שווערע אַרבייט ...מיט ...וויצקי'ן. ביידע באָקסער בעזיצען שטאַרקע ...ביאַליסטאָק טאָר נישט לויערן דורך דער גאַנ־...צער צייט אויף אַ נאָק־אויט.

...שענסטען קאַמף פון מעטש האָבען געלי־...פערט אין דער האַלב־מיטעל־וואָג וודאַווינסקי מיט ...בעק. ביידע קעמפער זענען טעכניש נישט ...גלייך. וודאַווינסקי קעמפט אַלזייטיגער, דאַגעגען ...בעק וואַרפט אָן אַ שטאַרקע טעמפּאָ. דער קאַמף ...איבער געווען זעהר פערביסען דורך דער ...גאַנצער צייט. דער רעמי־רעזולטאַט איז אַ גע־...רעכטער.

...טראַגיש האָט זיך פערענדיגט דער קאַמף אין ...מיטעל־וואָג צווישען ליפשיצ'ן און יאַדלאָווסקי'ן. ...קאַמף איז געווען אַ שאַרפער אָהן ווענעמס ...איבערמאַכט. ביידע באָקסער האָבען זיך ...געשטרעבט צו זיין די אַנגרייפער. ליפשיץ גלויבט ...צופיל אין דער שטאַרקייט פון זיין קלאַפּ. ...אין דריטער רונדע האָט יאַדלאָווסקי אויסגע־...נוצט וואָס ליפשיץ איז נישט געווען געדעקט און ...געטראָפען מיט אַ שטאַרקען קלאַפּ, וואָס האָט ...געבראַכט, אַז ליפשיץ זאָל פערשפּילען דורך אַ ...ק.אָ.

...אָנגענעהמע איבערראַשונג האָט געמאַכט ...מאַן, וועלכער האָט אין דער מיטעל־וואָג (צוויי־...טער) בעזיגט קאַלאַנקאַ'ן („וואַוועל"). ...עס איז געווען גענוג, אַז וואַלדמאַן זאָל מיט ...שטאַרקע פויסטען בלויז עטליכע מאָל טרע־...פען דעם געגנער.

...לעצטען קאַמף האָט זיך געטראָפען שטאַהל מיט פיעניאָנזשעק'ן. שטאַהל האָט אין לאָדז נישט קיין מזל. ער פערשפּילט קאַמפּען, אין וועלכע ער איז נישט ערגער פון די געגנער. דאָס זעלבע איז געווען נעכטען. שטאַהל איז נישט געווען ערגער פון פיעניאָנזשעק'ן און האָט פערדינט אויף אַ רעמי. ער האָט שטאַרק געבלוטיגט אָבער אויסגעהאַלטען און אַפילו נאָך אָנגעגריפען אין קאַמף. שטאַהל גע־פינט זיך, וואָס אַנ'אמת, אין אַ זעהר שלעכטער פאָרם און יעדער ווייסט, צי ער וועט זיך נאָך פער־בעסערן.

אין אַלגעמיין איז דער רעזולטאַט 7:9 לטובת „הכח" אַ גערעכטער און דער נצחון איבער „וואַוועל" וועלכער איז מייסטער פון קראַקאָ. האָט אַ גרויסע בעדייטונג.

באָקס-מעטש פון „טייפון"

אַ גרויסען עולם האָט צוגעצויגען דער פרייטאָג־דיגער באָקס־מעטש, וועלכען עס האָט איינגעאָרדענט דער ספּאָרט־קלוב „טייפון".

די קאַמפּען זענען געווען פערשידענאַרטיגע, נעבען גוט אַוואַנסירטע באָקסער זענען אויך אַרויס־געטרעטען גאָר יונגע, אַזעלכע וועלכע בעזיצען שוין געוויסע באָקס־קענטנישען. אין אַלגעמיין איז געווען אַ געלונגענע אימפּרעזע, פון וועלכער דער עולם איז אינגאַנצען צופרידען. אַ שאַד וואָס עס האָבען געפעהלט די „טייפון" באָקסער פון די שווערערע וואָגען, וועלכע וואָלטען נאָך מעהר דערהויבען די מדרגה און אינטערעס פון באָקס־מעטש.

אין דער פליגען - וואָג האָט בענטשקאָווסקי (טייפון) נאָך אַ גענוג אינטערעסאַנטען קאַמף בע־זיגט קוויאַטקאָווסקי'ן, בענטשקאָווסקי קאָן ביי זאָרג־פעלטיגער פלעגונג ווערען אַ באָקסער פון אַ נישט געוויינליכער קלאַס.

אין דער האַן־וואָג האָט אויגוסטינאָוויטש (גייער) בעזיגט צעלמערן (ל.ק.ס.). ראַקאָטש (בר־כוכבא) איז נאָך אַ גלייכען קאַמף מיט ברייטשטיינען „טייפון" אָנערקענט געוואָרען אַלס זיגער.

זביערסקי (גייער) געוואונען ביי טשעסלאָווסקי (י.ק.פ.) נאָך אַ שווערען קאַמף.

אין דער לייכטער וואָג האָט באַגראָווסקי (י.ק. פ.) הויך געוואונען ביי אייויקאָוויטשען (בר־כוכבא)) און ביצער 2 (ל.ק.ס.) ביי וויענצקאָווסקי (י.ק.פ.).

אין דער האַלבמיטעל־וואָג האָט בויאַק (ל.ק.ס.) אויספּונקטירט וואַסערמאַנען (בר־כוכבא).

אין דער מיטעל־וואָג ,האָט קאַשינסקי (ל.ק.ס.) געשלאָגען וועדערען (י.ק.פ.)

באָקס=מעטשעז

וואַרטאַ (פּויזען) – I ק. ב. (שלעזיען) 13:3

י.ק.פּ. (לאָדז) — מכבי (וואַרשאַ) 4:12

פון די מכבי־באָקסער האָבען זייערע קאַמפּען געוואונען נאָר יאַקובאָוויטש מיט שווער'ן און ראָזענבלום מיט קאַרטניאַק'ן.

לובלין (רעפּרעז.) — מיליטער־פּלאַט 8:8

צוגרייטונגען צום טורן=פעסט פון „טייפון"

עס ווערען געמאַכט די צוגרייטונגען צום גרויסען (טורן־פעסט, פון („טייפון", וועלכער קומט פאָר אין חודש פעברואַר ה. י.

די אָרגאַניזאַטאָרען האָבען אויסגעאַרבייט אַ גרויסען פערשידענאַרטיגען פּראָגראַם און עס וועט־לען דעמאָנסטרירט ווערען די דערגרייכונגען פון ראַציאָנעלע קערפּער־איבונגען.

דעם פּראָגראַם וועלען אויספיהלען אַ גאָר גרויסע צאָהל ספּאָרטלער, ספּאָרטלערינס און גאַנץ בעזונדער וועלען אויספיהרען איבונגען קינדער־גרופּען פון יונגלעך און מיידלעך. עס איבען איצט פאַר'ן פעסט 18 גרופּען מיט העכער 300 ספּאָרטלער.

דער אינסטרוקטאָרען־קאָלעגיום מאַכט שטאַרקע בעמיהונגען, אַז דער ספּאָרט־פּראָגראַם זאָל שטיין אויף אַ הויכער מדרגה.

פון לאָדזער „מכבי"

די נאַרטען־סעקציע פון לאָדזער „מכבי" אָר־גאַניזירט אַ נאַרטען־לאַגער פאַר אָנפאַנגער און פאָרטגעשריטענע. אין האַלאַ באָראָטאַ אין דעם שוץ־הויז אויפ'ן נאָמען פון מאַקס־נאָרדוי, וועל־כעס געהער צום בילעצער „מכבי".

דער לאַגער הויבט זיך אָן דעם 1 פעברואַר.

די קורסען וועלען פיהרען אינסטרוקטאָרען פון פוילישען נאַרטען־פערבאַנד.

אינפאָרמאַציעס ערטיילט דער סעקרעטאַריאַט פון „מכבי" צווישען 7 און 10 אָווענד. די מיטגלידער פון דער נאַרטען־סעקציע געניסען פון אַלע הנחות, וועלכע זענען אַנערקענט געוואָרען דעם פוילישען נאַרטען־פערבאַנד.

* * *

דעם 8 פעברואַר פאָהרט די סעקציע פאַר ספּאָרט - שפּילען ביים לאָדזער „מכבי" אַרויס אויף אַ טורנעע, וועלכער ווערט אָרגאַניזירט דורכ'ן וואַר־שאַווער „מכבי".

ס'פאָהרען אַרויס פאָלגענדע פּערזאָנען: לאַוענבורג, פאַרטנאָי, וואַלערמאַן, ש. ווייסבערג, ע. וויינבערג, ל. סאָלאַזש, ל. זשעמאַנסקי, ט. מאַליניאַק, מ. יאַטשמיאַניק, י. רובינשטיין, י. גליצענשטיין, יעלין, העלמער און קראַקאָווסקי.

* * *

ס'איז פאָרגעקומען די יעהרליכע אַלגעמיינע פערזאַמלונג פון דער ליכט־אַטלעטישער און ספּאָרט שפּילען־סעקציעס. די וואַהלען צו דער לייטונג האָבען געגעבען פאָלגענדע רעזולטאַטען: לייטער — ליבראַך, רעפערענטען פאַר ספּאָרט־שפּילען — יאַטש מיניאַק און לאַווענבורג, רעפערענטען פאַר לייכט־אַטלעטיק — ליבראַך און ראָזענשטיין, סעקרעטאַר — מינץ, עקאָנאָם — קאָוואַלסקי, קרייזער — זאַנדעל.

פּראָפּאַגאַנדע חודש פאַר יוגענט ליבע אין „בר־כוכבא"

די פערוואַלטונג פון „בר כוכבא" אָנערקענענדיג פאַר זעהר וויכטיג פאַר דער ספּאָרט בעוועגונג דאָס אַריינציהען פון יוגענדליכע האָט בעשלאָסען צו אָר־גאַניזירען אין דער צייט פון 25 יאַנואַר ביזן 25 פעברואַר אַ ספּעציעלען ווערביר חודש פאַר יונגלעך, מיידלעך אין עלטער פון 10—18 יאָהר.

די ווערביר אַקציע טראָגט אַנ'אויפקלערונגס־כאַראַקטער, אין דער ווערביר־אַקציע נעמען אַנטייל אַלע יוגענטליכע מיטגלידער פון „בר כוכבא" ווי אויך ספּעציעלע רעפערענטען וועלכע וועלען דורכ־פיהרען רעפעראַטען, פּלוידערונגען וועגען נוצען און נויטווענדיגקייט פון ספּאָרט ביי יודען.

אַלע איינגעשריבענע האָבען די מעגליכקייט אַריינצוטרעטען אין ספּעציעלע יוגענט־גרופּען פון גימ־נאַסטיק, ספּאָרט שפּילען, לייכט אַטלעטיק, פוסבאָל, שווימען, באָקס, אין ציקליסטען, וועלכע טרעגירען לויט די נייעסטע מכשירים אין פּרעכטיג איינגעאָר־טען זאַל פון „בר־כוכבא" אונטער דער אָנפיהרונג פון די בעסטע אינסטרוקטאָרען ספּעציאַליסטען פון די בעזונדערע ספּאָרט צווייגען.

אַלע איינגעשריבענע געהען דורך אַ אומזיסטע דאָקטוירים אונטערזוכונג און זענען שטענדיג אונ־טער אַ מעדיצינישע אויפזיכט. אין דעם ווערביר־חודש בעקומען אַלע הנחות אין חודשליכען בייטראַג אַפּצאָהל און אויך אומזיסטע איינשרייבונג.

אַלערליי אינפאָרמאַציעס ערטיילט דער סעקר. פון בר־כוכבא פּעטריקאָווער 111 אין די שעה'ן פון 7—10 אָוונט.

צוליב העמדלעך מיט העברעאישע אויפשריפטען

האָט א „ריכטער" נישט דערלאָזט צו א מעטש צווישען „מכבי" און „ווימא"

נעכטען האָט געזאָלט פאָרקומען אַ מייסטער־שאַפטס־מעטש פון נעץ־באַל פאַר מענער צווישען דער מאַנשאַפט „מכבי" און דער מאַנשאַפט פון „ווימא".

אַלס ריכטער האָט דער פערבאַנד פון ספּאָרט־שפּילען בעשטימט דעם סעקרעטאַר פון ל.ז.א.ג.ס. ה' בילעצקי (פון ה.ק.ס.). ווען די מאַנשאַפט פון „מכבי" איז צוגעטרעטען צום שפּילען האָט דער ריכטער בילעצקי פערלאַנגט, אַז די „מכבי"־שפּילער זאָלען איבערטוישען זייערע העמדלעך דערפאַר, ווייל זיי האָבען דעם קלוב־צייכען פון „מכבי" מיט אַ העברעאישער אויפשריפט, די מכבי־מאַנשאַפט האָט זיך אָפּגעזאָגט צו טוישען די העמדלעך און דער מעטש איז נישט פאָרגעקומען.

ס'איז זיכער, אַז די פערוואַלטונג פון ספּאָרט־שפּיל־פערבאַנד, צו וועלכער „מכבי" וועט אַפּעלירען, וועט אָננעהמען אַנ'ענטשפּרעכענדע שטעלונג לגבי דעם שלימזלדיגען ריכטער.

די דאָזיגע פעראָרדנונג איז נאָך מעהר כאַ־ראַקטעריסטיש, וואָס „מכבי" טרעט אַרויס שוין אַ לאַנגע צייט אין די העמדלעך מיט דער העברעאישער אויפשריפט און קיינעם איז נאָך ביז איצט נישט איינגעפאַלען דאָס צו קריטיקירען, ווייל אין דעם איז נישט פערהאַן קיין שום סתירה צו די פאָרשריפטען פון פוילישען ספּאָרט־שפּיל־פערבאַנד.

אין די דאָזיגע העמדלעך איז „מכבי" אויך אַרויסגעטרעטען אויף דעם פאָרמעטש בעת דעם אינטערנאַציאָנאַלען האָקי־מעטש יוגאָסלאַוויא — לאָדז.

מלאד — דאָן=דאָמינגאָ

ראָמאַן

נאָכדרוק אין א טאָג - ציימונג, אפילו טיילוויז — פערבאָטען.

...אין וואָרט שוין דאָ אויף איך עטליכע שעה, ...דאָס קול ווייטער געזאָגט — אין דער קאָלאָניע ...אין אַלע קאָלאָניסטען, נאָר די בראַזיליאַנער ...האָבען אַ טבע צו פערשפּעטיגען.

— פערשפּעטיגט? האָט רוזשע איבערגעפרעגט, ...עסטאַט אַנ'ענטפער, האָט זי געזעהן ווי די ...ביינער הויבט זיך אויף העכער, צו איהרע אוי־...גען, ווי די נאַכט וואָלט געוואָלט אריינקוקען ...איהר פּנים.

— וואָס הייסט פערשפּעטיגט, האָט דאָס קול ...געענטפערט, אפשר אויף זעקס שעה, נאָר מיר, ...שוין אין דער קאָלאָניע הייבט נישט פאָהרען, ...ער זעהט דעם וועג? א מדבר איז דאָ, נישט ...ישוב — האָט דאָס קול זיך בעקלאָגט, רוזשען ...עס נישט געאַרט. זי איז שוין געווען זיכער, ...וועט קיין דריי טעג נישט בלייבען און וועט ...ליכטיג ווערען, דרייט זי באַלד אויס דעם דישקול ...פאָהרט צוריק.

— נו, קומט — האָט דאָס קול ווייטער געראָפען ...קומט וועלען מיר איבערנעכטיגען אין האָטעל. ...אָרט, אין קאָלאָניע, וועלען זיך שוין משער זיין, ...מיר קומען ערשט מאָרגען.

...די לאַמטערנע האָט זיך אַוועקגעשטעלט אויף ...ערד, דערנאָך האָט זיך אויפגעהויבען זייער ...זאַק, דערנאָך האָט זיך ווידער אויפגעהויבען די ...טערנע און זיי זענען נאָכגעגאַנגען דעם פלע־...ם ווי די יודען אַמאָל דעם עמוד־האש...

אין „האָטעל" האָט דער, וואָס האָט געהאַלטען די לאַמטערנע, זיי דערלאַנגט שלום־עליכם, זיין פּנים, וואָס איז געווען פערוויאַרט, האָט מיט דער זעלבער זויערקייט געשמייכעלט, געווען פריינדלעך, מיט זיפצען אַוועקגעשטעלט זייער „געפּעק" און געקרעכצט. רוזשע האָט די ערשטע דערפיהלט, אַז קיין גרויס נחת איז נישטאָ ביי דעם יוד.

— נו, וואָס מאַכט מען? וואָס הערט מען אין דער אַלטער היים?—האָט דער יוד מיט'ן פריהער־דיגען קול געפרעגט.

נאָר נישט ברוך כיון און נישט זיין ווייב רוזשע האָבען געענטפערט. זי האָט אַוועקגעזעצט דאָס שלאָפענדיגע קינד אויף אַ באַנק און צוגעשטעלט איהר זייט צום קינדס קעפּעל, ס'זאָל נישט אומפאַ־פאַלען. דער שוחט האָט בעטראַכט דעם „האָטעל" איהם געזאָלט פערגלייכען צו זיין שוועהרס רעסטאָ־ראַציע, נאָר בשום אופן זיך נישט געקאָנט דער־מאָנען דאָס אויסזעהען פון יענער, גלייך ער וואָלט שוין איוועק פון דאָרט צעהנדליגער יאָהרען.

דער „האָטעל" איז בעשטאַנען פון אַ בנין, געמאַכט פון גאַנץ דינע ברעטלעך. די ווענט איבער־רוייניג זענען געווען פון רויהען האָלץ. נישט גע־פאַרבט און נישט געקאַלכט. דער פּאָל איז עפּעס גע־ווען געלייגט, ווי אין דער לופטען. פון אונטער די טריט האָט אַרויסגעקלונגען אַזאַ הוילקייט, וואָס האָט דערמאָנט אין אַ ווידער־קול אין אַ ליידיגען פאַס.

דער ערשטער צימער איז געווען גענוג גרויס, אַנ'איבערגעדעקטער בופעט מיט גאַז איז געשטאַ־נען אין ווינקעל. צוויי טישען מיט צעראַטעס אויף עטליכע הילצערנע שטולען, און פון ביידע זייטען רעכטס און לינקס פון אַריינגאַנג זענען געווען די „צימערען" אַ געטיילט פון איינעם ביז'ן צווייטען מיט אַ דין וועגטעל. פון דרויסען האָבען דורך די שפּאַרעס אַריינגעשפּאַרט שטיקער אומרוהיגע נאַכט.

אינדערפריה זענען די קאָלאָניסטען פון קוואַטראַ אירמאַאָס געקומען צו פאָהרען אויף וועגעלעך גע־שפּאַנט אין אָקסען צום האָטעל צו. רוזשע האָט נאָך געוואָלט האַלטען דעם „ווינער שיק", אָבער די צע־קנייטשקייט פון די ווייבער, וועלכע זי האָט מיט עטליכע חדשים צוריק געזעהן אין איהר פאָטערס רעסטאָראַציע, בעת יענע זענען געפאָהרען אט דאָ אהער [„אויף אייגענער ערד", דעמאָלט האָט נאָך ביי א טייל דאָס בלוט געשפּראָצט פון די באַקען, און איצט — די אָדערען אויף די הענט זענען אָנגע־צויגען ווי בלויע שטריקלעך, די ליפּען זענען בלויע, ווי אויסגענאָגטע מילצען, און פון די רייד ווייט מיט אַזאַ ביטערקייט, אַז זי האָט דערפיהלט אויף זיך אַ לאַסט. די שווערקייט פון די וואָלקענס וואָלט זיך פער־קליבען ביי איהר אונטער דער ברוסט און שווער־געפרעסט ביים האַרצען.

דער וועג פון עריבאַנגאַ ביז קוואַטראַ אירמאַאָס איז געווען אַ ווילדער, אַ נישט־אויסגעפאָהרענער, דורך וואַלד איבער ווילדע גראָז, דורך טאָלען און בערגלעך. די גרינקייט פון די טאָלען האָט אָפּגע־פרישט דאָס אויג ביים שוחט'ל. די קליינע אַנדזשע וואָס האָט זיך נישט געקענט דערמאָנען דורך וואַנען זי איז דאָס אַהער געקומען, האָט דאַרשטיג געשלונ־גען יעדעס שטיקעל גרינקייט. די לופט איז געווען בעפּעלדיק ווייס ווי מאַטער זילבער. די יודען, שוין שטיקלעך קאָלאָניסטען, האָבען געהאַלטען אין איין זיפצען:

— האָבען מיר, הייסט עס, א שוחט, אָבער קיין פלייש איז נישטאָ.

דאָ'ה שוחטל האָט זיך פאָרגעשטעלט דעם וועג אין דער מדבר, ווען די יודען זענען אַרויסגעגאַנגען פון מצרים און ווי זיי האָבען געמורמעלט אויף משה'ן, און ווי ס'האָט זיי געצויגען צוריק צום טאָפּ מיט פלייש. ער האָט געוואָלט זיי מוסר זאָגען, ער האָט זיך דערפיהלט מיט אַמאָל ווי אַ מדריך, אָדער גאָר עפּעס זאָגען אַ שטיקעל „תורה", עפּעס א פּשט אויף דעם, וואָס זיי ווייסען נישט. נאָר ער האָט גע־פיהלט אויף זיך די גאַנצע אומצופרידענהייט פון זיין ווייב. פון רוזשען, און נאָך מעהר ווי געגען איהר האָט ער זיך געפיהלט שולדיג קעגען איהר „ווינער שיק", מיט וועלכען זי האָט פאַנטאַזירט דעם גאַנ־צען וועג אין דער שטיל ביי זיך:

— נו, זענען מיר שוין אָנגעקומען, האָט דער, וואָס האָט אָנגעטריבען די אָקסען, געזאָגט. אי דער שוחט, אי די שוחטקע האָבען זיך אַרומגעקוקט און נישט געקענט כאַפּען, וואו איז מען דאָס אָנגע־קומען, אַז דאָ, וואו די פוהר מיט די אָקסען האָט זיך אָפּגעשטעלט, איז געווען פונקט אַזוי אין מיטען פעלד, ווי דער גאַנצער וועג. בלויז נאָר פון טאָל אַרויס האָט זיך אַרויסגעוויזען אַזאַ מין „דאַך" פון עטליכע ברעטער אַרויפגעלייגט איינער אויפ'ן אַנדע־רען, און אונטער'ן דאַך איז געשטאַנען אַ יודענע, מיט אַ צוגערייזשטען קאָפּ, נאָהענט צו איהר ברוסט האָט זי געהאַלטען אַ „מערזשער" און געשטויסען עפּעס און דערביי אויסגערופען:

— אָט דאָ איז עס, דאָ, שוחט !

— אָט־אָ־דאָ, האָט אַנ'אַנדערער אויסגערופען, וואָס איז אָנגעקומען אויף אַנ'אַנדער פוהר, דאָ וועט איהר וואוינען, און דאָ וועט זיין דאָס שעכט־הויז, האָט ער אָנגעוויזען אויף אַ וואַנט, וואָס איז אויפ־געשטעלט געוואָרען נאָך טיפער אין טאָל, וואו ס'־איז געפלאָסען אַ קלאָר טייכעל.

(פאָרזעצונג קומט)

א שרפה אין פרעזידענט מאַשטשיצקי־שפּיטאַל

(א) נעכטען איז אינ'ם היגען קריי־שפּיטאַל אויפ'ן נאָמען פון פרעז. מאָשטשיצקי (זאַגאַיניקאַ 22), צדליב אַ קורץ־שלוס, אויסגעבראָכען אַ שרפה אין דער ווינדע.

די אַרויסגערופענע 2 אָפּטיילונגען פייערלעשער האָבען דאָס פייער אין שורש איינגעלאָשען.

דער היזק איז אַ קליינער.

אלגעמיינע פערזאַמלונג פון טעכניקער

(א) אין לאָקאַל פון דער פוילישער לאַנדקענטשאַפט־געזעלשאַפט (אַלעיאַ קאָשטשושקי 17) איז נעכטען פאָרגעקומען אַן אַלגעמיינע פערזאַמלונג פון דער לאָדזער אָפּטיילונג פונ'ם אַלפּוילישען טעכניקער־פערבאַנד. עס זענען אַרומגערעדט געוואָרען פראָפעסיאָנעלע און אָרגאַניזאַציע־פראַגען.

ראַדיאָ־פּראָגראַם

מאָנטאָג, ר. 27־טען יאַנואַר

6.34 גימנאַסטיק, 6.50 פּליטען, 7.30 פּליטען, 7.55 אינפאָרמאַציעס, 8 אודיציע פאַר שולען, 11.57 צייט־סיגנאַל, 12.03 ידיעות, 12.15 קאָנצערט, 1.25 הויזווירטשאַפט, 1.30 לייכטע מוזיק און לידער, 3.12 לאָדזער בעריכט, 3.15 עקספּאָרט, 3.20 וואַרשאַווער בערזע, 4.15 פּליטען, 4.45 סקעטש, 5 הויזווירטשאַפט, 5.15 פּאָעזיע, 5.20 געזאַנג, 6 פּאָרטעפּיאַן־קאָנצערט, 6.30 אודיציע פאַר קינדער, 6.45 פּליטען, 7.20 רעקלאַמע־קאָנצערט, 7.35 ספּאָרט, 7.50 אַקטועלער שמועס, 8 מאַטראָזען־קאָנצערט, 8.45 אָוונט־ידיעות, 9 סימפאָנישער קאָנצערט, 10 ליטעראַרישער אָוונט, 10.30 קאָנצערט, 11 ידיעות, קאָמוניקאַטען, 11.05 טאַנץ־מוזיק.

נאָך עטליכע פאָרשטעלונגען „תל־אביב"

היינט 9 אָוונט ווערט אין „ראַזמאַיטאָשטשי" געגעבען צו ביליגע פרייזען צום 57־טען מאָל, יצחק נאָזשיק'ס פרעכטיגע סאַטירע „תל־אביב".

אין פאָרבערייטונג — „סערטיפיקאַטען".

יעהרליכע קאָנפערענץ פון פוסבאָל־פערבאַנד

געוועהלט נייע אינסטאַנצען

דעם פערגאַנגענעם שבת איז אין שטאָט־ראַט־זאַל פאָרגעקומען די יעהרליכע קאָנפערענץ פון לאָדזער ... (ל.אָ.ז.פּ.ב.)

דער פוסבאָל־פערבאַנד איז דער גרעסטער ספּאָרט־פערבאַנד אין לאָדז און נעמט אַריין ביי 80 ספּאָרט־קלובען, וועלכע פאַרמאָגען פוסבאָל־סעקציעס. די קאָנפערענץ האָט אין אַלגעמיין דאָס מאָל געטראָגען אַ רוהיגען כאַראַקטער, ווייל עס האָבן זיך נישט געפונען אויפ'ן טאָג־אָרדנונג פרינציפּיעלע פראַגען, וועלכע זאָלען קאָנען אַרויסרופען געגענזעצליכע מיינונגען.

ס'איז שוין נישטאָ דער שאַרפער קאַמף צווישען די אַרבייטער און פאַבריקס־קלובען, ווייל די פאַבריקס־קלובען זענען שוין היינט נישט אַנגרייפעריש און נעמען נישט צו ביי פרעמדע קלובען ספּאָרטלער ווי ס'איז געווען אַמאָל. איבריגענס ווערן נאָך פאַר דער קאָנפערענץ פעסטגעשטעלט דער גורל פון פערבאַנד און די פּאָליטיק אויף דער קאָנפערענץ גופא.

עס איז ווידער געקומען צו אַ פערשטענדיגונג צווישען די אַרבייטער־פאָרשטעהער און יודישע קלובען, וועלכע דיספּאָנירען ביי דער אונטערשטיצונג פון איינצעלנע מעהר דעמאָקראַטישע קלובען מיט אַ געזיכערטע מעהרהייט שטימען.

אַלס פאָרזיצער ווערט איינשטימיג אויסגעוועהלט ה' מאַלינאָווסקי, וועלכער לאַדעט איין אין פּרעזידיום די ה"ה אינזש. ב. ווייבערג, ד"ר לור־קאַשעוויטש, סטעמבעלסקי און קולאַ.

דער בעריכט פון דער אָבגעטרעטענער אַרבייט איז זעהר אַ רייכער. דער פערבאַנד האָט אין לעצטען יאָהר איינגעאָרדענט אַ גרויסע צאָהל פּראָפּאַגאַנדע אימפּרעזען און האָט אַדורכגעפיהרט פאַר די קלובען טרענירונגען און קורסען אונטער דער ליטונג פון אינסטרוקטאָרען, דער בודזשעט פון פערבאַנד דערגרייכט ביי 40 טויזענד זלאָטיס און שליסט זיך מיט אַ גירעון פון 7 טויזענד זלאָטעס.

די דיסקוסיע איבער דער טעטיגקייט איז געווען אַ קליינע און עס איז אויסגעדריקט געוואָרען די אָפּטרעטענדע אינסטאַנצען צוטרוי.

אַ גרעסערע מיינונגס־אויסטויש האָט אַרויסגערופען דער פאָרשלאַג וועגען אָבשאַפען די קאַרענץ פאַר שפּילער. די מיינונג אַבצושאַפען די קאַרענץ האָבען פערטיידיגט די פאָרשטעהער פון „ל.ק.ס." און „זיידנאַטשאָנע". ווייטער אָבצוהיטען די קאַרענץ און זי נאָך פערשאַרפען האָבען פערלאַנגט די פאָרשטעהער פון די אַרבייטער און קלענערע קלובען.

אין דער אָבשטימונג איז מיט אַ גרויסער מעהרהייט שטימען בעשלאָסען געוואָרען ווייטער צו דערהאַלטען דעם קאַרענץ־סיסטעם.

ווייטער איז בעשלאָסען געוואָרען זיך צו ווענדען צום פּ.ז.פּ.נ. אַז ס'זאָלען אַנערקענט ווערען די גרויסע פערדינסטען פון „קראַקאָוויאַ" פאַר'ן פּוילישען ספּאָרט און זי אויף ווייטער צו דערהאַלטען אין דער „ליגע". דער פאָרשלאַג צו דערהאַלטען די אויטאָנאָמיע פון די פוסבאָל־ריכטער איז מיט אַ קליינע מעהרהייט אַדורכגעפאַלען.

די וואַהלען צו די נייע אינסטאַנצען פון פוסבאָל־פערבאַנד האָבען געגעבען פאָלגענדע רעזולטאַטען.

פּרעזעס — ה' קאָנאַפּקאַ, וויצע־פּרעזעסען די ה"ה: מאַג. קאַללענבאַך, קאַרבאָוויאַק און מאַג. שטערן (הכח) וועלכער איז גלייכצייטיג פאָרזיצער פון אַמט פאַר שפּיל און דיסציפּלין. סעקרעטאַרען — קאַזשמירטשאַק און קרעטשמער, קאַסיר — וואַשאַק, פערוואַלטונגס־מיטגלידער, ציגלער (הכח) און קויפמאַן (מכבי).

אין אַמט פאַר שפּיל און דיסציפּלין, מאַגיסטער שטערן (פאָרזיצער) יועקיוערט, בלומשטיין (טייפון), לאָרער, סקיבינסקי, יאַטשמיענניאַק (מכבי) וויפּיך, יענשקע, האַלדראָוויטש, האַפּפּע און באַרטעל.

אין דער רעוויזיאָנס־קאָמיסיע ,אינזש. גאַלינסקי, אינזש. ב. ווייבערג און וויאַנקאָווסקי, אַלס פערטרעטער — זאַטקע און פרייס.

מוזיקאַלישע נאָטיצן

אַריען־ און לידער־אָוונט אין זש. ט. ק.

מיר האָבען געהערט פאָרטראַגען און פאָרלעזונגען פון בעדייטענדע ליטעראַטען, דיכטער און זשורנאַליסטען, וועלכע האָבען פעראינטערעסירט די מערקזאַמע מיטגלידער און די אַריינגעלאַדענע געסט, מיט זייערע שאַפונגען. די פאָרטראַגען זענען שטענדיג געווען אַזוי אינטערעסאַנט, אַז זיי האָבען נישט נאָר פעראינטערעסירט די צוהערער, נאָר זענען אויך געוואָרען די אַטראַקציע, און ... זאָגען, די גייסטיגע שפּייז פאַר די מיטגלידער, וואָס קומען זיך צונויף אין געמיטליכען, אפילו ... גרויסען זאַל פון זש.ט.ק. צום אָפּוועקסלונג זאָל מען דאָרטען אויך איין פון צייט צו צייט מוזיקאַלישע אָוונטען.

אויף אַזאַ אָוונד איז אונז אויסגעקומען הערען אַריען און לידער, געזונגען פון ... יצחק קאַרנעלי.

ווען די ליטעראַרישע אָוונטען זענען ... אינטערעסאַנט ,איז דער מוזיקאַלישער אָוונט ... אַזוי פיל אינטערעסאַנט ,אַז עס האָט פאָרגעטראַגען די אַריען און לידער אַ דייטשער פליט און ... זיי געזונגען ווי איהם איז אויפ'ן האַרצען. ... זענען נאָר דאַן אַריען ווען זיי ווערען געזונגען ווי דער קאָמפּאָניסט האָט זיי געשאַפען. ד. ה. זיי זענען ריכטיג איבערגעגעבען מיט דער ... גער האַרמאָניזאַציע ה. קאַרנעלי זינגט אָבער ... מיט זיין אייגענע „האַרמאָניזאַציע" און לידער ... זיין אייגענעם נוסח קומט עס אַרויס ווי ... פון די דייטשע פליטים. אָבער אינטערעסאַנט ... ווי רוהיג און אויפמערקזאַם דער פולער זאַל ... זש.ט.ק. האָט אויך די „גייסטיגע שפּייז" אויפגענומען ... און דאָס איז ווערט צו לויבען און עס לויבט ... זיין אַ אָפטער גאַסט אין זש.ט.ק.

D—ski.

היינט פרעמיערע! — פיל דינאַמיק און פאַסצינירענדער עלאַסטישער פילם א. ג. — היינט פרעמיערע

8 שעה פון דאָקטאָר מאַרגאַ...

אנסאמבל: CHESTER MORRIS, VIRGINIA BRUCE, ROBERT TAYLOR — רעזשיסירט: [GE]ORG B. SEITZ

אויסערן פּראָגראַם: פרעכטיגע קאָלירטע אַקטואַליטעטען ווי אויך PAT

קלאַנג־קינא
CAPITOL
זאַוואַדזקאַ 16

די פערוואַלטונג פון דער יודישער קהלה אין לאָדז

טיילט מיט, אַז

דער ערשטער טייל פונ'ם עטאַט־רעגיסטער פאַר'ן יאָהר 1936,

וועלכער ענטהאַלט די שטייער־צאָהלער פון די גאַסען: אַבראַמאָווסקיעגאָ, אַל. קאָשטשושקי, אַל. 1, מאַי, אַל. אוניע, אַנדזשעיאַ, אַנסטאַטאַ, באַלוטער מאַרק, באַנדורסקי, באָזשאָרנאַ, בעדנאַרסקאַ, בערעק יאָסעלעוויטש, ביעגאַנסקאַ, בזשעזשינסקאַ, בושאָזאָווע, צעגעלניאַנאַ, צעגליאַנאַ, צעשעלסקאַ, ציעשינסקאַ, צמענטאַרנאַ, טשערוואָנאַ, דאַניליאָווסקאַ־גאַס, דאָמבראָווסקאַ, דאָלנאַ, דאָווברטשיקוב, דרעוונאָווסקאַ, דרזשעוויעצקאַ, דרוקאַרסקאַ, דוואָרסקאַ, דיגאַשינסקי־גאַס פּאַבריטשנאַ, פראַנציסקאַנסקאַ, גאַזאָווע, גדאַנסקאַ, גנעשאַ, גלינאַנאַ, גלובנאַ, גאָפּלאַנסקאַ, גראַבאָווע, יאַקובאַ, יאַסנאַ, יערזאַלימסקאַ און יערזשעגאַ,

ווערט אויסגעלעגט אויפ'ן סמך פון די עקזיסטירענדע פאָרשריפטען צום דורכזעהען במשך פון 8 טעג, ד. ה. פון דעם 27 יאַנואַר ה. י. ביז דעם 4־טען פעברואַר ה. י. אין לאָקאַל פון דער קהלה, פּאָמאָרסקאַ 18 אין די שעה'ן פון 10 ביז 1 נאָכמ.

לאָדז, דעם 26 יאַנואַר 1936.

PIERWSZE PRYWATNE
Pogotowie Lekarskie
(די ערשטע גיכע הילף)
זשעלאַנאַ 6 טעל. 12-333
(Legjonów 6)
טעטיג אהן איבעררייס בייטאָג און ביינאַכט.
ניכע ערצטליכע הילף אין אַלע ספּעציאַליטעטען.

קליינע אַנאָנסען
1 זלאָטי
אַנאָנסען ביז 15 ווערטער

פרייע פּאָסטענס

טיכטיגע פרייליינס אַלס ... טאָוועס ווערען געזוכט און דער זוכער „Źródło", פּושיאַזד 1. צו מעלדען פון 5–7 אָוונט. בפאָרצוגט ... פראָווינץ.

אַ קוואַליפיצירטע קעטלערין ... שטרימף איז נויטיג. צו ערפאַהרען לינסקיעגאָ 23, אין דער יאַטקע.

Wykwalifikowaną gorse[to]wę poszukiwana. Zgierska 9, [o]p frontowy „Sabina"

פערשידענעס

אַכטונג! דער ניי־רעמאָנטירטער ענגלישער זאַל ... מיט אַ שענעם מענער־זאַל מיט אַ ... היגיענישער כשר'ער קוך, מיט די נייע געשירען און טיש־בעשטעק ווערט געגעבען אויף חתונות נאָך פאַר ... אַלע 1־טער מאַי 2. קומט און איר ... צייגט אייך!

אַ יונגערמאַן, וועלכער פאָהרט קיין פּאַלעסטינאַ, קען מיטנעהמען פרייליין. אָפערטען אונטער „פּאַלעסטינאַ" אין אַדמינ.

נאָכט־לעגער! ערשטקלאַסיגע מאַדראַן איינגעריכטעט פאַר אַ 1.25 זל. איינצעלנע צימער נאָר 1.50 זל. ביי ... לאָדז, קילינסקיעגאָ 41, וו. 39.

Wynajmuje pokój umeblowany z [o]sobnym wejściem dla 2-ch pa[ń] wraz z pościelą. Ceny przystępne. [Piotr]kowska 35, II brama, 1-sze piętro, [m]k. 31.

ערשטע, גרויסע, וויסנשאַפטלעכע ענציקלאָפּעדיע אין יידיש

דובנאָוו־פאָנד. פּאַריז
זיין דערשינען דער ערשטער באַנד פון דער

אַלגעמיינע ענציקלאָפּעדיע אין יידיש

אין 20 בענדער

אַ קוואַל פון וויסן. אַלע צווייגן פון וויסנשאַפט; די בעסטע יידישע וויסנשאַפטלער און שריפטשטעלער זענען מיטאַרבעטער אין דער ענציקלאָפּעדיע.
צוואַנציק בענדער גרויסן פאָרמאַט.
פינף מיליאָן אותיות.
טויזנטער צייכנונגען, דיאַגראַמעס, אילוסטראַציעס, געאָגראַפישע קאַרטעס, קינסטלערישע בילדער.
פערציק טויזנט זוכווערטער, איינגעטיילט לויט פאַרשידענע געביטן פון וויסן.
דאָס יידישע לעבן און שאַפן פון אַמאָל און היינט פאַרנעמט אַ דריטל פון דער ענציקלאָפּעדיע.

פרייז פאַר יעדן באַנד
אין פּראַכט־באַנד — 24 זל.
אין האַלב־לעדער — 27.50 זל.
פּאָרטאָ 1.20 גר.

צו באַקומען:
אין „קולטור־ליגע", זאַכאָדניאַ 68, טעל. 91-15
ש ה. ווילבערג יעדן טאָג פון 8 ביז 9 אָוונט.

לעטשניצע
פאַר ווענעריש־קראַנקע
מענער - שוועכע און הויט־קראַנקהייטען
פון דאָקטוירים ספּעציאַליסטען
פּיעטריקאָווער 45
טעטיג פון 9 פריה ביז 9 אָוונד.
פרויען און קינדער נעמט אָן א פרוי־דאָקטאָר פון 11־1 און פון 5־7 אָוונד.
א בעראַטונג 3 זל.

Dr. med. Niewiażski
ספּעציאַליסט פאַר טריפּער, סיפיליס און הויט - קראַנקהייטען, בעהאַנדלונג פון מענער - שוועכע
אַנדזשעיאַ 5, טעל. 159-40
פראָנט, 1טער שטאָק
נעהמט אָן פון 8־11 און פון 5־9 אָוונט. זונטאָג און יום טוב פון 9־1 נאָכמיטאָג. ספּעציעלער וואַרטע - זאַל פאַר פרויען

Dr. med.
Z. DATYNER
אורעלאָג
ספּעצ. פאַר נירען בלאָז און אורין־קראַנק.
ZACHODNIA 59a, tel. 148-95
נעמט אָן פון 9־11 און פון 6־8 אָוונט.

לאָדזער יוד. לאָקאַטאָרען און סובלאָקאַטאָרן־פעראיין
געפינט זיך
אויף פּיעטריקאָווער 31, וו. 22,
טעלעפאָן 264-38.
דער סעקרעטאַריאַט איז טעטיג טעגליך פון 6 ביז 9 אָוונט. ס'ווערען געשריבען ביטעס, ערטיילט עצות. אויסגעגלייכט סכסוכים און געפיהרט כל־ערליי דירות־ און עקסמיסיע־פּראָצעסען.

ד"ר העללער
ספּעצ. פאַר הויט און ווענערישע קראַנקהייטען און מענער - שוועכע
8 טראַוגוטאַ 8, טעל. 179-89
נעהמט אָן פון 8־11 און פון 4־8 אין אָוונט
זונטאָג פון 10—2 מיטאָג.
פאַר פרויען א ספּעציעלער וואַרטע־זאַל.

Dr. I. SILBERSTROM
Kilińskiego 127
ספּעציאַל־אַרצט פאַר הויט, ווענערישע און געשלעכטס־קראַנקהייטען
קוואַרץ־לאַמפּ, — ראַדיקאַלע בעזייטיגונג פון איבעריגע האָר.
נעהמט אָן פון 4—8 אָוונד.

Dr. med. M. TAUBENHAUS
ספּעציאַליסט
פאַר אַקושעריע און פרויען־ קראַנקהייטען
פערהיטונג געגען שוואַנגערשאַפט
נגעוושער 11, טעלעפאָן 246-09.
נעהמט אָן פון 4—8 אָוונד.

ווענעראָלאָגישעס אַמבולאַטאָריום
מענער־שוועכע
לעטשניצע זגערזשער 17
פון 12—2.

לעטשניצע
פון דאָקטוירים־ ספּעציאַליסטען
11 בזשעזשינער 11
טעלעפאָן 137-63
עס נעהמען אָן פאָלגענדע דאָקטוירים:
דר. קויפמאַן, דר. לאַנדקאָף,
דר. דינעזאָן, דר. רויטער,
דר. שפּירא, דר. שמערלאָווסקי,
דר. י. איציקזאָן, דר. סטופּאַי.
דר. שמירגעלד (נערוועו קראַנקה.)
און דענטיסטין סטאַראָפּאָלסקאַ
וויזיטען אין שטאָט
אַלע אַרט מעדיצינישע הילף.
קאַבינעט פאַר פיזיקאַלישער טעראַפּיע
א וויזיט 3 זל.

Dr. med.
W. ŻADZIEWICZ
ספּעציאַליסט פאַר אויערן, נאָז, האַלז
און קעהלקאָפּ־קראַנקהייטען
Piotrkowska 164, tel. 125-26.
נעמט אָן פון 5–8 אָוונד.

Dr. med.
G. GERSZTAJN
ספּעציאַליסט פאַר אויגען קראַנקהייטען
Traugutta 12, tel. 175-10
נעהמט אָן פון 11־2 און פון 5 ביז 8.30 אָוו.
אונבעמיטעלטע— לעטשניצע פרייזען.

Za wydawnictwo „Nejer Folksblat", spółdz. z odp. udz. Ch. J. Brzustowski i P. Wajntraub
Czcionkami i druk rotac. „Nejer Folksblat", Piotrkowska 21.
Redaktor odpowiedzialny: Ch. Kaufman